Journal of Interdisciplinary Social Development (JISDIADP)

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม

ปีที่ 1 ฉบับที่ 6 - พฤศจิกายน - ธันวาคม 2566 Vol.1 No.6 - November - December 2023

ISSN : 2822-1060 (Online)

สถาบันส่งเสริมและพัฒนาวิชาการด็อกเตอร์เกษ เลขที่ 1 ม.12 ต.เหล่าต่างคำ อ.โพนพิสัย จ.หนองคาย
DR.KPT Institute of Academic Development and Promotion 1 M.12, Laotangkham Sub-district, Phonphisai District, Nong Khai Province, 43120, Thailand. Tel: +66811106150

TCI ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย Thai Journal Citation Index Centre

DataCite FIND, ACCESS AND REUSE DATA

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม

Journal of Interdisciplinary Social Development

ปีที่ 1 ฉบับที่ 6 (พฤศจิกายน-ธันวาคม 2566)

Vol 1 No.6 (November - December 2023)

ISSN : 2822-1060 (Online)

_ **********_

☞วัตถุประสงค์

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม เป็นวารสารในกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความปริทัศน์ บทวิจารณ์หนังสือ แก่นักวิชาการ นักวิจัย คณาจารย์ นักศึกษาทุกระดับ และผู้สนใจทั่วไป ในมิติทางด้านศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บทความที่ได้รับการพิจารณาให้ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) อย่างน้อย 2 ใน 3 ท่าน พิจารณาตีพิมพ์บทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร

ทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

กำหนดออกวารสารปีละ 6 ฉบับ เป็นราย 2 เดือน

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 28 กุมภาพันธ์)

ฉบับที่ 2 เดือน มีนาคม - เมษายน (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 เมษายน)

ฉบับที่ 3 เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 มิถุนายน)

ฉบับที่ 4 เดือนกรกฎาคม – สิงหาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 สิงหาคม)
ฉบับที่ 5 เดือนกันยายน – ตุลาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 ตุลาคม)
ฉบับที่ 6 เดือน พฤศจิกายน – ธันวาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 ธันวาคม)

☞ เจ้าของ

สถาบันส่งเสริมและพัฒนาวิชาการด็อกเตอร์เกษ เลขที่ 1 หมู่ที่ 12 ตำบลเหล่าต่างคำ
อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย 43120 โทร 061-0186156, 082-9356452
E-mail : journalsocialdevelopment@gmail.com

☞ ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคณาภูมิ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
E-mail: zumsa_17@hotmail.com
ORCID ID: https://orcid.org/0000-0002-9833-4759
Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=Ex2SJ-8AAAAJ&hl=th

☞ บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษฎา ผาทอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

☞ กองบรรณาธิการ

พระมหาบุญเลิศ อินฺทปญฺโญ, ศาสตราจารย์ ดร.
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศาสตราจารย์ ดร. บุญทัน ดอกไธสง
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร. ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์
มหาวิทยาลัยรังสิต
รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคณาภูมิ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.ธโสธร ตู้ทองคำ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาส ปิ่นตบแต่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตรจารย์ ดร. วินิจ ผาเจริญ
มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ดำเนิน
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ดร.สมพงษ์ เกษานุช
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
ดร.ประภาส แก้วเกตุพงษ์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พระมหาจำนงค์ ผมไผ, ดร.
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต ปุลันรัมย์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรียงดาว ทวะชาลี
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศรีเสด็จ กองแกน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
พระนัสชนะ ส่างช้าง, ดร.
นักวิชาการอิสระ
พระมหาฐิติวัสส์ หมั่นกิจ, ดร.
นักวิชาการอิสระ

พระครูธรรมคุต, ดร.
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

☞ **ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ**

พิชญา ศรีพรรณ์
สถาบันส่งเสริมและพัฒนาวิชาการด็อกเตอร์เกษ

☞ **ฝ่ายประสานงานและจัดการ**

วรรณภา บุปผาโสภา
โทร.061-0186156, Line ID: Ketsada11
e-mail: ketsada.iadp@gmail.com

☞ **ฝ่ายกฎหมาย**

นายชัยวิทย์ ฤทธิพิชัยวัฒน์
สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

☞ **พิสูจน์อักษร**

สมศักดิ์ พะปะเสน
โรงเรียนพระเทพบัณฑิตวิทยานุสรณ์ จังหวัดหนองคาย

☞ **ออกแบบปก**

นายสุริยาทิศ โพธิ์ประสิทธิ์
นักวิชาการอิสระ

☞ **จัดรูปเล่ม**

นายสมศักดิ์ พะปะเสน

โรงเรียนพระเทพบัณฑิตวิทยานุสรณ์ จังหวัดหนองคาย

☞ **พิมพ์ที่**

ศูนย์เรียนรู้การผลิตและจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิตอล มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูถัมภ์ เลขที่ 1 หมู่ 20 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 13180 โทรศัพท์ 0 2529 0574 7, 0 2909 1633 www.vru.ac.th

บทบรรณาธิการ

วารสารฉบับนี้เป็นปีที่ 1 ฉบับที่ 6 (พฤศจิกายน - ธันวาคม) ปีพุทธศักราช 2566 บทความที่ได้รับการคัดเลือกให้เผยแพร่ในวารสารฉบับนี้ มีเนื้อหาสาระของบทความที่หลากหลาย มีจำนวนบทความทั้งหมด จำนวน 5 เรื่อง เป็นบทความวิจัย จำนวน 3 เรื่อง บทความวิชาการ จำนวน 2 เรื่อง วารสารกำลังพัฒนาปรับปรุงรูปแบบและประเด็นหลักของวารสารเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพวารสารในฐานข้อมูล TCI เพื่อรองรับการประเมินจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index-TCI) และเพื่อให้คุณภาพของบทความเป็นไปตามเงื่อนไข และกติกาสากล จึงเปิดโอกาสให้นักวิชาการ นักวิจัย และนักศึกษาระดับทุกระดับ ได้เผยแพร่บทความทางวิชาการ บทความวิจัย บทความปริทัศน์ และบทวิจารณ์หนังสือ ซึ่งกองบรรณาธิการได้ดำเนินการตามกระบวนการเชิงหลักการเผยแพร่บทความตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาทุกประการ

กองบรรณาธิการวารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม ขอขอบคุณท่านผู้เขียน ท่านสมาชิก และท่านผู้อ่านที่ให้ความสนใจและไว้วางใจวารสารของเราเป็นอย่างดีตลอดมาและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่ได้เลือกสรรมาตีพิมพ์มีประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่าน บรรณาธิการขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาอ่านและแนะนำการปรับแก้บทความวิจัยให้มีคุณภาพทางวิชาการยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้กองบรรณาธิการหวังอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านบ้างตามสมควร หากผู้อ่านจะมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวารสารนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น กองบรรณาธิการขอน้อมรับไว้ด้วยความยินดียิ่ง

บรรณาธิการ

สารบัญ

บรรณาธิการ **(ก)**

บทบรรณาธิการ **(ช)**

สารบัญ **(ซ)**

การใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น **1-14**

USING INFORMATION COMMUNICATION SYSTEMS TO DEVELOP TEACHING AND LEARNING IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN KHON KAEN PROVINCE

พระครูวินัยธรสุวรรณ สุวรรณโณ (เรืองเดช)

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่ความยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู **15-29**

THE DEVELOPMENT OF CULTURAL TOURIST ATTRACTIONS TOWARDS THE SUSTAINABILITY OF THE ADMINISTRATIVE ORGANIZATION NONG BUA LAMPHU PROVINCE

ปรีชา หอมประภัทร, นัสพงษ์ กลิ่นจำปา, ชิตพล วิไลงาม, ฐิรพร ไพศาล, ดนัย ลามคำ และ วนิศักดิ์ ภูดีทิพย์

พฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี **30-43**

DIETARY BEHAVIOR OF DIABETIC PATIENTS WITH CONTROLLED SUGAR LEVELS IN THE BLOOD CANNOT COME TO RECEIVE SERVICES AT THE DIABETES CLINIC AT THE HEALTH PROMOTING HOSPITAL SUBDISTRICTS IN THE AREA OF UDON THANI PROVINCE

บุญเพ็ง สิทธิวงษา

การสำรวจขอบเขตเสมือนจริง: การทบทวนกลยุทธ์ ความท้าทาย และแนวโน้มในอนาคตในองค์กรเสมือนจริงอย่างครอบคลุม **44-74**

NAVIGATING THE VIRTUAL FRONTIER: A COMPREHENSIVE REVIEW OF STRATEGIES, CHALLENGES AND FUTURE TRENDS IN VIRTUAL ORGANIZATIONS

สัญญา เคณาภูมิ

การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการเลี้ยงดูบุตรวัยรุ่น 75-87

AN APPLICATION OF BRAHMA VIHARA DHARMA IN RAISING ADOLESCENT CHILDREN

บุษราภรณ์ บุญเอียด และ สุปรีชา ชำนาญพุฒิพร

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน

การใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น*

USING INFORMATION COMMUNICATION SYSTEMS TO DEVELOP TEACHING AND LEARNING IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN KHON KAEN PROVINCE

พระครูวินัยธรสุวรรณ สุวรรณโณ (เรืองเดช)

Phrakhruwinaithornsuwan Suwanno (Reungdej)

โรงเรียนการกุศลวัดหนองแวง จังหวัดขอนแก่น

Kankusonwatnongwang School, Khon Kaen Province, Thailand

Corresponding author E-mail: suwanneu142@gmail.com

Received 1 December 2023; Revised 13 December 2023; Accepted 27 December 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 400 คน โดยการคำนวณจากสูตรทาโร ยามาเน่ และกลุ่มเป้าหมายผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึกเป็นตัวแทนสถานศึกษา จำนวน 10 คน โดยคัดเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์โดยสถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าถดถอยพหุคูณ ประกอบการ

* พระครูวินัยธรสุวรรณ สุวรรณโณ (เรืองเดช). (2566). การใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 1(6), 1-14.

Phrakhruwinaithornsuwan Suwanno (Reungdej). (2023). Using Information Communication Systems to Develop Teaching and Learning in Educational Institutions in Khon Kaen Province. Journal of Interdisciplinary Social Development, 1(6), 1-14.;

DOI: https://doi.org/10.14456/jisdiadp.2023.17

Website: https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/

อภิปรายผล จำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ โดยใช้การสรุปความ การตีความและนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า 1) การใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่ามากที่สุด คือ ด้านความสะดวกสบาย รองลงมาได้แก่ ด้านความทันสมัยและด้านความรวดเร็ว ตามลำดับ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น โดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการระบบสื่อสารสารสนเทศ X_2 ด้านการจัดการระบบสื่อสารสารสนเทศ X_1 ด้านการประยุกต์ใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศ X_4 ตามลำดับ และ 3) แนวทางการพัฒนาการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษา ควรให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร เพื่อความรวดเร็วต่อการพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิผล เพื่อให้มีความรวดเร็วต่อสิ่งอำนวยความสะดวกเวลามาใช้บริการอย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: การใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศ, การเรียนการสอน, สถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the use of information communication systems to develop teaching and learning in educational institutions, 2) to study factors affecting the use of information communication systems to develop teaching and learning in educational institutions, and 3) To study guidelines for developing the use of information communication systems to develop teaching and learning in educational institutions in Khon Kaen Province Using questionnaires and interviews. The population and sample were 400 school administrators and teachers in Khon Kaen province, calculated from the Taro Yamane formula, and the target group of in - depth interviewees were 10 school representatives by selecting specifically Analyzed by mean statistics standard deviation and multiple regression Include discussion of results, classify

data, and organize data into a system. By using the summary Interpreting and presenting data through descriptive analysis.

The results of the research found that 1) the use of information communication systems to develop teaching and learning in educational institutions in Khon Kaen Province Overall, every aspect is at a moderate level. The most valuable aspect is comfort. Followed by: Modernity and speed, respectively (2) Factors affecting the use of information communication systems to develop teaching and learning in educational institutions in Khon Kaen Province. Overall every aspect significantly includes the management of information communication systemsX_2 Information communication system managementX_1 in the field of application of theX_4 information communication system, respectivel and 3) guidelines for developing the use of information communication systems to develop teaching and learning in educational institutions. There should be staff with knowledge and ability to use technology for communication to speed up the development of effective teaching and learning in educational institutions in order to have appropriate speed with the facilities when coming to use the service.

Keywords: Use of Information Communication Systems, Teaching, Educational Institution

บทนำ

ประเทศไทยมีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารในด้านต่าง ๆ ปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีความเจริญก้าวหน้า สามารถใช้งานได้อย่างกว้างขวาง ทั้งระบบคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์มือถือหรือสมาร์ทโฟน ทำให้คนทุกเพศทุกวัยสามารถเข้าถึงการใช้งานได้อย่างสะดวกรวดเร็วอย่างไร้พรมแดน และเป็นที่นิยมในสังคมไทย จากการสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของประชาชนชาวไทย ในปี 2566 จากประชากร 25.9 ล้านครัวเรือน พบว่า ใช้คอมพิวเตอร์ 7.2 ล้านครัวเรือน (34.5%) มีการ

เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต 26.6 ล้านครัวเรือน (89.7%) มีโทรศัพท์มือถือ 26.5 ล้านครัวเรือน (97.7%) และใช้งานอินเทอร์เน็ตบนโทรศัพท์มือถือสูงที่สุด ร้อยละ 97.34 (กฤช สินธนะกุล, 2560)

ปัจจุบันจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 สถานศึกษาจึงมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการเรียนการสอนทุกระดับการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในฐานะที่เป็นทั้งกระบวนการหนึ่งที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีคุณภาพที่มีความเหมาะสมและมีคุณสมบัติที่มีความสอดคล้องกับบริบทความต้องการในการสร้างกลไกของประเทศ การศึกษาจึงมีความหมายการเจริญงอกงามเพราะเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลให้มีศักยภาพทั้งความงอกงามในทุกมิติ คือ สติปัญญา อารมณ์และสังคม แต่การจัดการศึกษาที่ดีนั้นจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งนี้เพื่อว่าเด็กแต่ละวัยจะมีความแตกต่างกันทั้งในด้านความคิด ความรู้สึก บุคลิกภาพ ความสนใจ และความถนัด ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนจะเห็นได้ว่าให้หน่วยงานในสถานศึกต้องมุ่งเน้นพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้คู่คุณธรรม มีทั้งจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต (ปราโมทย์ ชูเดช, 2550)

จากปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบอย่างมากต่อการพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น จึงทำให้การบริหารจัดการรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ สามารถนำไปแก้ไขปัญหาที่ตอบสนองความต้องการของครูและนักเรียนเพื่อนำไปพัฒนาในช่วงสถานการณ์ Covid - 19 ในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่นที่ดีขึ้น ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น เพื่อให้เกิดการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษา และแนวทางการพัฒนาการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในพื้นที่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น

3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 150,925 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ในจังหวัดขอนแก่น ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีจำนวนมาก มีความแตกต่างกันระหว่างหน่วยสุ่มที่สามารถจำแนกออกเป็นชั้นภูมิ เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วน ครอบคลุม และคำนวณหาจำนวนตัวอย่างตามสูตรทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครู ในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 400 คน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยแยกเป็น 1 กลุ่ม เป็นจำนวน 10 คน ในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ ศึกษาการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น

ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิงปริมาณ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเกี่ยวกับการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น และตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น สำหรับเป็นแนวทางสำหรับสร้างเครื่องมือวิจัย

2. กำหนดขอบเขตของข้อคำถามจากตัวแปรที่จะศึกษาให้ครอบคลุมทั้งตัวแปรแนวทางการพัฒนาการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น

3. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา เพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับเนื้อหาว่าสอดคล้องตรงตามข้อมูลเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งแปลความหมายของคะแนน ค่า IOC เข้าใกล้ 1.00 ถ้าต่ำกว่า 0.5 ควรจะปรับปรุงข้อคำถามใหม่ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด ได้ค่า IOC 1.00 ทุกข้อ

4. การตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไข และผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงแล้วไปทำการทดสอบ จำนวน 40 คน กับประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำมาทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยใช้วิธีของคอนบาค มีค่าความเชื่อมั่นที่ .804 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดต่อไป

ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์

การสร้างแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ส่วน คือ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อใช้สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก เสริมการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อต้องการให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ใช้สำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมวิเคราะห์เป็นข้อมูลคำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบในเรื่องแนวทางการพัฒนาการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวางโครงสร้างแบบสัมภาษณ์โดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามกรอบแนวคิดของการวิจัยและขอคำแนะนำจากที่ปรึกษาเพื่อความสมบูรณ์ในประเด็นและเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์ยิ่งขึ้น

3. ผู้วิจัยและคณะได้ร่วมการพัฒนาแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยยิ่งขึ้นและใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริงที่จะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในลำดับต่อไป

4.นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วนำเสนอให้ที่ปรึกษา และนำไปปฏิบัติในภาคสนามต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และผู้ช่วยวิจัยซึ่งผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา ครู ในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 400 คน ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอนและวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนแก่ผู้ช่วยวิจัย

2. การขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามและทำหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล นำเสนอผู้นำชุมชนและผู้อำนวยการโรงเรียนในแต่ละแห่งในเขตจังหวัดสกลนคร เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

4. แจกจ่ายและเก็บแบบสอบถามจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง

5. รับแบบสอบถามกลับคืน ตรวจความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัย ในลักษณะการวิจัยเอกสาร ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เป็นแนวคิดทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์การของการสัมภาษณ์แล้วดำเนินการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่มพูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงทัศนะของตนเองอย่างเต็มที่

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประกอบการอภิปรายผล

2. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น นำเสนอในรูปตาราง ประกอบคำบรรยาย ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น ประกอบการอภิปรายผล

3. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการพัฒนาการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ

จัดทำบรรณาธิกรณ์ข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ เอกสาร หนังสือ ตำรา โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น

2. วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญมาเป็นกรอบแนวคิดในแนวทางการพัฒนาการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น

3. ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสรุปความและการตีความ และนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น

ผลการวิจัย

1) การใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 การใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ดังนี้

การใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอน	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านความสะดวกสบาย	3.10	.30	ปานกลาง
ด้านความทันสมัย	3.04	.64	ปานกลาง
ด้านความรวดเร็ว	3.02	.38	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.03	.36	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า การใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\overline{x}$ =3.03 S.D.=.36)

โดยด้านที่มีค่ามากที่สุด คือ ด้านความสะดวกสบายอยู่ในระดับ ปานกลาง (=3.04 S.D.=.14) รองลงมาได้แก่ ด้านความทันสมัยอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\overline{x}$ =3.04 S.D.=.64) และด้านความรวดเร็วอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\overline{x}$ =3.02 S.D.=.38) ตามลำดับ

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ดังนี้

ลำดับตัวแปรที่ได้รับกาคัดเลือก	B	S.E.	Beta	t	P-value	Collinearity Statistics	
						Tolerance	VIF
ค่าคงที่	.689	.098		6.475	.000	.441	.826
ด้านการจัดการระบบสื่อสารสารสนเทศX_1	.258	.013	.293	19.230	.000*	.229	.281
ด้านการบริหารจัดการระบบสื่อสารสารสนเทศX_2	.350	.032	.538	10.968	.000*	.289	.415
ด้านกลไกในการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศX_3	.067	.024	.178	2.790	.066	.020	.114
ด้านการประยุกต์ใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศX_4	.128	.017	.405	7.081	.000*	.085	.150
ด้านการประเมินผลการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศX_5	-.054	.023	-.026	-2.370	.088	-.098	-.009
SE_{est} = $\pm$.07728 R = .895; R^2=. 801 ; Adj. R^2 =.799; F = 396.689; p-value =0.01							

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น โดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการระบบสื่อสารสารสนเทศX_2 ด้านการจัดการระบบสื่อสารสารสนเทศX_1 ด้านการประยุกต์ใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศX_4 มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .350 .258 และ .128 ตามลำดับ

3) แนวทางการพัฒนาการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น สามารถสรุปได้ดังนี้

แนวทางการพัฒนาการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษา ควรให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร เพื่อความรวดเร็วต่อการพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิผล เพื่อให้มีความรวดเร็วต่อสิ่งอำนวยความสะดวกเวลามาใช้บริการอย่างเหมาะสม

อภิปรายผล

การใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\overline{X}$ =3.03 S.D.=.36) โดยด้านที่มีค่ามากที่สุด คือ ด้านความสะดวกสบายอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\overline{X}$ =3.04 S.D.=.14) รองลงมาได้แก่ ด้านความทันสมัยอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\overline{X}$ =3.04 S.D.=.64) และด้านความรวดเร็วอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\overline{X}$ =3.02 S.D.=.38) ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนก ไทยรักษ์ และ สมใจ สืบเสาะ (2566) ได้ศึกษา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมตำแหน่งผู้บริหารกับหัวหน้างานและครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น โดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการระบบสื่อสารสารสนเทศX_2 ด้านการจัดการระบบสื่อสารสารสนเทศX_1 ด้านการประยุกต์ใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศX_4 มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (**b**) เท่ากับ **.**350 .258 และ .128 ตามลำดับ ดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวรรณ ศรีนวลจันทร์

(2561) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียนวัดลานนาบุญ ผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียนวัดลานนาบุญ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ด้านหลักสูตร ด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการบริหารจัดการและการให้บริการทางการศึกษา ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นฐานในการเรียนรู้ตามลำดับ

แนวทางการพัฒนาการใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษา ควรให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร เพื่อความรวดเร็วต่อการพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิผล เพื่อให้มีความรวดเร็วต่อสิ่งอำนวยความสะดวกเวลามาใช้บริการอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธน ศรีศักดิ์บางเตย (2562) ได้ศึกษา แนวทางพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในโรงเรียนพระแท่นดงรังวิทยาคาร ผลการวิจัย พบว่า 1) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารในโรงเรียนพระแท่นดงรังวิทยาคาร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียนพระแท่นดงรังวิทยาคาร ด้านบุคลากรและการจัดเก็บข้อมูลจากภายในและภายนอกองค์กรมาไว้รวมกันอย่างเป็นระบบ โดยได้เสนอแนวทางในการพัฒนา ดังนี้ (1) กำหนดมาตรการในการจัดเก็บข้อมูลต่างๆ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดเก็บข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและเป็นระบบ (2) จัดการศึกษาดูงาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาสมรรถนะให้แก่บุคลากรเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์และโปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ (3) จัดการฝึกอบรมการจัดทำสื่อการเรียนการสอน โดยใช้นวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า การใช้ระบบสื่อสารสารสนเทศพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น นำมาซึ่งการพัฒนาศักยภาพเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขตัวบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมากขึ้น ส่วนข้อเสนอแนะในการวิจัย ประกอบด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1. ควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษามากยิ่งขึ้น

2. ควรส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาตามนโยบายทางการศึกษา

3. ควรสนับสนุนให้สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

4. ควรควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาจัดมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่อื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษา เช่น ขนาดสถานศึกษา แรงจูงใจ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษา

3. ควรมีการศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาทุกโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2560). การวิเคราะห์สถิติชั้นสูงด้วย SPSS for Window. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.

กฤช สินธนะกุล. (2560). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบน Google Site เรื่อง ระบบเรดาร์สำหรับกรมอิเล็กทรอนิกส์ทหารเรือ. ใน วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ปราโมทย์ ชูเดช. (2550). อ่านสำคัญอย่างไร มีวิธีใดสร้างความสนใจในการอ่าน. วารสารศิลปะศาสตร์ปริทัศน์, 2(3), 59-65.

รัชนก ไทยรักษ์ และ สมใจ สืบเสาะ. (2566). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 7(1), 52–67.

ลัดดาวรรณ ศรีนวลจันทร์. (2561). แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียนวัดลานนาบุญ. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 10(2), 338-346.

สุธน ศรีศักดิ์บางเตย. (2562). แนวทางพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียนพระแท่นดงรังวิทยาคาร. วารสาร มจร. พุทธปัญญาปริทรรศน์, 4(3), 2.

Yamane, Taro. (1973). Statistics: An Introductory Analysis. Third editio. Newyork: Harper and Row Publication.

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่ความยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู*

THE DEVELOPMENT OF CULTURAL TOURIST ATTRACTIONS TOWARDS THE SUSTAINABILITY OF THE ADMINISTRATIVE ORGANIZATION NONG BUA LAMPHU PROVINCE

ปรีชา หอมประภัทร[1], นัสพงษ์ กลิ่นจำปา[2], ชิตพล วิไลงาม[3], ฐิรพร ไพศาล[4], ดนัย ลามคำ[5] และ วนิศักดิ์ ภูดีทิพย์[6]

Preecha Hompraphat[1], Natsaphong Klnchampa[2], Chittaphon Wilaingam[3], Thiraporn Phaisan[4], Danai Lamkham[5] and Wanisak Phudithipm[6]

[1-6]วิทยาลัยพิชญบัณฑิต

[1-6]Pitchayabundit College, Thailand

Corresponding author E-mail: nuspong.ggg@gmail.com

Received 1 November 2023; Revised 2 December 2023; Accepted 27 December 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่ความยั่งยืนขององค์การบริหารส่วน จังหวัดหนองบัวลำภู คำนวนขนาดตัวอย่างด้วยสูตรของทาโร่ ยามาเน่ ได้จำนวน 330 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามประกอบไปด้วยเนื้อหา 3 ส่วน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือสถิติพรรณนาได้แก่ จำนวน ร้อยละ

CC BY NC ND

* ปรีชา หอมประภัทร, นัสพงษ์ กลิ่นจำปา, ชิตพล วิไลงาม, ฐิรพร ไพศาล, ดนัย ลามคำ และ วนิศักดิ์ ภูดีทิพย์. (2566). การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทคณะกรรมการหมู่บ้านส่งผลต่อการบริหารความขัดแย้งในเขตตำบลนาคู อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 1(6), 15-29.

Preecha Hompraphat, Natsaphong Klnchampa, Chittaphon Wilaingam, Thiraporn Phaisan, Danai Lamkham and Wanisak Phudithipm. (2023). The Development of Cultural Tourist Attractions Towards The Sustainability of The Administrative Organization Nong Bua Lamphu Province. Journal of Interdisciplinary Social Development, 1(6), 15-29.;

DOI: https://doi.org/10.14456/jisdiadp.2023.18

Website: https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.960

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 76.36 อายุอยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.67 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/อนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 62.73 และส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 43.33 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่ความยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.69) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการตลาดท่องเที่ยว ($\overline{X}$ = 3.78) รองลงมาคือด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ($\overline{X}$ = 3.71) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการแสวงหาและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ($\overline{X}$ = 3.62) ข้อเสนอแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่ความยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู ได้แก่ ควรจัดให้มีพื้นที่เพื่อการขายสินค้าชุมชน มีตลาดอย่างถาวรเพื่อให้ประชาชนมีพื้นที่ขายอย่างจริงจัง เป็นตลาดการท่องเที่ยว เป็นจุดรวมการขายสินค้าโอทอป ประชาชนจะได้มีรายได้เพิ่ม

คำสำคัญ: การพัฒนา, แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม, องค์การบริหารส่วนจังหวัด

Abstract

The purpose of this research is to study the development of cultural tourist attractions towards sustainability of the Administrative Organization. Nong Bua Lamphu Province The sample size was calculated using Taro Yamane's formula, with a total of 330 people. Instruments used for data collection It is a questionnaire consisting of 3 parts, statistics used to analyze the data. Descriptive statistics include number, percentage, mean, and standard deviation for general information of the sample. The reliability of the questionnaire was 0.960.

The results found that :

Most of the respondents were male. Accounting for 76.36%, their age is between 31 - 40 years, accounting for 36.67%, having a secondary education level/associate degree. Accounted for 62.73 percent and most of them have agricultural careers. Accounting for 43.33 percent.

Development of cultural tourist attractions towards sustainability of the Nong Bua Lamphu Provincial Administrative Organization Overall, it was at a high level ($\overline{X}$ = 3.69) and when considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average was tourism marketing ($\overline{X}$ = 3.78), followed by tourist attraction management ($\overline{X}$ = 3.71) and the aspect The lowest average was in seeking and creating new tourist attractions ($\overline{X}$ = 3.62).

The Nong Bua Lamphu Provincial Administrative Organization's suggestions for guidelines for developing cultural tourist attractions towards sustainability include: Space should be provided for selling community products. There is a permanent market to give citizens a serious place to sell. It's a tourism market. It is a center for selling OTOP products. People will have additional income.

Keywords: Development, Cultural Tourist Attractions, Provincial Administrative Organization

บทนำ

ปัจจุบันการท่องเที่ยวมีรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น นอกเหนือจากการผ่อนคลายความเครียดแล้ว ยังได้รับความรู้จากแหล่งท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแนวนี้ส่วนใหญ่เป็นการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาเรียนรู้ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ เป็นต้น จนในที่สุดได้นำมาสู่การปรับปรุงระบบการท่องเที่ยวและระบบการจัดการท่องเที่ยว โดยแสวงหาการท่องเที่ยวทางเลือกใหม่ (Alternative Tourism) เพื่อตอบสนองความต้องการและทดแทนการท่องเที่ยวแบบอนุรักษ์

นิยมเดิม ดังนั้น คนในชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว (อภิสรา ชุ่มจิตร , 2557)

การท่องเที่ยวจึงถือเป็นนโยบายด้านเศรษฐกิจที่สำคัญของรัฐบาลทุกยุคทุกสมัย และทุกรัฐบาลต่างมุ่งเน้นให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยไปสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ มีมาตรฐานความปลอดภัยและบริการระดับสากล รวมถึงส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวเชิงรุกทั้งในและต่างประเทศ โดยมุ่งเน้นเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทยควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แม้แต่รัฐบาลปัจจุบันก็มุ่งเน้นใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ โดยมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดเมืองรอง 55 จังหวัด ผ่านโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี และโครงการหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว (OTOP Village) รวมถึงมาตรการต่าง ๆ เช่น มาตรส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศ “ชิม ช้อป ใช้” และมาตรการ “100 เดียวเที่ยวทั่วไทย” ที่กำลังเป็นกระแสอยู่ในปัจจุบัน (พระมหาจำนงค์ สิริวณฺโณ, 2563)

คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ พัฒนาการท่องเที่ยว ได้ระบุถึง การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบ ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน สอดคล้อง กับมาตรฐานสากล และเพียงพอต่อความต้องการของตลาด การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวและได้รับประโยชน์ จากการท่องเที่ยว โดยการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจด้านการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการการท่องเที่ยว เปิดโอกาสให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสินค้าและบริการบนพื้นฐานของมรดกและวัฒนธรรมท้องถิ่น (คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ, 2565)

การท่องเที่ยวโดยชุมชน เป็นอีกทางเลือกสำหรับนักท่องเที่ยว โดยจุดประสงค์ของการเดินทาง และการเลือกแหล่งท่องเที่ยว เป็นไปตาม กระแสอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม Green Tourism เป็นปัจจัย ที่มี ความ เกี่ยวเนื่องกับการอนุรักษ์ระบบนิเวศ รักษาสิ่งแวดล้อม และ

การพัฒนา ที่ยั่งยืน คือ Security ความปลอดภัย ที่รวมถึงภัย ธรรมชาติ และความ ปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน Sanitation ความสะอาดปราศจากโรค และ มลพิษ ทั้งอากาศ น้ำดื่ม และสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ และSatisfaction หรือความพึงพอใจ การมีส่วนร่วมหรือผลประโยชน์ของชุมชนท้องถิ่น มีระบบชุมชนและวัฒนธรรมที่เกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศเป็นหลัก และมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนโดยให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในทุกระดับทุกขั้นตอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ จึงจัดเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่มุ่งสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism) (ธกฤต เฉียบแหลม, 2560)

จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดทางภาคอีสานที่แยกตัวมาจากอุดร ซึ่งหลายคนอาจยังไม่รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดนี้เท่าใดนัก ทั้งที่จริงแล้วมีหลายจุดท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่เป็นชาวไทยและชาวต่างชาติ รัฐบาลได้มีนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ด้วยการบูรณะโบราณสถานและฟื้นฟูเอกลักษณ์ของเมืองควบคู่ไปกับการพัฒนาเมือง ประวัติศาสตร์ที่อุดมด้วยวัฒนธรรมมาช้านาน ด้วยเป็นดินแดนที่มี พัฒนาการมาอย่างยาวนานมีมรดกทางศิลปะและมรดกทางวัฒนธรรม อีกทั้งยังมีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย ไม่ว่าจะเป็นด้านธรรมชาติอันสวยงาม โบราณสถาน หรือเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ แหล่งโบราณคดี และวัดวาอารามที่ดีงามโดยการสืบทอดเป็นเวลานาน ประกอบกับลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสม จึงเป็นทุนสำคัญของจังหวัดที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ สำคัญแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู, 2565)

จากโยบายของรัฐบาล จังหวัดหนองบัวลำภูได้จัดทำแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวของยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดหนองบัวลาภู ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2561 – 2565) ฉบับทบทวน พ.ศ.2563ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวและบริการ กำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมาย รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี มีกลยุทธ์ในการพัฒนาคือ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามศักยภาพของพื้นที่ ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ท้องถิ่นของจังหวัด พัฒนาและยกระดับการบริหาร จัดการการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการด้านการ

ท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของพื้นที่ ระบบนิเวศ มีธรรมชาติ ที่เป็นจุดแข็ง จุดขาย เป็นแหล่งท่องเที่ยว ของชุมชน มีการจัดกิจกรรมตามประเพณีของชุมชนท้องถิ่น เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ เนื่องจากทัศนียภาพที่สวยงาม สร้างแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมมากขึ้น แต่ปัจจุบันยังขาดการมีส่วนร่วมของผู้คนในชุมชนในการบริหารจัดการ สร้างระบบ กำหนดหลักเกณฑ์สำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อป้องกันความเสียหายของระบบนิเวศ รวมทั้งอนุรักษ์และฟื้นฟู ระบบนิเวศที่เสียหายไปแล้ว กลับคืนมา ซึ่งก็มีความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู,ผู้นำหมู่บ้าน,และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเขตพื้นที่ โดยการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว แต่ก็ยังไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้อย่างเหมาะสมเท่าที่ควร

จากเหตุผลและปัญหาสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่ความยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมแบบวิถีชุมชน โดยชุมชน เพื่อชุมชน อย่างเหมาะสม เป็นระบบ หากมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว พื้นที่ก็จะได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว ประชาชนในพื้นที่ ก็จะมีรายได้จากการท่องเที่ยว ระบบนิเวศ ภูมิทัศน์ รวมถึงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยรอบหนองทุ่งยั้งก็จะได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน ประชาชนในพื้นที่ก็จะได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. **เพื่อศึกษาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่ความยั่งยืนขององค์การบริหารส่วน**จังหวัดหนองบัวลำภู

2. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่ความยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มมตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ หัวหน้าครัวเรือนในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน ทั้งสิ้น 2,588 คน โดยผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยวิธีการใช้สูตรการคำนวณของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 330 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง และแบบสอบถามครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) เพื่อสอบถามข้อมูลทั่วไป ประกอบไปด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด2548 : 99) มีระดับการให้เลือกตอบ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยคำถามครอบคลุม ด้านการตลาดท่องเที่ยว ด้านการแสวงหาและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ด้านการให้บริการท่องเที่ยว ด้านการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตามแนวคิดของ (เทิดชาย ช่วยบำรุง, 2552)

ส่วนที่ 3 แบบข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อสอบถามแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่ความยั่งยืน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู มี 5 ด้าน คือด้านการตลาดท่องเที่ยว ด้านการแสวงหาและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ด้านการให้บริการท่องเที่ยว ด้านการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่ความยั่งยืน เพื่อกำหนดกรอบเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม

2. จัดทำแบบสอบถามที่ประกอบด้วยคำถามที่ต้องการเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ให้ครบถ้วนและครอบคลุมเนื้อหา

3. ผู้วิจัยทำการตรวจสอบเครื่องมืออีกครั้งหนึ่งในขั้นตอนนี้ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความเข้าใจของภาษา ความเข้าใจตรงกันของคำถาม

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญมีจำนวน 3 ท่าน และนำเครื่องมือที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Content Validity) โดยคำนวณหาค่า IOC โดยคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 เป็นต้นไป เป็นข้อที่นำไปใช้ได้

6. นำแบบสอบถามที่ได้จากการปรับปรุงแก้ไขของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ศรีบุญเรือง อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภูจำนวน 30 คน

7. วิเคราะห์แบบสอบถาม โดยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.960 ถือว่าแบบสอบถามใช้ได้

8. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้นำแต่ละหมู่บ้าน เพื่อขอความอนุเคราะห์การลงพื้นที่เก็บข้อมูลวิจัย และประชาสัมพันธ์ตอบแบบสอบถามการวิจัย ตามวันและเวลาที่นัดหมาย

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามซึ่งได้จัดเตรียมไว้แล้วนำไปส่งให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองตามที่ได้นัดหมายไว้แล้ว เพื่อแนะนำตัวพร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการวิจัย ขออนุญาตเก็บข้อมูล แจกแบบสอบถามการวิจัยและขอรับกลับในวันเดียวกันด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้อง และลงรหัสเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยและสถิติที่ใช้ในการเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและระดับ**การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่ความยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู** ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentages) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) แทน $\overline{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แทน S.D.

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 76.36 และเป็นเพศหญิง จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 23.64 อายุอยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 36.67 และช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.82 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/อนุปริญญาจำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 62.73 และน้อยที่สุดคือสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.12 ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 43.33 และน้อยที่สุดคือ ค้าขาย จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.97

ตารางที่ 1 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่ความยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวม

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่ความยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการตลาดท่องเที่ยว	3.78	0.84	มาก
2. ด้านการแสวงหาและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่	3.62	0.89	มาก
3. ด้านการให้บริการท่องเที่ยว	3.66	0.96	มาก
4. ด้านการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	3.67	0.84	มาก
5. ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว	3.71	0.91	มาก
รวม	**3.69**	**0.81**	**มาก**

2. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่ความยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.69) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการตลาดท่องเที่ยว ($\overline{X}$ = 3.78) รองลงมาคือด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ($\overline{X}$ = 3.71) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการแสวงหาและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ($\overline{X}$ = 3.62) และสามารถแบ่งออกเป็นแต่ละด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านการตลาดท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.78) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 4. มีการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้คนมาเที่ยวมาร่วมกิจกรรมในประเพณีต่าง ๆ เช่น ประเพณีลอยกระทง ประเพณีทอดเทียนพรรษา การแข่งขันกีฬาประจำท้องถิ่น เป็นต้น ($\overline{X}$ = 3.96) รองลงมาคือ ข้อ 1. มีการปรับปรุงข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นปัจจุบัน ($\overline{X}$ =3.90) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 3. จัดให้มีป้ายชื่อสถานที่ ป้ายบอกทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวทุกแห่ง ($\overline{X}$ =3.60)

2.2 ด้านการแสวงหาและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.62) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 10. มีการฟื้นฟูสืบสานและส่งเสริมประเพณีของท้องถิ่น ให้เกิดเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ประจำท้องถิ่น ($\overline{X}$ =

3.75) รองลงมาคือ ข้อ 9. ส่งเสริมและพัฒนาวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น ให้เกิดเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ ($\overline{X}$ =3.68) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 7. มีการพัฒนาพื้นที่รกร้างว่างเปล่าให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ($\overline{X}$ =3.53)

2.3 ด้านการให้บริการท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.66) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 11. จัดให้มีการคมนาคมสะดวก สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก มีสถานที่จอดรถเพียงพอ ($\overline{X}$ = 3.91) รองลงมาคือ ข้อ 13. มีการส่งเสริมสนับสนุนมีจุดบริการอาหาร เครื่องดื่ม ที่สะอาดถูกสุขลักษณะ และเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว ($\overline{X}$ =3.79) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 12. จัดให้มีห้องน้ำที่สะอาดและเพียงพอ ไว้บริการประจำแหล่งท่องเที่ยว ($\overline{X}$ =3.47)

2.4 ด้านการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.67) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 20. มีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ($\overline{X}$ = 3.75) รองลงมาคือ ข้อ 19. มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว ($\overline{X}$ =3.71) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 16. มีการจัดทำแผนพัฒนาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ($\overline{X}$ =3.59)

2.5 ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.71) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 21. กำหนดให้มีการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบแต่ละฝ่าย มีโครงสร้างขอบเขตงานที่ชัดเจน ($\overline{X}$ = 3.78) รองลงมาคือ ข้อ 22. สถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่ง ได้จัดให้คนรับผิดชอบแต่ละด้าน อย่างชัดเจน ($\overline{X}$ =3.73) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 25. บริหารจัดการรายได้ที่เกิดจากแหล่งท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของตนเองต่อไป ($\overline{X}$ =3.65)

3. ข้อเสนอแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่ความยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู ได้แก่ 1) ควรจัดให้มีพื้นที่เพื่อการขายสินค้าชุมชน มีตลาดอย่างถาวรเพื่อให้ประชาชนมีพื้นที่ขายอย่างจริงจัง เป็นตลาดการท่องเที่ยว เป็นจุดรวมการขายสินค้าโอทอป ประชาชนจะได้มีรายได้เพิ่ม 2) ให้มีการวางแผนบริหารจัดการให้เป็น

ระบบ บรรจุแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น 3) ควรจัดให้มีการบริการขั้นพื้นฐานที่ดี มีการอำนวยความสะดวกในทุก ๆ บริบท บริการนักท่องเที่ยวให้เกิดความประทับใจ อยากกลับมาอีก 4) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้โดดเด่นเป็นอัตลักษณ์ของตำบล และ 5) ควรจัดให้มีการบริการขั้นพื้นฐานที่ดี มีการอำนวยความสะดวกในทุก ๆ บริบท บริการนักท่องเที่ยวให้เกิดความประทับใจ อยากกลับมาอีก

อภิปรายผล

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่ความยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.69, S.D.= 0.81) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการตลาดท่องเที่ยว ($\overline{X}$ = 3.78, S.D.= 0.84) รองลงมาคือด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ($\overline{X}$ = 3.71, S.D.= 0.91) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการแสวงหาและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ($\overline{X}$ = 3.62, S.D.= 0.89) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู มีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ที่ได้รับผิดชอบได้อย่างเต็มที่ มีการปรับปรุงข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว มีการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้คนมาเที่ยว มาร่วมกิจกรรมในประเพณีต่าง ๆ เช่น ประเพณีลอยกระทง ประเพณีทอดเทียนพรรษา การแข่งขันกีฬาประจำท้องถิ่น การส่งเสริมสนับสนุนมีจุดบริการอาหาร เครื่องดื่ม ที่สะอาดถูกสุขลักษณะ และเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว และมีมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผกาวัลย์ พงษ์สระพังและ ชาญยุทธ หาญชนะ (2565) วิจัยเรื่องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่ความยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวใต้ อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่ความยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวใต้ อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.69, S.D.= 0.81) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการตลาดท่องเที่ยว ($\overline{X}$ = 3.78, S.D.= 0.84) รองลงมาคือด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ($\overline{X}$ = 3.71, S.D.= 0.91) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการแสวงหาและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ($\overline{X}$ = 3.62, S.D.= 0.89) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐทิตา โรจนประศาสน์ และคณะ (2558) วิจัยเรื่องความยั่งยืนของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนชายฝั่งจังหวัดตรัง พบว่าศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของ

ชุมชน คือความสามารถของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว ทั้งด้านแนวคิดการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน ความพร้อมของบุคลากร ทุนองค์ความรู้ในการจัดการรวมถึงความตระหนักของชุมชน อยู่ในระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.81 และ 3.92 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น 1) แนวคิดการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00 และ 3.94 ตามลำดับ) 2) ความพร้อมของบุคลากร (ได้แก่ความรู้ ทักษะ ความชำนาญในการสื่อสาร การบริหารจัดการ การเป็นเจ้าบ้านที่ดี) อยู่ในระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.75 และ 4.03 ตามลำดับ) 3) ความตระหนักของชุมชนเรื่องเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50 และ 3.92 ตามลำดับ) ดังที่ Goodwin and Santilli (2009) ได้กล่าวถึงแนวคิดของการท่องเที่ยวโดยชุมชนว่า ชุมชนเป็นเจ้าของ ผลประโยชน์แก่คนในชุมชนชุมชนมีการอนุรักษ์ ผลิตภัณฑ์ของชุมชน และความร่วมมือของคนในชุมชนอย่างกว้างขวาง อีกทั้งการท่องเที่ยวของชุมชนมีความจำเป็นด้านประสบการณ์ทักษะทางธุรกิจ และการจัดการสอดคล้องกับ Goodwin and Santilli (2009) ที่กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่นในการวางแผนและตัดสินใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการเสริมสร้างพลังของท้องถิ่นโดยชุมชนมีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของและต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่ความยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการแสวงหาและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ($\overline{X}$ = 3.62) ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู ควรมีการดำเนินการดังนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู ควรมีการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวใหม่ โดยจัดประชุมมติหมู่บ้านสอบถามความคิดเห็นของคนในชุมชน เพื่อแสดงจุดเด่นของท้องถิ่นตนเองเกิดประโยชน์ให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยว

2. สนับสนุนบูรณาการพื้นที่เดิมให้ดีขึ้น และต่อเนื่องไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม

3. วางแผนเพื่อจัดสรรงบประมาณส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

4. ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างผลิตภัณฑ์ เป็นสินค้าท้องถิ่นให้ได้มาตรฐาน นำมาจำหน่ายเป็นของฝากประจำชุมชนได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่ความยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู กับจังหวัดอื่น ๆ

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่ความยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู ว่ามีปัญหาด้านใดบ้าง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมการท่องเที่ยว.2560. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทย พ.ศ. 2560 – 2564. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พีดับบลิว ปริ้นติ้ง จำกัด.

ผกาวัลย์ พงษ์สระพังและ ชาญยุทธ หาญชนะ .2565. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่ความ ยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวใต้ อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู, วารสารวิชาการร้อยแก่นสาร, 7(5), 90 - 103.

พระมหาจำนงค์ สิริวณฺโณ. 2563. บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน, วารสารมหาจุฬาคชสาร, 11(1), 1 - 12.

ธกฤต เฉียบแหลม, กลวัชร คล้ายนาค และ นภาพร รีวีระกุล (2560). แผนงานการพัฒนาโปรแกรมประยุกต์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และ วัฒนธรรมของเมืองเชียงใหม่. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการพัฒนากาท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนและสร้างสรรค์ พ.ศ. 2561 - 2565. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองบัวลำภู. (2565). ข้อมูลด้านท่องเที่ยว.อำเภอเมืองจังหวัดหนองบัวลำภู

อภิสรา ชุ่มจิตร, นิศา ชัชกุล และ เครือวัลย์ ชัชกุล. (2557). การพัฒนาศักยภาพการจัดการธุรกิจชุมชน กรณีศึกษา: ตำบลคลองเคียน อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, 10(2), 94-139.

Yamane, Taro. 1973. Statistics an introductory analysis. New York Harper & Row.

พฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี*

DIETARY BEHAVIOR OF DIABETIC PATIENTS WITH CONTROLLED SUGAR LEVELS IN THE BLOOD CANNOT COME TO RECEIVE SERVICES AT THE DIABETES CLINIC AT THE HEALTH PROMOTING HOSPITAL SUBDISTRICTS IN THE AREA OF UDON THANI PROVINCE

RETRACTED

บุญเพ็ง สิทธิวงษา
Boonpeng Sittivongsa
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
Northeastern University, Thailand
Corresponding author E-mail: boonpeng.sit@neu.ac.th
Received 8 November 2023; Revised 16 November 2023; Accepted 27 December 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวาน 2) เพื่อศึกษาปัจจัย

* บุญเพ็ง สิทธิวงษา. (2566). พฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 1(5), 30-43.
Boonpeng Sittivongsa. (2023). Dietary Behavior of Diabetic Patients With Controlled Sugar Levels In the Blood Cannot Come to Receive Services at the Diabetes Clinic at the Health Promoting Hospital Subdistricts in the area of Udon Thani Province. Journal of Interdisciplinary Social Development. 1(6), 30-43.;
DOI: https://doi.org/10.14456/jisdiadp.2023.19
Website: https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/

ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวาน และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน 400 คน กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และการพรรณนาจำแนกข้อมูล จัดทำบรรณาธิกรณ์ข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล เขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ ประกอบการอภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวาน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการรับประทานยาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการควบคุมอาหารอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการออกกำลังกายอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวาน โดยรวมทุกด้าน ดังนี้ ด้านการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพX_4 ด้านการรับรู้ผลประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพX_3 และด้านโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนของโรคเบาหวานX_1 ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ 0.421 0.275 และ 0.040 ตามลำดับ 3) ควรมีการรับประทานอาหารครบห้าหมู่ทุกวันอย่างสม่ำเสมอ ตลอดทั้งควรการรับประทานครบทั้งสามมื้อในแต่ละวัน หลีกเลี่ยงน้ำหวาน น้ำอัดลม ทั้งเลี่ยงการรับประทานอาหารที่มีไขมันสูง ออกกำลังกายสม่ำเสมอ จัดบริเวณในการออกกำลังกายที่มีอากาศบริสุทธิ์เลี่ยงการออกกำลังกายในภาวะอากาศที่ร้อนจัดหรือหนาวจัดจนเกิน และมีการรับประทานยาตามแพทย์สั่งอย่างเคร่งครัดและต่อเนื่องเป็นประจำ

RETRACTED

คำสำคัญ: พฤติกรรมการบริโภคอาหาร, ผู้ป่วยเบาหวาน, คลินิกเบาหวาน

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the food consumption behavior of diabetic patients who cannot control their blood sugar levels who

come to the diabetes clinic 2) to study the factors that influence the food consumption behavior of diabetic patients and 3) To study guidelines for developing food consumption behavior of diabetic patients who cannot control their blood sugar levels who come to receive services at the diabetes clinic at Subdistrict Health Promoting Hospital in the area of Udon Thani Province It is quantitative research and qualitative research. The sample groups used in this research are: Voters in the Udon Thani Province area totaled 400 people. Interview group totaled 10 people. The tools used in the research include: Questionnaires and interviews Statistics used in data analysis are frequency, percentage, multiple regression analysis and description and classification of data Prepare data editors and analyze data Write a report according to the objective Accompanying the discussion of results.

The results of the research found that: 1) Food consumption behavior level of diabetic patients who cannot control their blood sugar levels who come to the diabetes clinic. The overall level is at a moderate level which can be ordered from highest to lowest as follows. The aspect of taking medicine was at a moderate level the aspect of controlling food was at a moderate level and the aspect of exercising was at a moderate level according to number 2) Factors influencing food consumption behavior of diabetic patients Including all aspects as follows: Perceived obstacles to practicing health behaviorsX_4 Perceived benefits of practicing health behaviorsX_3 and the risk of complications of diabetesX_1 The three independent variables had predictor coefficients on raw scores (b) of 0.421, 0.275, and 0.040, respectively 3) There should be regular intake of food from all five food groups every day. You should eat all three meals each day. Avoid sugary drinks, soft drinks, and avoid eating foods that are high in fat. Exercise regularly set up an area where you can exercise with fresh air. Avoid exercising in extremely hot or extremely cold weather and taking medicines as prescribed strictly and continuously on a regular basis.

RETRACTED

Keywords: Dietary Behavior, Diabetic Patients, Diabetes Clinic

บทนำ

สถานการณ์ในปัจจุบันโรคเบาหวานเป็นเรื้อรังและรักษาไม่หายขาดมีแนวโน้มจะพบมากขึ้นเรื่อย ๆ ในประเทศไทยและทั่วโลกโดยพบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 90 เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ถึงแม้จะไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้แต่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดให้อยู่ในระดับที่ก่อไม่ให้เกิดภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงได้โดยการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดให้อยู่ในระดับเป้าหมายโดยมีแนวทางหลัก ได้แก่การควบคุมการบริโภคอาหาร การออกกำลังกายและมีการใช้ยาอย่างเหมาะสม จากผู้เชี่ยวชาญที่ทำการวินิจฉัยและจัดประเภทโรคเบาหวานได้กำหนดเป้าหมายการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยควรมีระดับน้ำตาลในเลือดก่อนอาหารระหว่าง 100-126 มิลิกรัมตอเดซิลิตร ระดับก่อนนอนควรอยู่ระหว่าง 100-140 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตรและระดับฮีโมโกลบินเอวันซีควรต่ำกว่าร้อยละ 7 ซึ่งจะสามารถลดอัตราการเกิดโรคแทรกซ้อนทั้งแบบเฉียบพลันและเรื้อรังได้ในอนาคตและปัจจุบัน (กลุ่มงานการพยาบาลผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลปัตตานี, 2564)

ประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 เป็นต้นมาพบผู้เสียชีวิตจากโรคเบาหวานจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และภาวะแทรกซ้อนในผู้ป่วยของโรงพยาบาลใหญ่ในประเทศไทย จำนวน 9419 คน พบว่า มีเพียงร้อยละ 31.2 ที่มีระดับน้ำตาลในเลือดน้อยกว่า 130 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร และมีภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ ดังนี้ร้อยละ 42.2 เป็นโรคไต ร้อยละ 40.8 เป็นต้อกระจก ร้อยละ 28.7 มีความผิดปกติของประสาทจอตา ร้อยละ 6.10 เป็นโรคหัวใจขาดเลือดและร้อยละ 4.6 เป็นแผลที่เท้า ในขณะที่ผลศึกษาผู้ป่วยเบาหวานของโรงพยาบาลพุทธชินราชที่สามารถควบคุมได้มีเพียงร้อยละ 23.0 และจากสถิติผู้ป่วยที่มารับบริการในคลินิกโรคเบาหวานของพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ในจำนวนนี้ พบว่ามีเพียงร้อยละ 10.2 ที่มีระดับน้ำตาลในเลือดต่ำกว่า 123 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตรจึงมีผีป่วยที่มีระดับน้ำตาลในเลือดสูงและมีความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนของโรคเบาหวานเป็นจำนวนมาก (ก้องกิดากร บุญช่วย และคณะ, 2563)

RETRACTED

มีปัจจัยหลาย ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยโรคเบาหวาน เช่น ผู้ป่วยเบาหวานของโรงพยาบาลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ร้อยละ 71.5 มีระดับน้ำตาลในเลือดสูงกว่าปกติ และพบว่าส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ไม่เหมาะสม การออกกำลังกายแบบเดินเร็วอย่างมีแบบแผนเป็นเวลา 13 สัปดาห์ทำให้ระดับฮีโมโกลบินเอวนซึ่งเป็นระดับน้ำตาลในเลือดสะสมในช่วง 1-3 เดือนที่ผ่านมาของผู้ป่วยเบาหวานลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สาเหตุที่ผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ไม่ดีทั้งที่ได้รับยาจากโรงพยาบาลและนำกลับไปรับประทานที่บ้านแล้ว เนื่องจากไม่รู้วิธีการควบคุมด้วยยา รับประทานยาหรือฉีดยาไม่ถูกต้อง และการให้บริการของสถานบริการอย่างมีประสิทธิภาพโดยการติดตามผลการตรวจรักษาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้ป่วยควบคุมระดับน้ำตาลได้ไม่ดี (จงมณี สุริยะ และคณะ, 2556)

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนั้นจึงศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาจากประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน สามารถนำข้อมูลไปเพื่อใช้พัฒนาเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพมากยิ่งขึ้นในอันที่จะตอบสนองความต้องการของประชาชนให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

RETRACTED

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณและวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสรุป แล้วเอาผลสรุปมาวิเคราะห์สังเคราะห์

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน 1,252,820 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดอุดรธานี ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีจำนวนมาก มีความแตกต่างกันระหว่างหน่วยสุ่มที่สามารถจำแนกออกเป็นชั้นภูมิ เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วนครอบคลุม และคำนวณหาจำนวนตัวอย่างตามสูตรทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน 400 คน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง พิจารณาคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สามารถให้ข้อมูลองค์ความรู้ ความเป็นมา สภาพปัจจุบันและแนวทางการพัฒนา โดยแยกเป็น 1 กลุ่ม ๆ 10 คน เป็นจำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามใช้สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณและแบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการดังนี้ แบบสอบถาม ส่วนประกอบของแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลใน

RETRACTED

เขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เป็นคำถามประเภทสัมภาษณ์เชิงลึกในภาคสนาม

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ดังนี้ 1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ที่สำหรับเป็นแนวทางสำหรับสร้างเครื่องมือวิจัย 2. กำหนดขอบเขตของข้อคำถามจากตัวแปรที่จะศึกษาให้ครอบคลุมทั้งตัวแปรพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี 3. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา กล่าวคือ คำถามในแต่ละข้อของเครื่องมือจะต้องวัดได้ตรงตามเนื้อหา และพฤติกรรมที่ต้องการวัดโดยการนำคำถามแต่ละข้อไปตรวจสอบเพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับเนื้อหาว่าสอดคล้องตรงตามข้อมูล และตัวชี้วัดที่กำหนดหรือไม่ผลการให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ นำไปคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง 4. นำเครื่องมือที่ผ่านความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ กับประชาชนที่ไม่ถูกเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน ที่กลุ่มประชากรในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู แล้วนำมาหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟ่า ที่มีระดับความเชื่อมั่นตั้งแต่ .872 ขึ้นไป (สุวิมล ติรกานันท์, 2553) ด้วยการวิเคราะห์จำแนกรายข้อ โดยใช้สถิติด้วยสถิติพหุคูณถดถอยเชิงเส้น พร้อมกำหนดนัยสำคัญของการทดสอบที่ระดับ.05 5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

แบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ส่วน คือ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อใช้สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกเสริมการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อต้องการให้ได้องค์ความรู้แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริม

RETRACTED

สุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ใช้สำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงลึก 1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมวิเคราะห์เป็นข้อมูลคำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบในเรื่องแนวทางการพัฒพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี 2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวางโครงสร้างแบบสัมภาษณ์โดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามกรอบแนวคิดของการวิจัยและขอคำแนะนำจากที่ปรึกษา เพื่อความสมบูรณ์ในประเด็นและเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์ยิ่งขึ้น 3. ผู้วิจัยและคณะได้ร่วมการพัฒนาแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยยิ่งขึ้นและใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริง ที่จะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในลำดับต่อไป 4.นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วนำเสนอให้ที่ปรึกษา และนำไปปฏิบัติในภาคสนามต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม 1. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามนำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนา และปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และผู้ช่วยวิจัยซึ่งผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้นำชุมชนที่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอน และวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนแก่ผู้ช่วยวิจัย 2. การขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามและทำหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง 3. ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล นำเสนอผู้นำชุมชนแต่ละหมู่บ้านในเขตตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 4. แจกจ่ายและเก็บแบบสอบถามจากประชากร กลุ่มตัวอย่าง 5. รับแบบสอบถามกลับคืน ตรวจความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้ 1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัย ในลักษณะการวิจัยเอกสาร ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำราที่เป็นแนวคิดทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับ

RETRACTED

บริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี 2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงานเพื่อขออนุญาตกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์การของการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์พูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงทัศนะของตนเองอย่างเต็มที่

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ 1. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตาราง ใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประกอบการอภิปรายผล 2. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น ประกอบการอภิปรายผล 3. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณาธิกรณ์ข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ การเก็บรวบรวมข้อมูล 1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัย ในลักษณะการวิจัยเอกสาร ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำราที่เป็นแนวคิดทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริม

RETRACTED

สุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี 2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมายก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัย แนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์การของการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่มพูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงทัศนะของตนเองอย่างเต็มที่ โดยแยกเป็น 1 กลุ่ม ๆ จำนวน 10 คน เป็นจำนวน 10 คน ใช้เวลาในการสนทนากลุ่ม 30 นาที มีการจดบันทึกและบันทึกเสียง

การวิเคราะห์ข้อมูล 1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือกและจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณาธิกรณ์ข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป 2. การวิเคราะห์ เอกสาร หนังสือ ตำรา โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อกับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี วิเคราะห์และสังเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญมาเป็นกรอบแนวคิด ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสรุปความ การตีความ และนำเสนอ ข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์

RETRACTED

ผลการวิจัย

พฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวาน ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\overline{X}$ =3.06 S.D.=.37) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการรับประทานยาอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\overline{X}$ =3.11 S.D.=.37) ด้านการควบคุมอาหารอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\overline{X}$ =3.08 S.D.=.17) และด้านการออกกำลังกายอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\overline{X}$ =3.01 S.D.=.69) ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวาน โดยรวมทุกด้านดังนี้ ด้านการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพX_4 ด้านการรับรู้ผลประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพX_3 และด้านโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนของ

โรคเบาหวานX_1 ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ 0.421 0.275 และ 0.040 ตามลำดับ

ควรมีการรับประทานอาหารครบห้าหมู่ทุกวันอย่างสม่ำเสมอ ตลอดทั้งควรการรับประทานครบทั้งสามมื้อในแต่ละวัน หลีกเลี่ยงน้ำหวาน น้ำอัดลม ทั้งเลี่ยงการรับประทานอาหารที่มีไขมันสูง ออกกำลังกายสม่ำเสมอ จัดบริเวณในการออกกำลังกายที่มีอากาศบริสุทธิ์ เลี่ยงการออกกำลังกายในภาวะอากาศที่ร้อนจัดหรือหนาวจัดจนเกิน และมีการรับประทานยาตามแพทย์สั่งอย่างเคร่งครัดและต่อเนื่องเป็นประจำ

อภิปรายผล

พฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวาน ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x}$ =3.06 S.D.=.37) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการรับประทานยาอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x}$ =3.11 S.D.=.37) ด้านการควบคุมอาหารอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x}$ =3.08 S.D.=.17) และด้านการออกกำลังกายอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x}$ =3.01 S.D.=.69) ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรพรรณ ผิวนวล และคณะ (2561) พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับนำตาลในเลือดไม่ได้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางแก้วในตำบลบางแก้ว อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ไม่ได้ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง (μ=2.43, S.D.=0.60) เพศ อาชีพ และความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวาน โดยรวมทุกด้านดังนี้ ด้านการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพX_4 ด้านการรับรู้ผลประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพX_3 และด้านโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนของโรคเบาหวานX_1 ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ 0.421 0.275 และ 0.040 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ สมตัว (2559) บทวิจัยปัจจัยทำนายพฤติกรรมการรับประทานอาหารของผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สามารถทำนายพฤติกรรมการรับประทานอาหารของผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ ได้แก่ ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองในการปฏิบัติพฤติกรรมเพื่อควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด (p-value<.001)

RETRACTED

ควรมีการรับประทานอาหารครบห้าหมู่ทุกวันอย่างสม่ำเสมอ ตลอดทั้งควรการรับประทานครบทั้งสามมื้อในแต่ละวัน หลีกเลี่ยงน้ำหวาน น้ำอัดลม ทั้งเลี่ยงการรับประทานอาหารที่มีไขมันสูง ออกกำลังกายสม่ำเสมอ จัดบริเวณในการออกกำลังกายที่มีอากาศบริสุทธิ์ เลี่ยงการออกกำลังกายในภาวะอากาศที่ร้อนจัดหรือหนาวจัดจนเกิน และมีการรับประทานยาตามแพทย์สั่งอย่างเคร่งครัดและต่อเนื่องเป็นประจำ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วินัฐ ดวงแสนจันทร และคณะ (2564) การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมและพฤติกรรมการบริโภคอาหารในผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ ผลการศึกษา: กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนพฤติกรรมการบริโภคอาหารเหมาะสมในระดับสูง

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปและเสนอแนะได้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 พฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ต้องวางนโยบายการพัฒนาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวาน เพื่อยกระดับการบริการและการบริโภคของกลุ่มผู้ป่วยเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง

1.2 พัฒนาคุณภาพการให้บริการด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อการยกระดับไปสู่การเป็นการให้บริการที่ทันสมัย โดยเน้นการบริการที่เพิ่มความสะดวกสบายแก่กลุ่มผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอย่างมีประสิทธิผล

2. ข้อเสนอแนะด้านการปฏิบัติการ

2.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ควรศึกษาถึงจุดอ่อนในขั้นตอนการบริการ ลดความล่าช้าในการบริการมีความรวดเร็วทันสมัยมาใช้กับสภาวะที่มีการบริการมากขึ้นอย่างจริงจัง

RETRACTED

2.2 พฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ควรแยกช่องทางการรับบริการให้กับผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพและการเข้าถึงในการบริการอย่างมีประสิทธิผล

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

3.1 ควรศึกษาปัจจัยเชิงลึกโดยการลงสัมภาษณ์ถึงกระบวนการ รูปแบบ วิธีการดำเนินการในพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอย่างชัดเจนและมีประสิทธิผล

3.2 ในส่วนของการวิจัยครั้งต่อไป หลังจากที่ได้มีการดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ควรจะเพิ่มจำนวนของกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมมากขึ้น ทั้งด้านขนาดพื้นที่ทำการวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ประชากรกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำมาวิเคราะห์หามาตรการประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิผลและครอบคลุมต่อไป

RETRACTED

เอกสารอ้างอิง

กัลยา วานิชย์บัญชา.(2560). การวิเคราะห์สถิติชั้นสูงด้วย SPSS for Window. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.

กลุ่มงานการพยาบาลผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลปัตตานี. (2564). Clinic Plus Pattani. ปัตตานี โรงพยาบาลปัตตานี.

ก้องกิดากร บุญช่วย และคณะ. (2563). การแสวงหาและการใช้สารสนเทศด้านสุขภาพของผู้สูงอายุที่อาศัยในชุมชนแออัดจังหวัดสงขลา. ในเอกสารการประชุมวิชาการระดับชาติ PULINET ครั้งที่ 10 วันที่ 8-9 มกราคม 2563, สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ.

จงมณี สุริยะ และคณะ. (2556). โปรแกรมสุขศึกษาโดยประยุกต์ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถตนเองเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดูแลเท้าในผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2. ในหนังสือผลงานวิชาการสุขศึกษาแห่งชาติการประชุมวิชาการสุขศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 10. วันที่ 24-26 กรกฎาคม 2556.

จิรพรรณ ผิวนวลและคณะ. (2561). พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางแก้วในตำบลบางแก้ว อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี, 1 (2), 46-61.

พรทิพย์ สมตัว. (2559). บทวิจัยปัจจัยทำนายพฤติกรรมการรับประทานอาหารของผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2. ใน วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุขคณะสาธารณสุขศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหิดล.

วินัฐ ดวงแสนจันทรและคณะ. (2564). การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมและพฤติกรรมการบริโภคอาหารในผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้. ในวิทยานิพนธ์คณะพยาบาลศาสตร์. มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลนครราชสีมา.

สุวิมล ติรกานันท์. (2553). การวิเคราะห์ตัวแปรพหุในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Taro Yamane. (1973). Statistics: An Introductory Analysis. 3rdEd. New York.Harper and Row Publications.

RETRACTED

การสำรวจขอบเขตเสมือนจริง: การทบทวนกลยุทธ์ ความท้าทาย และแนวโน้มในอนาคตในองค์กรเสมือนจริงอย่างครอบคลุม*

NAVIGATING THE VIRTUAL FRONTIER: A COMPREHENSIVE REVIEW OF STRATEGIES, CHALLENGES AND FUTURE TRENDS IN VIRTUAL ORGANIZATIONS

สัญญา เคณาภูมิ

Sanya Kenaphoom

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand

Corresponding author E-mail: zumsa_17@hotmail.com

Received 2 December 2023; Revised 11 December 2023; Accepted 28 December 2023

บทคัดย่อ

องค์กรเสมือนจริงเป็นแนวทางเชิงกลยุทธ์ในการออกแบบและการดำเนินงานขององค์กร โดยที่ทีมทำงานร่วมกันและดำเนินธุรกิจผ่านวิธีการดิจิทัลเป็นหลัก โดยมักไม่มีสถานที่ตั้งทางกายภาพที่เป็นศูนย์กลาง องค์กรเสมือนจริงใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานจากระยะไกล การตัดสินใจแบบกระจายอำนาจ และโครงสร้างที่ยืดหยุ่นซึ่งปรับให้เข้ากับความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจทั่วโลก ดังนั้นบทความนี้ให้การทบทวนกลยุทธ์ ความท้าทาย และแนวโน้มในอนาคตในองค์กรเสมือนจริงอย่างครอบคลุม การสำรวจข้อดีขององค์กรเสมือนจริงและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร บทความนี้ยังกล่าวถึงการจัดการทีมเสมือนจริงและลักษณะการทำงาน

* สัญญา เคณาภูมิ. (2566). การสำรวจขอบเขตเสมือนจริง: การทบทวนกลยุทธ์ ความท้าทาย และแนวโน้มในอนาคตในองค์กรเสมือนจริงอย่างครอบคลุม. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 1(6), 44-74.

Sanya Kenaphoom. (2023). Navigating the Virtual Frontier: A Comprehensive Review of Strategies, Challenges and Future Trends in Virtual Organizations. Journal of Interdisciplinary Social Development, 1(6), 44-74.;

DOI: https://doi.org/10.14456/jisdiadp.2023.20

Website: https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/

ที่เปลี่ยนแปลงไปในบริบทของเทคโนโลยีการทำงานร่วมกัน โดยเน้นถึงความสำคัญของประสิทธิผลในการสื่อสาร คุณภาพการบริการ และความมุ่งมั่นในความสัมพันธ์ในองค์กรเสมือนจริง นอกจากนั้นยังเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการวิจัยเพิ่มเติมในสาขาองค์กรเสมือนจริง และเสนอแนะประเด็นที่อาจเป็นไปได้สำหรับการสอบสวนในอนาคต ซึ่งบทความนี้ให้ข้อมูลเชิงลึกที่มีคุณค่าเกี่ยวกับสถานะปัจจุบันขององค์กรเสมือนจริง และเสนอแนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคตในสาขานี้

คำสำคัญ: พรมแดนเสมือน, องค์กรเสมือนจริง

Abstract

Virtual organization" refers to a strategic approach to the design and operation of an organization. Where teams work together and conduct business primarily through digital means. They often do not have a central physical location. Virtual organizations leverage information and communications technology to facilitate remote work. Decentralized decision-making and a flexible structure that adapts to the changing needs of the global business environment. Thus, the paper provides a comprehensive review of strategies, challenges, and future trends in virtual organizations. It explores the advantages of virtual organizations and the factors that impact their success. The paper also discusses the management of virtual teams and the changing nature of work in the context of collaborative technologies. It highlights the importance of communication effectiveness, service quality, and relationship commitment in virtual organizations. The paper emphasizes the need for further research in the field of virtual organizations and suggests potential areas for future investigation. Overall, the paper provides valuable insights into the current state of virtual organizations and offers directions for future research in this area.

Keyword: Virtual Frontier, Virtual Organizations

บทนำ

คำว่า "องค์กรเสมือนจริง" หมายถึงแนวทางเชิงกลยุทธ์ในการออกแบบและการดำเนินงานขององค์กร โดยที่ทีมทำงานร่วมกันและดำเนินธุรกิจผ่านวิธีการดิจิทัลเป็นหลัก โดยมักไม่มีสถานที่ตั้งทางกายภาพที่เป็นศูนย์กลาง องค์กรเสมือนจริงใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานจากระยะไกล การตัดสินใจแบบกระจายอำนาจ และโครงสร้างที่ยืดหยุ่นซึ่งปรับให้เข้ากับความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจทั่วโลก ในงานวิจัย คำจำกัดความขององค์กรเสมือนมักจะเน้นการพึ่งพาแพลตฟอร์มดิจิทัล เครื่องมือสื่อสาร และการจัดการงานที่ยืดหยุ่นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร (Powell et al., 2004)

องค์กรเสมือนจริงเป็นรูปแบบหนึ่งของหน่วยงานทางเศรษฐกิจที่ดำเนินงานผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและการโต้ตอบของเครือข่าย มีลักษณะเฉพาะด้วยโครงสร้างบูรณาการในแนวตั้งที่ซับซ้อนซึ่งเกี่ยวข้องกับบริษัทที่เข้าร่วมหลายรายซึ่งดำเนินงานโดยได้รับการสนับสนุนจากแพลตฟอร์มเครือข่ายเสมือน องค์กรเหล่านี้ให้ประโยชน์ต่างๆ เช่น ความยืดหยุ่น ความสามารถในการปรับตัว และความคุ้มค่า พร้อมด้วยการเข้าถึงกลุ่มฟรีแลนซ์ แนวคิดขององค์กรเสมือนจริงกลายเป็นวิธีแก้ปัญหาที่องค์กรทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็กต้องเผชิญ โดยผสมผสานคุณลักษณะที่ดีที่สุดของทั้งสองขั้วเข้าด้วยกัน เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญในการจัดตั้งองค์กรเสมือนจริง ทำให้สามารถสื่อสารระหว่างพันธมิตรได้อย่างรวดเร็วและง่ายดาย ในองค์กรข้ามชาติ การทำงานและการสื่อสารเสมือนจริงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการถ่ายโอนและการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยที่กระจายตัวทางภูมิศาสตร์และมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Vrba. 2023; Fomenko, et al. 2021; Stefan & Fayzullin. 2020; Rezazadeh & Molaei. 2018) ดังนั้นโดยรวมแล้วองค์กรเสมือนใช้ประโยชน์จากการโต้ตอบทางเทคโนโลยีและเครือข่ายเพื่อเพิ่มการทำงานร่วมกัน ประสิทธิภาพ และความสามารถในการแข่งขันในภูมิทัศน์ธุรกิจสมัยใหม่

วิวัฒนาการและการเติบโตขององค์กรเสมือนจริงสามารถสืบย้อนไปถึงความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและลักษณะการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไป นวัตกรรมทางเทคโนโลยีโดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต ช่วยให้เกิดการสื่อสารและการทำงานร่วมกันที่ราบรื่นข้ามขอบเขตทางภูมิศาสตร์ เป็นการปูทางให้องค์กรต่างๆ ก้าวข้ามโครงสร้างสำนักงานแบบเดิม ๆ แนวคิดดังกล่าวได้รับความโดดเด่นในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 จากการตอบสนองต่อความต้องการของ

เศรษฐกิจโลกที่เชื่อมโยงถึงกัน การวิจัยโดย Lipnack และ Stamps (1997) สำรวจการเกิดขึ้นขององค์กรเสมือนจริงในฐานะการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงต่อความต้องการความคล่องตัวและการตอบสนองในภูมิทัศน์ทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว วิวัฒนาการขององค์กรเสมือนจริงนั้นเชื่อมโยงอย่างซับซ้อนกับการปฏิวัติทางดิจิทัลที่กำลังดำเนินอยู่ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ในการจัดระเบียบและดำเนินการงาน

ดังนั้นการศึกษาคุณลักษณะองค์กรเสมือนจริงตลอดจนปัจจัยเงื่อนไขอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในสถานการณ์ปัจจุบันที่จำเป็นต้องรู้เท่าทันและบริหารจัดการอย่างทันท่วงที บทความนี้จึงน่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ทางวิชาการและแนวปฏิบัติได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ของบทความ

วัตถุประสงค์ของบทความทบทวนนี้คือเพื่อให้ภาพรวมที่ครอบคลุมของแนวคิดขององค์กรเสมือน ครอบคลุมคำจำกัดความ วิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ และภูมิทัศน์ร่วมสมัยของการประยุกต์ บทความนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสังเคราะห์วรรณกรรม ทฤษฎี และการศึกษาเชิงประจักษ์ที่มีอยู่เพื่อนำเสนอข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับคุณลักษณะที่สำคัญ ความท้าทาย และคุณประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรเสมือนจริง โดยการเจาะลึกแง่มุมต่างๆ ขององค์กรเสมือนจริง การทบทวนนี้พยายามที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นเกี่ยวกับความเกี่ยวข้องขององค์กรในบริบททางธุรกิจสมัยใหม่ นอกจากนี้ บทความนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเน้นย้ำถึงผลกระทบขององค์กรเสมือนจริงสำหรับอุตสาหกรรมต่างๆ และเป็นรากฐานสำหรับการวิจัยในอนาคตและการพิจารณาเชิงกลยุทธ์ในด้านพลวัตของการออกแบบและการจัดการองค์กร

บริบททางประวัติศาสตร์ของพลวัตการจัดการ

บริบททางประวัติศาสตร์ของพลวัตการจัดการให้ข้อมูลเชิงลึกที่มีคุณค่าเกี่ยวกับวิวัฒนาการของแนวปฏิบัติและทฤษฎีขององค์กร ต้นศตวรรษที่ 20 ถือเป็นการเกิดขึ้นของหลักการจัดการทางวิทยาศาสตร์ที่บุกเบิกโดย Frederick Taylor โดยมีเป้าหมายที่จะเพิ่มประสิทธิภาพผ่านการสังเกต การวัด และการสร้างมาตรฐานของกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ (Taylor, 1911) ยุคนี้เน้นโครงสร้างแบบลำดับชั้น การตัดสินใจจากบนลงล่าง และการมุ่งเน้นไปที่ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของงาน การเคลื่อนไหวด้านมนุษยสัมพันธ์ที่เพิ่มขึ้นในเวลา

ต่อมา ซึ่งมีนักทฤษฎีเป็นหัวหอก เช่น เอลตัน มาโย ได้เปลี่ยนความสนใจไปที่แง่มุมทางสังคมของการทำงาน โดยตระหนักถึงความสำคัญของความพึงพอใจของพนักงานและพลวัตของกลุ่มในการปฏิบัติงานขององค์กร (Mayo, 1933) การพัฒนาในอดีตเหล่านี้วางรากฐานสำหรับวิวัฒนาการอย่างต่อเนื่องของพลวัตการบริหารจัดการ สะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และความซับซ้อนที่เพิ่มขึ้นของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจทั่วโลก

ในขณะที่องค์กรต่างๆ ดำเนินชีวิตในช่วงครึ่งหลังของศตวรรษที่ 20 พลวัตของการจัดการก็พัฒนาต่อไปพร้อมกับการเกิดขึ้นของการจัดการเชิงกลยุทธ์และการคิดเชิงระบบ ผลงานของนักวิชาการอย่าง Peter Drucker เน้นย้ำถึงความจำเป็นสำหรับแนวทางการจัดการแบบองค์รวม โดยพิจารณาว่าองค์กรเป็นระบบไดนามิกที่เชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมภายนอก (Drucker, 1954) การเปลี่ยนแปลงนี้รับทราบถึงความสำคัญของการวางแผนเชิงกลยุทธ์ นวัตกรรม และความสามารถในการปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อแรงกดดันจากภายนอก บริบททางประวัติศาสตร์ของพลวัตการจัดการเผยให้เห็นวิถีจากกลไก แนวทางที่มุ่งเน้นงาน ไปสู่มุมมองเชิงกลยุทธ์และมนุษย์เป็นศูนย์กลางมากขึ้น สะท้อนให้เห็นถึงการแสวงหาอย่างต่อเนื่องสำหรับการจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพในโลกที่มีพลวัตและเชื่อมโยงถึงกัน

1. รูปแบบการจัดการแบบดั้งเดิม

โมเดลการจัดการแบบดั้งเดิมเป็นรากฐานในการกำหนดแนวทางปฏิบัติขององค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงต้นถึงกลางศตวรรษที่ 20 การจัดการทางวิทยาศาสตร์ของ Frederick Taylor เปิดตัวในช่วงต้นทศวรรษ 1900 ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ที่สำคัญโดยเน้นการสังเกต การวัดผล และการสร้างมาตรฐานของกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสูงสุด (Taylor, 1911) โมเดลนี้สนับสนุนโครงสร้างแบบลำดับชั้นด้วยการแบ่งงานที่ชัดเจนและการตัดสินใจจากบนลงล่าง แนวคิดของ Taylor มีผลกระทบอย่างมากต่อการผลิตและวางรากฐานสำหรับทฤษฎีการจัดการที่ตามมาซึ่งพยายามเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการขององค์กรผ่านความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของงานและแนวทางที่ขับเคลื่อนด้วยประสิทธิภาพ

รูปแบบการจัดการแบบดั้งเดิมที่มีอิทธิพลอีกรูปแบบหนึ่งคือการจัดการด้านการบริหารของ Fayol, Henri (1916) ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงเวลาเดียวกับการจัดการทางวิทยาศาสตร์ หลักการของ Fayol นำเสนอในงานของเขา "การจัดการทั่วไปและอุตสาหกรรม" (1916) มุ่งเน้นไปที่หน้าที่ต่างๆ เช่น การวางแผน การจัดระเบียบ การประสานงาน การบังคับบัญชา และการควบคุม แบบจำลองของ Fayol เน้นถึงความสำคัญของสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน

โครงสร้างที่เป็นทางการ และการยึดมั่นต่อกระบวนการที่กำหนดไว้ภายในองค์กร ทั้งการจัดการทางวิทยาศาสตร์ของ Taylor และการจัดการการบริหารของ Fayol มีส่วนช่วยในการกำหนดหลักการที่กำหนดโครงสร้างองค์กรและแนวปฏิบัติด้านการจัดการมานานหลายทศวรรษ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงผลกระทบที่ยั่งยืนของแบบจำลองการจัดการแบบดั้งเดิมต่อวิวัฒนาการของทฤษฎีการจัดการ

2. ความท้าทายที่องค์กรทั่วไปต้องเผชิญ

องค์กรทั่วไปเผชิญกับความท้าทายมากมายในภูมิทัศน์ธุรกิจร่วมสมัย ซึ่งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว โลกาภิวัตน์ และการเปลี่ยนแปลงของกำลังคนทำให้ต้องปรับตัวเพิ่มขึ้น ความท้าทายที่สำคัญประการหนึ่งคือการก้าวไปข้างหน้าของการหยุดชะงักทางเทคโนโลยี การปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 ได้ก่อให้เกิดเทคโนโลยีการเปลี่ยนแปลง เช่น ปัญญาประดิษฐ์ ระบบอัตโนมัติ และบิ๊กดาต้า ก่อให้เกิดความท้าทายสำหรับองค์กรแบบดั้งเดิมในการบูรณาการและใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมเหล่านี้อย่างมีประสิทธิผล (Schwab, 2017) องค์กรที่ดิ้นรนเพื่อให้ทันกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีความเสี่ยงที่จะถูกตามหลังในแง่ของประสิทธิภาพ ความสามารถในการแข่งขัน และความเกี่ยวข้องในตลาด

ความท้าทายที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือลักษณะการพัฒนาของพนักงานและความคาดหวังของพนักงานรุ่นใหม่ การเพิ่มขึ้นของแรงงานคนรุ่น Millennial และ Gen Z นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงในค่านิยม โดยเน้นที่สมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน งานที่ขับเคลื่อนด้วยวัตถุประสงค์ และความปรารถนาในการจัดการทำงานระยะไกลที่ยืดหยุ่น (Twenge, Campbell, & Freeman, 2012) องค์กรทั่วไปที่ยึดมั่นในโครงสร้างการทำงานแบบดั้งเดิมและลำดับชั้นที่เข้มงวดอาจพบว่าการดึงดูดและรักษาผู้มีความสามารถระดับสูงเป็นเรื่องยาก เนื่องจากกลุ่มพนักงานเหล่านี้แสวงหาสภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับค่านิยมและความชอบของตน การจัดการกับความคาดหวังที่เปลี่ยนแปลงไปเหล่านี้ก่อให้เกิดความท้าทายอย่างมากสำหรับองค์กรทั่วไปที่มุ่งมั่นที่จะรักษาความสามารถในการแข่งขันในตลาดผู้มีความสามารถ

3. ความต้องการแนวทางที่เป็นนวัตกรรม

ความต้องการแนวทางเชิงนวัตกรรมในองค์กรได้รับการเน้นย้ำด้วยภูมิทัศน์ทางธุรกิจที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว โดดเด่นด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ความคาดหวังของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป และการแข่งขันระดับโลก ดังที่เน้นโดย Christensen (1997) ในงานสำคัญของเขาเกี่ยวกับนวัตกรรมที่ก่อกวน องค์กรที่ล้มเหลวในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ความเสี่ยงจะ

กลายเป็นสิ่งล้าสมัยเมื่อเผชิญกับเทคโนโลยีเกิดใหม่และการเปลี่ยนแปลงของตลาดที่เปลี่ยนแปลงไป ก้าวแห่งการเปลี่ยนแปลงจำเป็นต้องมีจุดยืนเชิงรุกต่อนวัตกรรมเพื่อให้แน่ใจว่าองค์กรยังคงความคล่องตัวและตอบสนองต่อโอกาสและความท้าทายที่เกิดขึ้นใหม่ แนวทางที่เป็นนวัตกรรมช่วยให้องค์กรก้าวนำหน้า ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และปรับกลยุทธ์อย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปของตลาด

นอกจากนี้ ความจำเป็นสำหรับแนวทางเชิงนวัตกรรมยังปรากฏชัดในการแสวงหาแนวทางปฏิบัติทางธุรกิจที่ยั่งยืนและรับผิดชอบต่อสังคม ด้วยความตระหนักรู้ที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม ผู้บริโภคและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจึงเรียกร้องให้องค์กรต่างๆ นำโซลูชั่นที่เป็นนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการข้อกังวลด้านความยั่งยืนมากขึ้น การวิจัยโดย Elkington (1997) ได้นำเสนอแนวคิดเรื่องผลกำไรสามประการ โดยเน้นความจำเป็นสำหรับองค์กรต่างๆ ในการพิจารณาไม่เพียงแต่ผลการดำเนินงานทางการเงินเท่านั้น แต่ยังรวมถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมด้วย แนวทางที่เป็นนวัตกรรมในการออกแบบผลิตภัณฑ์ การจัดการห่วงโซ่อุปทาน และความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรสามารถมีส่วนร่วมในการสร้างโมเดลธุรกิจที่ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับความคาดหวังของตลาดที่ใส่ใจต่อสังคม

สรุปได้ว่าวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของกระบวนทัศน์การจัดการสะท้อนให้เห็นถึงการเดินทางที่เปลี่ยนแปลงจากหลักการกลไกของการจัดการทางวิทยาศาสตร์ไปจนถึงแนวทางเชิงกลยุทธ์ แบบองค์รวม และคำนึงถึงมนุษย์เป็นศูนย์กลางในปัจจุบัน ต้นศตวรรษที่ 20 ได้เห็นอิทธิพลของ Frederick Taylor และ Henri Fayol ซึ่งกำหนดโครงสร้างองค์กรโดยมุ่งเน้นที่ประสิทธิภาพและลำดับชั้นที่ชัดเจน ในขณะที่ภูมิทัศน์ทางธุรกิจพัฒนาขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงครึ่งหลังของศตวรรษ นักคิดอย่าง Peter Drucker เน้นย้ำถึงการจัดการแบบองค์รวม โดยถือว่าองค์กรเป็นระบบที่มีพลวัตในบริบทร่วมสมัย องค์กรเผชิญกับความท้าทายที่เกิดจากการหยุดชะงักทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงด้านประชากรศาสตร์ และความคาดหวังของบุคลากรที่เปลี่ยนแปลงไป ความจำเป็นในการสร้างสรรค์นวัตกรรมไม่เพียงแต่แสดงให้เห็นความสำเร็จในการดำเนินงานเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการจัดการความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมด้วย เพื่อให้ประสบความสำเร็จในสภาพแวดล้อมแบบไดนามิกนี้ องค์กรต่างๆ ต้องใช้กลยุทธ์การปรับตัว ส่งเสริมนวัตกรรมและความยั่งยืน เพื่อตอบสนองความต้องการของภูมิทัศน์ระดับโลกที่เชื่อมโยงถึงกัน

ลักษณะขององค์กรเสมือนจริง

1. ความยืดหยุ่นและการทำงานร่วมกันระยะไกล

ความยืดหยุ่นและการทำงานร่วมกันทางไกลกลายเป็นสิ่งสำคัญของสภาพแวดล้อมการทำงานร่วมสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและลักษณะการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไป การวิจัยเน้นย้ำถึงความสำคัญของความยืดหยุ่นในการจัดการงาน เนื่องจากมีส่วนทำให้เกิดความพึงพอใจของพนักงาน ความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน และประสิทธิภาพขององค์กร (Bloom et al., 2015) ความสามารถในการเสนอทางเลือกการทำงานที่ยืดหยุ่น รวมถึงการทำงานร่วมกันทางไกล ได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญในการดึงดูดและรักษาผู้มีความสามารถระดับสูง เนื่องจากองค์กรต่างๆ ตระหนักถึงความต้องการที่หลากหลายของพนักงาน การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความยืดหยุ่นจึงช่วยให้สามารถปรับตัวเข้ากับความต้องการของแต่ละบุคคลได้ดีขึ้น และเพิ่มความคล่องตัวขององค์กรโดยรวม

การทำงานร่วมกันทางไกลซึ่งอำนวยความสะดวกด้วยเครื่องมือดิจิทัลและเทคโนโลยีการสื่อสาร ได้กลายเป็นแนวปฏิบัติที่เปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมการทำงานสมัยใหม่ การเกิดขึ้นของแพลตฟอร์มการทำงานร่วมกันเสมือน เครื่องมือการประชุมทางวิดีโอ และระบบการจัดการโครงการบนคลาวด์ ทำให้ทีมสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างราบรื่นข้ามขอบเขตทางภูมิศาสตร์ การวิจัยโดย Hinds and Cramton (2014) เน้นย้ำถึงความสำคัญของการทำงานร่วมกันระยะไกลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นความจำเป็นในการสื่อสารที่ชัดเจน เป้าหมายร่วมกัน และการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เนื่องจากองค์กรต่างๆ นำแนวปฏิบัติในการทำงานร่วมกันจากระยะไกลมาใช้มากขึ้น พวกเขาไม่เพียงแต่ได้รับประโยชน์จากการเข้าถึงกลุ่มผู้มีความสามารถระดับโลกเท่านั้น แต่ยังส่งเสริมการไม่แบ่งแยกและความหลากหลายภายในทีมของพวกเขา ซึ่งมีส่วนทำให้เกิดสภาพแวดล้อมการทำงานที่ไดนามิกและสร้างสรรค์มากขึ้น

2. การบูรณาการเทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล

การบูรณาการเทคโนโลยีและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่แข็งแกร่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับองค์กรที่มุ่งมั่นที่จะรักษาความสามารถในการแข่งขันในยุคดิจิทัล ตามที่ระบุไว้โดย Brynjolfsson และ McAfee (2014) การบูรณาการเทคโนโลยีเกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากเครื่องมือและระบบดิจิทัลเชิงกลยุทธ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน ปรับปรุงกระบวนการตัดสินใจ และขับเคลื่อนนวัตกรรม การบูรณาการเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีความเข้าใจอย่างครอบคลุมเกี่ยวกับขั้นตอนการทำงานและเป้าหมาย

ขององค์กร โดยปรับโซลูชันทางเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับความต้องการทางธุรกิจที่เฉพาะเจาะจง นอกจากนี้ โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่มีการบูรณาการอย่างดีช่วยให้การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และการจัดการข้อมูลราบรื่น ส่งเสริมสภาพแวดล้อมขององค์กรที่คล่องตัวและตอบสนองมากขึ้น

วรรณกรรมทางวิชาการเน้นถึงผลกระทบเชิงการเปลี่ยนแปลงของการบูรณาการเทคโนโลยีในด้านต่างๆ ของประสิทธิภาพขององค์กร การวิจัยโดย Choudhury และ Sabherwal (2014) เจาะลึกแนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล โดยเน้นบทบาทพื้นฐานที่พวกเขามีในการสนับสนุนกระบวนการขององค์กร โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประกอบด้วย ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ เครือข่าย และที่เก็บข้อมูลที่ช่วยให้สามารถไหลเวียนของข้อมูลภายในองค์กรได้ โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่ได้รับการออกแบบมาอย่างดีช่วยอำนวยความสะดวกในการบูรณาการเทคโนโลยีเกิดใหม่ เช่น ปัญญาประดิษฐ์และอินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (Internet of Things) โดยวางตำแหน่งองค์กรในการปรับตัวให้เข้ากับสภาวะตลาดที่มีพลวัตและใช้ประโยชน์จากโอกาสใหม่ ๆ ในขณะที่องค์กรต่างๆ ยังคงนำทางภูมิทัศน์ดิจิทัล การบูรณาการเชิงกลยุทธ์ของเทคโนโลยีและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่ยืดหยุ่นยังคงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับความสำเร็จที่ยั่งยืน

3. การตัดสินใจแบบกระจายอำนาจ

การตัดสินใจแบบกระจายอำนาจหมายถึงการกระจายอำนาจในการตัดสินใจในระดับต่างๆ และบุคคลภายในองค์กร โดยเปลี่ยนจากแนวทางจากบนลงล่างแบบรวมศูนย์ ปรัชญาองค์กรนี้ได้รับการสำรวจในเอกสารการบริหารจัดการเกี่ยวกับศักยภาพในการปรับปรุงความสามารถในการปรับตัว ความคิดสร้างสรรค์ และการมีส่วนร่วมของพนักงาน การศึกษาโดย Nielsen และ Nielsen (2014) เน้นถึงผลกระทบเชิงบวกของการกระจายอำนาจต่อนวัตกรรมขององค์กร ผู้เขียนโต้แย้งว่ากระบวนการตัดสินใจแบบกระจายอำนาจส่งเสริมวัฒนธรรมที่ส่งเสริมให้พนักงานมีส่วนร่วมในความคิดและเป็นเจ้าของผลงานของตน แนวทางการกระจายอำนาจนี้ช่วยให้องค์กรต่างๆ ใช้ประโยชน์จากข้อมูลรวมของพนักงาน ซึ่งนำไปสู่โซลูชันที่เป็นนวัตกรรมมากขึ้น และความสามารถที่เพิ่มขึ้นในการตอบสนองต่อความต้องการของตลาดที่เปลี่ยนแปลงไป

นอกจากนี้ การตัดสินใจแบบกระจายอำนาจยังเกี่ยวข้องกับความคล่องตัวขององค์กรที่เพิ่มขึ้นอีกด้วย การวิจัยโดย O'Reilly และ Tushman (2004) เสนอแนะว่าโครงสร้างแบบกระจายอำนาจช่วยให้องค์กรสามารถนำทางในสภาพแวดล้อมที่ปั่นป่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มากขึ้น ด้วยการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ องค์กรต่างๆ สามารถตอบสนองต่อสภาพท้องถิ่นและโอกาสใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น และอำนวยความสะดวกในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในภูมิทัศน์ทางธุรกิจได้เร็วขึ้น ความสามารถในการปรับตัวนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมที่มีพลวัตซึ่งการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดอย่างรวดเร็วถือเป็นสิ่งสำคัญในการรักษาความได้เปรียบทางการแข่งขัน

สรุปได้ว่าภูมิทัศน์องค์กรสมัยใหม่ถูกกำหนดโดยองค์ประกอบสำคัญของความยืดหยุ่น การทำงานร่วมกันจากระยะไกล การบูรณาการทางเทคโนโลยี และการตัดสินใจแบบกระจายอำนาจ การตระหนักถึงผลกระทบด้านการเปลี่ยนแปลงของเสาหลักเหล่านี้ถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับองค์กรที่มุ่งหวังที่จะเติบโตในยุคดิจิทัลที่มีพลวัตและมีการแข่งขันสูง การเน้นที่ความยืดหยุ่นทั้งในการจัดเตรียมงานและการทำงานร่วมกันทางไกล พิสูจน์ให้เห็นถึงความสำคัญในการดึงดูดและรักษาผู้มีความสามารถระดับสูง ในขณะเดียวกันก็ส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสามารถในการปรับตัว การบูรณาการทางเทคโนโลยีซึ่งได้รับการสนับสนุนโดยโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่แข็งแกร่ง กลายเป็นความจำเป็นเชิงกลยุทธ์ เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและส่งเสริมนวัตกรรม ในขณะเดียวกัน การตัดสินใจแบบกระจายอำนาจก็ช่วยเพิ่มศักยภาพให้กับพนักงาน ส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความคิดสร้างสรรค์และการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาด องค์ประกอบที่เชื่อมโยงถึงกันเหล่านี้ก่อให้เกิดรากฐานสำหรับความสำเร็จขององค์กร ช่วยให้เกิดความสามารถในการปรับตัว นวัตกรรม และความสามารถในการแข่งขันที่ยั่งยืนในภูมิทัศน์ทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

ข้อดีขององค์กรเสมือนจริง

1. เพิ่มประสิทธิภาพและผลผลิต

ประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เพิ่มขึ้นเป็นเป้าหมายหลักสำหรับองค์กรที่ต้องการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานมานานแล้ว การวิจัยโดย Brynjolfsson และ McAfee (2014) เน้นบทบาทของเทคโนโลยีในการขับเคลื่อนการปรับปรุงประสิทธิภาพ การศึกษานี้กล่าวถึงวิธีที่เทคโนโลยีดิจิทัลเมื่อบูรณาการอย่างมีกลยุทธ์ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการ ทำให้งานประจำเป็นอัตโนมัติ และอำนวยความสะดวกในการตัดสินใจที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล ความสอดคล้องกับเทคโนโลยีนี้ถือเป็นหัวใจสำคัญในการบรรลุประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ช่วยให้องค์กรต่างๆ ปรับปรุงขั้นตอนการทำงานและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพมาก

ขึ้น นอกจากนี้ ในขณะที่องค์กรต่างๆ หันมาใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์มากขึ้น พวกเขาก็มีความสามารถในการดึงข้อมูลเชิงลึกที่นำไปใช้ได้จริงจากชุดข้อมูลขนาดใหญ่ ซึ่งมีส่วนช่วยในการตัดสินใจด้วยข้อมูลและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

นอกจากนี้ โครงสร้างองค์กรและแนวปฏิบัติด้านการจัดการมีบทบาทสำคัญในการกำหนดระดับประสิทธิภาพ การศึกษาโดย Davenport (1993) สำรวจแนวคิดของการรื้อปรับระบบกระบวนการทางธุรกิจ โดยเน้นถึงความสำคัญของการออกแบบกระบวนการและโครงสร้างใหม่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การวิจัยชี้ให้เห็นว่าองค์กรต่างๆ สามารถบรรลุผลสำเร็จอย่างมีนัยสำคัญในด้านประสิทธิภาพการทำงานโดยการประเมินใหม่และกำหนดค่ากระบวนการทางธุรกิจขั้นพื้นฐานใหม่ สิ่งนี้ไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเท่านั้น แต่ยังต้องคิดใหม่เกี่ยวกับขั้นตอนการทำงาน บทบาท และช่องทางการสื่อสารเพื่อขจัดความซ้ำซ้อนและปรับปรุงการทำงานร่วมกัน การบูรณาการเทคโนโลยีและการออกแบบองค์กรเชิงกลยุทธ์ ตามที่ระบุโดยการศึกษาเหล่านี้ กลายเป็นการผสมผสานที่ทรงพลังสำหรับการส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เพิ่มขึ้นภายในองค์กรสมัยใหม่

2. การประหยัดต้นทุนและการเพิ่มประสิทธิภาพทรัพยากร

การประหยัดต้นทุนและการเพิ่มประสิทธิภาพทรัพยากรเป็นความจำเป็นที่สำคัญสำหรับองค์กรที่มุ่งหวังที่จะบรรลุความยั่งยืนทางการเงินและความได้เปรียบทางการแข่งขัน การศึกษาแบบครอบคลุมโดย Mankins และ Garton (2005) เน้นย้ำถึงความสำคัญของความคุ้มทุนโดยการระบุและกำจัดกิจกรรมที่ไม่จำเป็น การวิจัยเน้นแนวคิดเรื่อง "การคิดต้นทุนตามกิจกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยเวลา" ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประเมินความคุ้มทุนของกิจกรรมต่างๆ ภายในองค์กร การระบุจุดที่ไม่มีประสิทธิภาพช่วยให้องค์กรสามารถปรับการจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสม ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น และปรับปรุงความคุ้มทุนโดยรวม แนวทางนี้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กว้างขึ้นของการจัดการต้นทุนเชิงกลยุทธ์ ซึ่งช่วยให้องค์กรต่างๆ มีพื้นที่ว่างสำหรับการลงทุนเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม

นอกจากนี้ การบูรณาการเทคโนโลยียังมีบทบาทสำคัญในการประหยัดต้นทุนและการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด การศึกษาโดย Laudon และ Laudon (2016) กล่าวถึงบทบาทของระบบข้อมูลในกระบวนการอัตโนมัติและปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงาน ซึ่งนำไปสู่การลดต้นทุนในที่สุด ด้วยการใช้ระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กร (ERP) และโซลูชันเทคโนโลยีอื่นๆ องค์กรต่างๆ จึงสามารถปรับปรุงขั้นตอนการทำงาน ปรับปรุงการสื่อสาร และรวมศูนย์การจัดการข้อมูลได้ การบูรณาการนี้ไม่เพียงแต่อำนวยความสะดวกในการตัดสินใจโดย

ใช้ข้อมูลมากขึ้นเท่านั้น แต่ยังช่วยประหยัดต้นทุนได้อย่างมากด้วยการกำจัดความซ้ำซ้อนและปรับปรุงประสิทธิภาพโดยรวมขององค์กร การแสวงหาการประหยัดต้นทุนและการเพิ่มประสิทธิภาพทรัพยากร ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากการศึกษาเหล่านี้ กลายเป็นความจำเป็นเชิงกลยุทธ์สำหรับองค์กรที่ต้องการประสบความสำเร็จในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มีการแข่งขันและมีพลวัต

3. เพิ่มความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงานสำหรับพนักงาน

ความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงานที่เพิ่มขึ้นสำหรับพนักงานได้รับความสนใจในวรรณกรรมเชิงวิชาการว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของพนักงานและความสำเร็จขององค์กร การศึกษาของ Kelliher และ Anderson (2010) เจาะลึกแนวคิดของการจัดการการทำงานที่ยืดหยุ่น โดยเน้นถึงผลกระทบเชิงบวกต่อความพึงพอใจของพนักงานและความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ผลการวิจัยระบุว่าพนักงานที่มีความยืดหยุ่นในการจัดการตารางการทำงานและสภาพแวดล้อมจะมีระดับความเครียดที่ลดลง ความพึงพอใจในงานที่สูงขึ้น และเพิ่มความมุ่งมั่นต่อองค์กร ด้วยการส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่จัดลำดับความสำคัญของความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน องค์กรต่างๆ ไม่เพียงแต่มีส่วนช่วยให้ความเป็นอยู่โดยรวมของพนักงานของตนดีขึ้นเท่านั้น แต่ยังวางตำแหน่งตนเองเป็นนายจ้างที่น่าดึงดูดในตลาดที่มีพรสวรรค์ในการแข่งขันอีกด้วย

บทบาทของเทคโนโลยีในการอำนวยความสะดวกให้เกิดความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงานได้รับการเน้นย้ำในงานวิจัยนี้เช่นกัน การวิจัยโดย Golden และ Gajendran (2019) สำรวจว่าเทคโนโลยีช่วยให้ทำงานจากระยะไกลและกำหนดเวลาที่ยืดหยุ่นได้อย่างไร ช่วยให้พนักงานมีเครื่องมือในการสร้างสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัวอย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาเน้นย้ำว่าเมื่อนำเทคโนโลยีไปใช้อย่างรอบคอบ จะสามารถปรับปรุงการเชื่อมต่อและการทำงานร่วมกันได้โดยไม่กระทบต่อความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน องค์กรที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนทางเลือกการทำงานจากระยะไกล และจัดเตรียมเครื่องมือสำหรับการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่พนักงานสามารถบรรลุการบูรณาการงานและความรับผิดชอบส่วนบุคคลของตนได้อย่างกลมกลืน การจัดแนวทางปฏิบัติขององค์กรให้สอดคล้องกับความเป็นอยู่ที่ดีของพนักงานนี้ สะท้อนถึงแนวทางเชิงกลยุทธ์ในการจัดการผู้มีความสามารถ และเชื่อมโยงกับผลลัพธ์เชิงบวกสำหรับทั้งบุคคลและองค์กร

สรุปได้ว่าการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลกลายเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญในการบรรลุเป้าหมายขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และความเป็นอยู่ที่ดีของพนักงาน การให้ความสำคัญกับการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน ทำให้งานเป็นอัตโนมัติ และให้ข้อมูลในการตัดสินใจ ตอกย้ำบทบาทหลักในการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในขณะเดียวกัน การจัดการต้นทุนเชิงกลยุทธ์ซึ่งได้รับคำแนะนำจากหลักการคิดต้นทุนตามกิจกรรม ช่วยให้องค์กรสามารถระบุความไร้ประสิทธิภาพ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดสรรทรัพยากร และสร้างพื้นที่สำหรับนวัตกรรม นอกจากนี้ การรับรู้ถึงความสำคัญของความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงานในสถานที่ทำงานสมัยใหม่ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากการจัดการงานที่ยืดหยุ่นและตัวเลือกระยะไกลที่ใช้เทคโนโลยี แสดงถึงแนวทางเชิงกลยุทธ์ในการจัดการผู้มีความสามารถ องค์กรที่ให้ความสำคัญกับทั้งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความเป็นอยู่ที่ดีของพนักงานไม่เพียงแต่เพื่อเพิ่มความสำเร็จในการปฏิบัติงาน แต่ยังเป็นนายจ้างที่น่าดึงดูดในสภาพแวดล้อมที่มีการแข่งขัน การทำงานร่วมกันระหว่างประสิทธิภาพที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี กลยุทธ์ที่คำนึงถึงต้นทุน และสภาพแวดล้อมการทำงานที่สนับสนุน ถือเป็นสูตรสำเร็จอันทรงพลังสำหรับความสำเร็จขององค์กรในภูมิทัศน์ธุรกิจร่วมสมัย

ความท้าทายและความเสี่ยง

1. อุปสรรคในการสื่อสาร

ความท้าทายและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับอุปสรรคในการสื่อสารได้รับการบันทึกไว้อย่างดีในเอกสารทางวิชาการ โดยเน้นถึงผลกระทบที่เป็นอันตรายต่อประสิทธิผลขององค์กรและการมีส่วนร่วมของพนักงาน การวิจัยโดย Men and Stacks (2014) สำรวจความซับซ้อนของอุปสรรคในการสื่อสารภายในองค์กร โดยเน้นปัจจัยต่างๆ เช่น ความแตกต่างทางภาษา ความแตกต่างทางวัฒนธรรม และโครงสร้างแบบลำดับชั้นที่ทำให้เกิดอุปสรรคในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การศึกษาเน้นย้ำว่าอุปสรรคเหล่านี้สามารถนำไปสู่ความเข้าใจผิด ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง และลดการทำงานร่วมกันระหว่างสมาชิกในทีมได้อย่างไร การจัดการกับอุปสรรคในการสื่อสารถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับองค์กรที่ต้องการส่งเสริมสภาพแวดล้อมการทำงานที่เหนียวแน่นและครอบคลุม เนื่องจากการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเป็นพื้นฐานของการทำงานเป็นทีมที่ประสบความสำเร็จและประสิทธิภาพขององค์กร

นอกจากนี้ การเกิดขึ้นของสภาพแวดล้อมการทำงานเสมือนจริงได้นำเสนอมิติใหม่ให้กับความท้าทายในการสื่อสาร การศึกษาโดย Hertel และคณะ (2017) เจาะลึกความท้าทายในการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับทีมเสมือนจริง โดยเน้นประเด็นต่างๆ เช่น การพึ่งพาการสื่อสารแบบอะซิงโครนัส ลดสัญญาณที่ไม่ใช้คำพูด และความรู้สึกโดดเดี่ยวระหว่างสมาชิกในทีม การวิจัยชี้ให้เห็นว่าการเอาชนะอุปสรรคในการสื่อสารในสภาพแวดล้อมเสมือนจริงนั้นต้องใช้ความพยายามอย่างตั้งใจเพื่อสร้างโปรโตคอลการสื่อสารที่ชัดเจน ส่งเสริมความรู้สึกของความสามัคคีในทีม และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ องค์กรที่ไม่สามารถจัดการกับความท้าทายเหล่านี้อาจเสี่ยงต่อประสิทธิภาพของทีมเสมือนจริง ขัดขวางการทำงานร่วมกัน และขัดขวางการบรรลุเป้าหมายขององค์กร

3. ข้อกังวลด้านความปลอดภัย

ความท้าทายและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับข้อกังวลด้านความปลอดภัยในบริบทขององค์กรเป็นหัวข้อที่แพร่หลายในการวิจัยเชิงวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะที่ธุรกิจต่างๆ พึ่งพาเทคโนโลยีดิจิทัลและกระบวนการที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลมากขึ้น การศึกษาที่ครอบคลุมโดย Dhillon และ Moores (2001) สำรวจธรรมชาติของความปลอดภัยของข้อมูลในหลากหลายแง่มุม โดยเน้นถึงภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้น เช่น การเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต การละเมิดข้อมูล และการโจมตีทางไซเบอร์ การวิจัยเน้นย้ำถึงความสำคัญของการพัฒนามาตรการรักษาความปลอดภัยที่แข็งแกร่ง และการปลูกฝังวัฒนธรรมการตระหนักรู้ด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ภายในองค์กร ความล้มเหลวในการจัดการข้อกังวลด้านความปลอดภัยก่อให้เกิดความเสี่ยงที่สำคัญ รวมถึงข้อมูลที่ละเอียดอ่อนที่ถูกบุกรุก ความเสียหายต่อชื่อเสียง และความสูญเสียทางการเงิน ซึ่งจำเป็นต้องมีการลงทุนเชิงกลยุทธ์ในโครงสร้างพื้นฐานด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ และความพยายามในการลดความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

การเกิดขึ้นของการทำงานจากระยะไกลและการใช้เทคโนโลยีบนคลาวด์อย่างแพร่หลายได้นำเสนอมิติใหม่ให้กับความท้าทายด้านความปลอดภัย การวิจัยโดย Dark and Harris (2018) ตรวจสอบผลกระทบด้านความปลอดภัยของการทำงานจากระยะไกล โดยเน้นความจำเป็นสำหรับองค์กรในการนำทางสมดุลที่ละเอียดอ่อนระหว่างการอำนวยความสะดวกในการจัดการงานที่ยืดหยุ่นและการปกป้องข้อมูลที่ละเอียดอ่อน การศึกษาเน้นถึงความสำคัญของการใช้ช่องทางการสื่อสารที่ปลอดภัย การบังคับใช้แนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบสิทธิ์ที่เข้มงวด และการจัดการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์แก่พนักงาน ในขณะที่องค์กรต่างๆ

ต้องต่อสู้กับภูมิทัศน์ที่เปลี่ยนแปลงไปของงานดิจิทัล การทำความเข้าใจและการบรรเทาข้อกังวลด้านความปลอดภัยถือเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการรักษาความไว้วางใจ การปกป้องทรัพย์สินขององค์กร และการรับรองความยืดหยุ่นของการดำเนินธุรกิจ

3. การสร้างทีมและความผูกพันของพนักงาน

การสร้างทีมและการมีส่วนร่วมของพนักงานเป็นองค์ประกอบสำคัญในการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรเชิงบวกและเพิ่มประสิทธิภาพโดยรวม การวิจัยโดย Salas, Tannenbaum, Kraiger และ Smith-Jentsch (2012) เจาะลึกถึงความสำคัญของการสร้างทีมในการปรับปรุงประสิทธิผลของทีมและการปฏิบัติงานส่วนบุคคลภายในองค์กร การศึกษาเน้นย้ำว่าการสร้างทีมที่มีประสิทธิภาพไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการพัฒนาเป้าหมาย บทบาท และกลยุทธ์การสื่อสารที่ใช้ร่วมกันด้วย ด้วยการลงทุนในกิจกรรมการสร้างทีมและส่งเสริมสภาพแวดล้อมการทำงานร่วมกัน องค์กรต่างๆ จะสามารถสร้างทีมที่เหนียวแน่นที่มีส่วนร่วม มีนวัตกรรม และมีความยืดหยุ่นมากขึ้นเมื่อเผชิญกับความท้าทาย การสร้างทีมไม่เพียงแต่ส่งผลต่อความพึงพอใจในงานของแต่ละบุคคลเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความสำเร็จโดยรวมขององค์กรด้วยผ่านการทำงานร่วมกันที่เพิ่มขึ้นและความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของ

การมีส่วนร่วมของพนักงาน ตามที่ Bakker และ Albrecht (2018) อภิปรายไว้ เป็นแนวคิดหลายมิติที่ครอบคลุมแง่มุมทางอารมณ์ ความรู้ความเข้าใจ และพฤติกรรมของความสัมพันธ์ระหว่างพนักงานกับองค์กร การวิจัยเน้นย้ำถึงบทบาทของความเป็นผู้นำในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพนักงาน และเน้นย้ำถึงความสำคัญของการสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ให้คุณค่าและสนับสนุนพนักงาน พนักงานที่มีส่วนร่วมมีแนวโน้มที่จะมุ่งมั่นต่อเป้าหมายขององค์กร แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการตัดสินใจในระดับที่สูงขึ้น และมีส่วนร่วมในวัฒนธรรมการทำงานเชิงบวก การลงทุนในกลยุทธ์ที่ส่งเสริมการสร้างทีมและการมีส่วนร่วมของพนักงาน องค์กรต่างๆ สามารถสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่เจริญรุ่งเรืองซึ่งไม่เพียงแต่ดึงดูดผู้มีความสามารถระดับสูงเท่านั้น แต่ยังรักษาและเพิ่มศักยภาพสูงสุดของพนักงานที่มีอยู่ด้วย

สรุปได้ว่าความซับซ้อนของการสื่อสารในองค์กร ความกังวลเรื่องความปลอดภัย และความจำเป็นในการสร้างทีมที่มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมของพนักงาน ถือเป็นส่วนสำคัญของการสำรวจภูมิทัศน์แบบไดนามิกของสถานที่ทำงานร่วมสมัย การวิจัยเชิงวิชาการให้ความกระจ่างถึงลักษณะที่หลากหลายของความท้าทายเหล่านี้ โดยเน้นย้ำถึงความจำเป็นสำหรับองค์กรในการ

ใช้โปรโตคอลการสื่อสารที่ชัดเจน มาตรการรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์ที่แข็งแกร่ง และโครงการริเริ่มที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมของพนักงาน การจัดการความท้าทายเหล่านี้ที่ประสบความสำเร็จไม่เพียงแต่รับประกันสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพเท่านั้น แต่ยังมีส่วนช่วยในการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรเชิงบวกอีกด้วย องค์กรที่ลงทุนอย่างมีกลยุทธ์ในการเอาชนะอุปสรรคเหล่านี้ อยู่ในตำแหน่งที่ดีที่จะดึงดูด รักษา และเพิ่มศักยภาพของพนักงานของตนในสภาพแวดล้อมดิจิทัลและการทำงานร่วมกันที่พัฒนาอยู่ตลอดเวลา

ผู้ขับเคลื่อนเทคโนโลยี

1. คลาวด์คอมพิวติ้ง

การประมวลผลแบบคลาวด์เป็นตัวขับเคลื่อนเทคโนโลยีที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงซึ่งส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานขององค์กรและโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การศึกษาที่ครอบคลุมโดย Armbrust และคณะ (2010) สรุปคุณลักษณะพื้นฐานและประโยชน์ของการประมวลผลแบบคลาวด์ งานวิจัยนี้กำหนดให้การประมวลผลแบบคลาวด์เป็นกระบวนทัศน์ที่ให้การเข้าถึงทรัพยากรการประมวลผลที่ใช้ร่วมกันผ่านทางอินเทอร์เน็ตตามความต้องการ โมเดลนี้อำนวยความสะดวกให้กับโซลูชันที่คุ้มค่าและปรับขนาดได้ ช่วยให้องค์กรสามารถเข้าถึงพลังการประมวลผล พื้นที่เก็บข้อมูล และแอปพลิเคชันโดยไม่จำเป็นต้องใช้โครงสร้างพื้นฐานภายในองค์กรที่กว้างขวาง การประมวลผลแบบคลาวด์กลายเป็นรากฐานที่สำคัญสำหรับการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล โดยนำเสนอความคล่องตัว ความยืดหยุ่น และความสามารถในการปรับขนาดทรัพยากรอย่างรวดเร็วตามความต้องการขององค์กร

นอกจากนี้ การนำระบบคลาวด์คอมพิวติ้งมาใช้ยังเชื่อมโยงกับประสิทธิภาพและนวัตกรรมขององค์กรที่ได้รับการปรับปรุงอีกด้วย การศึกษาโดย Brynjolfsson, Hitt และ Kim (2011) สำรวจผลกระทบของการประมวลผลแบบคลาวด์ต่อกระบวนการทางธุรกิจ โดยเน้นบทบาทในการทำให้การปรับใช้โซลูชันเทคโนโลยีเร็วขึ้นและสนับสนุนนวัตกรรม การวิจัยชี้ให้เห็นว่าการประมวลผลแบบคลาวด์ช่วยให้องค์กรต่างๆ สามารถทดลองใช้แนวคิดใหม่ๆ ลดเวลาในการนำผลิตภัณฑ์และบริการออกสู่ตลาด และขับเคลื่อนความคล่องตัวทางธุรกิจโดยรวม ด้วยการใช้ประโยชน์จากบริการบนคลาวด์ องค์กรต่างๆ สามารถมุ่งเน้นไปที่กิจกรรมทางธุรกิจ

หลัก ในขณะเดียวกันก็พึ่งพาผู้ให้บริการภายนอกสำหรับโซลูชั่นเทคโนโลยีที่ปรับขนาดได้และมีประสิทธิภาพ โดยวางตำแหน่งคลาวด์คอมพิวติ้งเป็นตัวขับเคลื่อนเทคโนโลยีที่สำคัญสำหรับธุรกิจร่วมสมัย

2. เครื่องมือการทำงานร่วมกันเสมือน

เครื่องมือการทำงานร่วมกันแบบเสมือนได้กลายมาเป็นปัจจัยส่งเสริมทางเทคโนโลยีที่ขาดไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการทำงานระยะไกลและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจแบบโลกาภิวัตน์ การศึกษาโดย Martins, Gilson และ Maynard (2004) ตรวจสอบผลกระทบของเครื่องมือการทำงานร่วมกันแบบเสมือนต่อการสื่อสารในทีมและประสิทธิผล การวิจัยเน้นย้ำว่าเครื่องมือเหล่านี้ ตั้งแต่การประชุมทางวิดีโอไปจนถึงแพลตฟอร์มการจัดการโครงการ มีบทบาทสำคัญในการเอาชนะอุปสรรคทางภูมิศาสตร์ และส่งเสริมการทำงานร่วมกันอย่างราบรื่นระหว่างทีมที่กระจายตัวกัน เครื่องมือการทำงานร่วมกันแบบเสมือนอำนวยความสะดวกในการสื่อสารแบบเรียลไทม์ การแชร์เอกสาร และการประสานงานโครงการ เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของทีมโดยรวม เนื่องจากองค์กรพึ่งพาการทำงานร่วมกันแบบเสมือนมากขึ้น ประสิทธิผลของเครื่องมือเหล่านี้จึงกลายเป็นปัจจัยสำคัญในการรักษาประสิทธิภาพและความสามารถในการแข่งขันขององค์กรอย่างยั่งยืน

วรรณกรรมทางวิชาการยังเน้นบทบาทของเครื่องมือการทำงานร่วมกันเสมือนในการส่งเสริมการแบ่งปันความรู้และนวัตกรรม การศึกษาโดย Hertel, Geister และ Konradt (2005) ศึกษาอิทธิพลของการทำงานร่วมกันเสมือนจริงต่อการแลกเปลี่ยนความรู้ภายในทีม การวิจัยเน้นย้ำว่าเครื่องมือเหล่านี้มีส่วนช่วยในการสร้างพื้นที่ทำงานดิจิทัลที่ใช้ร่วมกัน ซึ่งพนักงานสามารถร่วมมือกันสร้างและเผยแพร่ความรู้ได้ ด้วยการจัดหาแพลตฟอร์มสำหรับการสื่อสารอย่างต่อเนื่องและแบ่งปันความคิด เครื่องมือการทำงานร่วมกันเสมือนมีส่วนช่วยในการสร้างวัฒนธรรมแห่งนวัตกรรมภายในองค์กร ในขณะที่องค์กรต่างๆ พยายามที่จะใช้ประโยชน์จากข้อมูลรวมของทีม การปรับใช้เชิงกลยุทธ์ของเครื่องมือการทำงานร่วมกันแบบเสมือนกลายเป็นตัวขับเคลื่อนทางเทคโนโลยีที่สำคัญสำหรับการส่งเสริมการทำงานร่วมกัน นวัตกรรม และการสร้างองค์ความรู้

3. แพลตฟอร์มการจัดการโครงการ

แพลตฟอร์มการจัดการโครงการกลายเป็นตัวขับเคลื่อนเทคโนโลยีที่สำคัญ โดยปฏิวัติวิธีที่องค์กรวางแผน ดำเนินการ และติดตามโครงการ การศึกษาโดย Jugdev และ Müller (2005) สำรวจผลกระทบของเครื่องมือการจัดการโครงการต่อความสำเร็จของโครงการ การ

วิจัยเน้นย้ำถึงบทบาทของแพลตฟอร์มเหล่านี้ในการจัดหาพื้นที่รวมศูนย์สำหรับการวางแผน โครงการ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกัน ซึ่งมีส่วนช่วยให้การดำเนินโครงการมีประสิทธิภาพมากขึ้น แพลตฟอร์มการจัดการโครงการนำเสนอคุณสมบัติต่างๆ เช่น การติดตามงาน การแชร์เอกสาร และการสื่อสารแบบเรียลไทม์ ซึ่งอำนวยความสะดวกในการประสานงานระหว่างสมาชิกในทีมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้วยการใช้ประโยชน์จากเครื่องมือทางเทคโนโลยีเหล่านี้ องค์กรต่างๆ สามารถเพิ่มความโปร่งใสของโครงการ ลดความเสี่ยง และรับประกันว่าโครงการจะได้รับการส่งมอบตรงเวลาและอยู่ภายในขอบเขต

นอกจากนี้ วรรณกรรมทางวิชาการยังเน้นย้ำถึงความหมายที่กว้างขึ้นของแพลตฟอร์มการจัดการโครงการในผลการดำเนินงานขององค์กรและการดำเนินการเชิงกลยุทธ์ การศึกษาโดย Schwalbe (2018) เจาะลึกเรื่องการบูรณาการเครื่องมือการจัดการโครงการเข้ากับกลยุทธ์องค์กร การวิจัยเน้นย้ำว่าการปรับแพลตฟอร์มการจัดการโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์จะช่วยเพิ่มการตัดสินใจ การจัดสรรทรัพยากร และประสิทธิผลโดยรวมขององค์กร การบูรณาการแพลตฟอร์มเหล่านี้ช่วยให้องค์กรจัดลำดับความสำคัญของโครงการตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร และรักษาภาพรวมที่ชัดเจนของพอร์ตโฟลิโอของโครงการ ในขณะที่องค์กรต่างๆ ดำเนินธุรกิจในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่ซับซ้อนและมีพลวัต แพลตฟอร์มการจัดการโครงการจึงโดดเด่นในฐานะเครื่องมือที่ขาดไม่ได้ในการบรรลุการจัดตำแหน่งเชิงกลยุทธ์ ปรับปรุงผลลัพธ์ของโครงการ และขับเคลื่อนความสำเร็จขององค์กร

สรุปได้ว่าภูมิทัศน์แบบไดนามิกของการเปลี่ยนแปลงที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีในองค์กรได้รับการตอกย้ำโดยบทบาทสำคัญที่มีในการประมวลผลแบบคลาวด์ เครื่องมือการทำงานร่วมกันเสมือน และแพลตฟอร์มการจัดการโครงการ การประมวลผลแบบคลาวด์ถือเป็นปัจจัยพื้นฐานของวิวัฒนาการทางดิจิทัล โดยนำเสนอความยืดหยุ่นและความสามารถในการขยายขนาด ในขณะเดียวกันก็ลดความต้องการโครงสร้างพื้นฐานภายในที่กว้างขวางให้เหลือน้อยที่สุด เครื่องมือการทำงานร่วมกันแบบเสมือนกลายเป็นสิ่งจำเป็นในการส่งเสริมการสื่อสารและการแบ่งปันความรู้ที่ราบรื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของสภาพแวดล้อมการทำงานระยะไกลและระดับโลก เครื่องมือเหล่านี้ไม่เพียงแต่เพิ่มประสิทธิภาพของทีมเท่านั้น แต่ยังมีส่วนช่วยในการสร้างวัฒนธรรมแห่งนวัตกรรมอย่างต่อเนื่องอีกด้วย นอกจากนี้ แพลตฟอร์มการจัดการโครงการได้ปฏิวัติการวางแผนและการดำเนินโครงการ โดยจัดให้มีพื้นที่รวมศูนย์สำหรับ

การประสานงานและการสื่อสาร ซึ่งจะช่วยเพิ่มความโปร่งใสและความสำเร็จของโครงการ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเหล่านี้ร่วมกันเป็นตัวอย่างองค์ประกอบที่สำคัญในกลยุทธ์องค์กร ส่งเสริมความคล่องตัว นวัตกรรม และความสำเร็จโดยรวมในภูมิทัศน์การแข่งขันในปัจจุบัน

ผลกระทบเชิงเปลี่ยนแปลงต่อการเป็นผู้นำและแนวทางการจัดการ

1. การปรับรูปแบบความเป็นผู้นำ

ผลกระทบด้านการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่มีต่อความเป็นผู้นำและแนวทางการจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการปรับรูปแบบความเป็นผู้นำ เป็นเรื่องที่ต้องได้รับการตรวจสอบทางวิชาการ การศึกษาโดย Avolio, Walumbwa และ Weber (2009) สำรวจแนวคิดของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในบริบทของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้นำการเปลี่ยนแปลงซึ่งมีความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจและจูงใจผู้ติดตาม อยู่ในตำแหน่งที่ดีในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสำหรับนวัตกรรมขององค์กรและการปรับปรุงประสิทธิภาพ การศึกษาเน้นย้ำว่าผู้นำที่มีประสิทธิภาพปรับรูปแบบความเป็นผู้นำของตนเพื่อใช้ประโยชน์จากเครื่องมือทางเทคโนโลยี ส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกัน และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องภายในองค์กร ในขณะที่เทคโนโลยียังคงมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้นำที่ยอมรับรูปแบบความเป็นผู้นำที่ปรับเปลี่ยนได้จะมีความพร้อมที่ดีกว่าในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง สร้างแรงบันดาลใจให้กับทีม และขับเคลื่อนความสำเร็จขององค์กร

นอกจากนี้ งานวิจัยของ Bass และ Riggio (2006) ยังได้กล่าวถึงวิวัฒนาการของรูปแบบความเป็นผู้นำในยุคดิจิทัล โดยเน้นถึงความสำคัญของผู้นำที่ปรับตัวเข้ากับความต้องการของสถานที่ทำงานสมัยใหม่ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการเพิ่มขึ้นของการสื่อสารดิจิทัลและการทำงานร่วมกันแบบเสมือนทำให้ผู้นำต้องรวมองค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนเข้าไว้ในแนวทางปฏิบัติของตน ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนซึ่งมีลักษณะเฉพาะด้วยแนวทางที่มุ่งเน้นงานและการสื่อสารที่ชัดเจน ถูกมองว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการจัดการความซับซ้อนของเวิร์กโฟลว์ดิจิทัล การปรับตัวนี้ตอกย้ำความสัมพันธ์แบบไดนามิกระหว่างรูปแบบความเป็นผู้นำและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยเน้นย้ำถึงความจำเป็นที่ผู้นำจะต้องปลูกฝังแนวทางที่หลากหลายและมีความเกี่ยวข้องตามบริบทเพื่อตอบสนองต่อภูมิทัศน์การทำงานที่เปลี่ยนแปลงไป

2. ความสำคัญของความฉลาดทางอารมณ์ในสภาพแวดล้อมเสมือนจริง

ผลกระทบด้านการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่มีต่อความเป็นผู้นำและแนวทางการจัดการแสดงให้เห็นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการรับรู้ถึงความสำคัญของความฉลาดทางอารมณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาพแวดล้อมการทำงานเสมือนจริง การศึกษาของ Goleman (1998) ได้นำเสนอแนวคิดเรื่องความฉลาดทางอารมณ์ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิผล ความฉลาดทางอารมณ์เกี่ยวข้องกับความสามารถในการรับรู้ เข้าใจ และจัดการอารมณ์ของตนเอง รวมถึงการเอาใจใส่และมีอิทธิพลต่ออารมณ์ของผู้อื่น ในสภาพแวดล้อมการทำงานเสมือนจริง ซึ่งมีการโต้ตอบแบบเห็นหน้ากันอย่างจำกัด บทบาทของความฉลาดทางอารมณ์จะมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น ผู้นำที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงสามารถรับมือกับความท้าทายของการสื่อสารทางไกล ส่งเสริมการทำงานร่วมกันในทีม และจัดการกับความกังวลทางอารมณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การทำความเข้าใจและการจัดการอารมณ์ในสภาพแวดล้อมเสมือนจริงมีส่วนช่วยปรับปรุงพลวัตของทีม การมีส่วนร่วมของพนักงาน และความสำเร็จโดยรวมขององค์กร

นอกจากนี้ งานวิจัยของ Côté และ Miners (2006) ยังเจาะลึกถึงความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์และประสิทธิผลของความเป็นผู้นำ การศึกษาเน้นย้ำถึงผลกระทบของความฉลาดทางอารมณ์ต่อผลลัพธ์ของความเป็นผู้นำต่างๆ รวมถึงประสิทธิภาพของทีม ความพึงพอใจของพนักงาน และความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ในสภาพแวดล้อมเสมือนจริง ซึ่งผู้นำจำเป็นต้องพึ่งพาเครื่องมือสื่อสารแบบดิจิทัล ความฉลาดทางอารมณ์มีบทบาทสำคัญในการตีความสัญญาณที่ไม่ใช่คำพูด การจัดการความขัดแย้ง และสร้างความไว้วางใจ ผู้นำที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะความฉลาดทางอารมณ์จะมีความพร้อมที่ดีกว่าในการรับมือกับความซับซ้อนของการเป็นผู้นำเสมือนจริง ส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงานเชิงบวก และเพิ่มประสิทธิภาพโดยรวมของทีมเสมือนจริง

3. บทบาทของผู้จัดการในฐานะผู้อำนวยความสะดวก

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อแนวทางปฏิบัติด้านความเป็นผู้นำและการจัดการตอกย้ำถึงการเปลี่ยนแปลงไปสู่บทบาทที่อำนวยความสะดวกมากขึ้นสำหรับผู้จัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการส่งเสริมการทำงานร่วมกัน นวัตกรรม และการเสริมสร้างศักยภาพของพนักงาน การศึกษาโดย Bennis และ Nanus (1985) แนะนำแนวคิดของ "ผู้จัดการอำนวยความสะดวก" โดยเน้นความสำคัญของผู้จัดการในฐานะผู้อำนวยความสะดวกที่เอื้ออำนวยและ

สนับสนุนทีมของตน ในบริบทของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงของสถานที่ทำงาน บทบาทการอำนวยความสะดวกนี้มีความสำคัญยิ่ง ผู้จัดการฝ่ายอำนวยความสะดวกมุ่งเน้นไปที่การสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการสื่อสารแบบเปิด เห็นคุณค่าของมุมมองที่หลากหลาย และมอบอำนาจให้พนักงานมีส่วนร่วมในทักษะและแนวคิดที่เป็นเอกลักษณ์ของตน ด้วยการทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก ผู้จัดการจะส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและการปรับตัว โดยปรับแนวทางความเป็นผู้นำให้สอดคล้องกับลักษณะการทำงานร่วมกันและไดนามิกของสภาพแวดล้อมการทำงานสมัยใหม่

นอกจากนี้ งานเขียนทางวิชาการ เช่นงานของ Mintzberg (1973) แสดงให้เห็นว่ามุมมองแบบดั้งเดิมของผู้จัดการในฐานะผู้ควบคุมคำสั่งกำลังพัฒนาไปสู่รูปแบบการทำงานร่วมกันและอำนวยความสะดวกมากขึ้น ในขณะที่องค์กรต่างๆ ต้องต่อสู้กับความท้าทายของการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลและความซับซ้อนของพนักงานในยุคโลกาภิวัตน์ ผู้จัดการก็ถูกมองว่าเป็นผู้อำนวยความสะดวกมากขึ้นเรื่อยๆ ที่ช่วยให้เกิดการทำงานร่วมกันข้ามสายงาน การแบ่งปันความรู้ และนวัตกรรม บทบาทอำนวยความสะดวกนี้เกี่ยวข้องกับการสร้างแพลตฟอร์มสำหรับการแลกเปลี่ยนความคิด ส่งเสริมความรู้สึกเป็นเจ้าของในหมู่สมาชิกในทีม และส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความเป็นอิสระและความรับผิดชอบ ด้วยวิธีนี้ ผู้จัดการมีส่วนทำให้เกิดความคล่องตัวและประสิทธิผลขององค์กรโดยการนำรูปแบบความเป็นผู้นำที่อำนวยความสะดวกซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของแนวทางปฏิบัติในการทำงานร่วมสมัย

สรุปการนำทางภูมิทัศน์แบบไดนามิกของความเป็นผู้นำในการเผชิญกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต้องใช้ความเข้าใจที่เหมาะสมยิ่งและแนวทางการปรับตัว การวิจัยเน้นย้ำถึงบทบาทสำคัญของผู้นำที่สามารถเปลี่ยนรูปแบบความเป็นผู้นำของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อใช้ประโยชน์จากเครื่องมือทางเทคโนโลยีเพื่อนวัตกรรมและความสำเร็จขององค์กร ความฉลาดทางอารมณ์ปรากฏเป็นคุณลักษณะที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาพแวดล้อมเสมือนจริง ซึ่งผู้นำต้องตีความสัญญาณที่ไม่ใช่คำพูด จัดการความขัดแย้ง และสร้างความไว้วางใจ นอกจากนี้ บทบาทที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้จัดการในฐานะผู้อำนวยความสะดวกเน้นถึงความสำคัญของการสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน การสื่อสารแบบเปิด และการเสริมสร้างศักยภาพของพนักงาน ในขณะที่องค์กรต้องต่อสู้กับความท้าทายของการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล ผู้นำและผู้จัดการจำเป็นต้องนำรูปแบบที่ปรับเปลี่ยนได้และอำนวยความสะดวกมาใช้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานเป็นทีม และนวัตกรรม โดยปรับแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับความต้องการของภูมิทัศน์การทำงานร่วมสมัย

แนวโน้มและผลกระทบในอนาคต

1. การบูรณาการปัญญาประดิษฐ์ในองค์กรเสมือนจริง

แนวโน้มในอนาคตในองค์กรเสมือนจริงชี้ไปที่การบูรณาการที่สำคัญของปัญญาประดิษฐ์ (AI) ซึ่งเป็นการกำหนดวิธีการดำเนินงานและการตัดสินใจของหน่วยงานเหล่านี้ การวิจัยโดย Brynjolfsson และ McAfee (2017) สำรวจผลกระทบของ AI ที่มีต่ออนาคตของการทำงาน โดยเน้นศักยภาพของ AI ในการเพิ่มผลผลิต ทำให้งานประจำเป็นแบบอัตโนมัติ และเพิ่มขีดความสามารถของมนุษย์ ในบริบทขององค์กรเสมือนจริง การบูรณาการของ AI สามารถปรับปรุงการดำเนินงาน เพิ่มประสิทธิภาพเวิร์กโฟลว์ และมีส่วนช่วยในการตัดสินใจที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล ผู้ช่วยเสมือนอัจฉริยะ อัลกอริธึมการเรียนรู้ของเครื่อง และกระบวนการอัตโนมัติมีแนวโน้มที่จะกลายเป็นองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานร่วมกัน การจัดการข้อมูล และการปรับตัวขององค์กรภายในสภาพแวดล้อมเสมือนจริงที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

นอกจากนี้ การบูรณาการ AI ในองค์กรเสมือนจริงยังส่งผลต่อความเป็นผู้นำและแนวปฏิบัติด้านการจัดการอีกด้วย การศึกษาโดย Van den Heuvel และ Bondarouk (2017) กล่าวถึงบทบาทของ AI ในการเปลี่ยนแปลงฟังก์ชันดั้งเดิมของผู้จัดการ โดยแนะนำแนวคิดต่างๆ เช่น "ผู้นำหุ่นยนต์" และ "การจัดการอัลกอริทึม" การวิจัยชี้ให้เห็นว่าระบบ AI สามารถช่วยในการตัดสินใจ การติดตามประสิทธิภาพ และการจัดการผู้มีความสามารถ ในขณะที่องค์กรเสมือนจริงยังคงใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสำหรับการทำงานร่วมกันจากระยะไกลและการจัดการโครงการ AI จึงพร้อมที่จะมีบทบาทสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพฟังก์ชันการจัดการ นำเสนอข้อมูลเชิงลึก และมีส่วนร่วมในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ผลกระทบของการรวม AI ในองค์กรเสมือนจริงขยายไปไกลกว่าประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เพื่อกำหนดลักษณะของความเป็นผู้นำใหม่ ทำให้เกิดความท้าทายและโอกาสใหม่ๆ ในการจัดการทีมเสมือนจริงที่ปรับปรุงด้วย AI

2. การกำหนดอนาคตแรงงาน

แนวโน้มในอนาคตในการกำหนดรูปแบบกำลังคนบ่งบอกถึงวิวัฒนาการแบบไดนามิกที่ได้รับอิทธิพลจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงด้านประชากรศาสตร์ และกระบวนทัศน์การทำงานที่เปลี่ยนไป การศึกษาโดย Carnevale, Smith และ Melton (2011) สำรวจผลกระทบของแนวโน้มเหล่านี้ต่อกำลังแรงงานในอนาคต โดยเน้นความต้องการที่เพิ่มขึ้น

สำหรับแรงงานที่มีทักษะสูงและปรับตัวได้ การวิจัยเน้นย้ำถึงบทบาทที่สำคัญของการศึกษาและการฝึกอบรมในการเตรียมบุคคลให้พร้อมสำหรับลักษณะการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากพนักงานมีความเป็นสากลมากขึ้นและขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี บุคคลจำเป็นต้องพัฒนาชุดทักษะที่หลากหลายซึ่งรวมถึงทักษะด้านดิจิทัล การแก้ปัญหา และการสื่อสาร นายจ้างและสถาบันการศึกษาจะมีบทบาทสำคัญในการจัดโอกาสในการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปของตลาดงาน เพื่อให้มั่นใจว่าบุคลากรในอนาคตจะเพียบพร้อมไปด้วยความสามารถที่จำเป็นสำหรับความสำเร็จในภูมิทัศน์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

นอกจากนี้ คาดว่าพนักงานในอนาคตจะได้เห็นความสำคัญที่เพิ่มขึ้นในการจัดการการทำงานระยะไกลและยืดหยุ่น การวิจัยโดย Parker, Wall และ Jackson (2017) กล่าวถึงการเพิ่มขึ้นของ "gig Economy" และผลกระทบต่อธรรมชาติของงาน ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าองค์กรต่างๆ มีแนวโน้มที่จะปรับใช้โมเดลการจ้างงานที่ยืดหยุ่นมากขึ้น โดยผสมผสานระหว่างพนักงานแบบดั้งเดิม คนทำงานอิสระ และพนักงานที่ทำงานนอกสถานที่ การเปลี่ยนแปลงนี้มีผลกระทบต่อการจัดการบุคลากร เนื่องจากผู้นำจะต้องรับมือกับความท้าทายในการประสานงานและนำทีมที่กระจายตัวตามพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ นอกจากนี้ยังนำเสนอโอกาสสำหรับบุคคลในการมีส่วนร่วมในโครงการที่หลากหลายและพัฒนาอาชีพในพอร์ตโฟลิโอ เนื่องจากภาพรวมของบุคลากรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การทำความเข้าใจและการปรับตัวให้เข้ากับแนวโน้มเหล่านี้จึงมีความจำเป็นสำหรับองค์กรและบุคคล

3. ข้อพิจารณาด้านกฎระเบียบและกฎหมาย

แนวโน้มในอนาคตในองค์กรเสมือนจริงนำมาซึ่งข้อพิจารณาด้านกฎระเบียบและกฎหมายที่เป็นส่วนสำคัญในการรับรองหลักปฏิบัติด้านจริยธรรมและการปฏิบัติตามข้อกำหนด การศึกษาโดย Zohar (2010) เน้นถึงความสำคัญของการจัดการข้อกังวลทางกฎหมายและจริยธรรมในบริบทของการเตรียมงานเสมือนจริง การวิจัยกล่าวถึงประเด็นต่างๆ เช่น ความเป็นส่วนตัวของข้อมูล สิทธิ์ในทรัพย์สินทางปัญญา และกฎระเบียบในการจ้างงานในพื้นที่ทำงานเสมือนจริง เนื่องจากองค์กรต่างๆ พึ่งพาทีมเสมือนจริงและการทำงานร่วมกันจากระยะไกลมากขึ้น การปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่บังคับใช้จึงกลายเป็นสิ่งจำเป็นในการลดความเสี่ยงทางกฎหมายและรับรองสภาพแวดล้อมการทำงานที่ยุติธรรมและปลอดภัย กรอบการกำกับดูแลในอนาคตมีแนวโน้มที่จะต้องปรับให้เข้ากับลักษณะของการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยให้แนวทางที่ชัดเจนสำหรับองค์กรเสมือนในการจัดการกับความซับซ้อนทางกฎหมาย

นอกจากนี้ ลักษณะขององค์กรเสมือนระดับโลกยังทำให้เกิดข้อพิจารณาทางกฎหมายข้ามพรมแดนซึ่งต้องได้รับการดูแลอย่างระมัดระวัง การวิจัยโดย De Wispelaere และ Vos (2016) สำรวจความท้าทายในการควบคุมการจัดการการทำงานเสมือนจริงข้ามพรมแดน การศึกษานี้กล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภาษี เขตอำนาจศาล และการปฏิบัติตามกรอบกฎหมายที่หลากหลาย เนื่องจากองค์กรเสมือนจริงดำเนินงานข้ามเขตอำนาจศาลที่แตกต่างกัน แนวโน้มด้านกฎระเบียบในอนาคตอาจเกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อสร้างบรรทัดฐานทางกฎหมายที่เป็นมาตรฐานสำหรับงานเสมือนจริง การทำความเข้าใจและจัดการกับข้อพิจารณาด้านกฎระเบียบและกฎหมายเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเติบโตที่ยั่งยืนขององค์กรเสมือนจริง โดยรับประกันว่าองค์กรจะดำเนินงานภายใต้ขอบเขตของกฎหมายและรักษามาตรฐานทางจริยธรรมในการมีปฏิสัมพันธ์กับพนักงาน ลูกค้า และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ

สรุปแนวโน้มที่คาดการณ์ไว้ในองค์กรเสมือนจริงเน้นย้ำถึงผลกระทบด้านการเปลี่ยนแปลงของปัญญาประดิษฐ์ (AI) การเปลี่ยนแปลงที่เปลี่ยนแปลงไปของพนักงานในอนาคต และข้อพิจารณาที่สำคัญในด้านกฎระเบียบและกฎหมาย การบูรณาการของ AI พร้อมที่จะปรับโฉมภูมิทัศน์การดำเนินงานขององค์กรเสมือนจริง เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน การทำงานอัตโนมัติ และมีอิทธิพลต่อแนวทางปฏิบัติของผู้นำ เมื่อทีมเสมือนจริงแพร่หลายมากขึ้น พนักงานก็ถูกคาดหวังให้ปรับตัวเข้ากับโครงสร้างการทำงานระยะไกลที่ยืดหยุ่น ซึ่งต้องใช้ชุดทักษะที่หลากหลาย นายจ้างและสถาบันการศึกษามีบทบาทสำคัญในการเตรียมบุคคลให้พร้อมสำหรับภูมิทัศน์การทำงานในอนาคต ข้อพิจารณาด้านกฎระเบียบและกฎหมายทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับโลกเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับองค์กรเสมือนในการรับมือกับความท้าทายด้านจริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำงานร่วมกันแบบเสมือน การปรับตัวให้เข้ากับแนวโน้มเหล่านี้จะไม่เพียงแต่เพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรเท่านั้น แต่ยังนำเสนอโอกาสใหม่ๆ สำหรับนวัตกรรมและการเติบโตภายในขอบเขตแบบไดนามิกของการทำงานเสมือนจริง

แผนภาพ 1 การสังเคราะห์ความเชื่อมโยงขององค์กรเสมือจริง

สรุป

การสำรวจพลวัตของการจัดการได้เผยให้เห็นวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์จากแบบจำลองแบบดั้งเดิมไปจนถึงความต้องการที่จำเป็นสำหรับแนวทางที่เป็นนวัตกรรมใหม่เพื่อตอบสนองต่อความท้าทายที่เกิดจากการหยุดชะงักทางเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงความคาดหวังของพนักงาน การทบทวนโมเดลการจัดการแบบดั้งเดิม ความท้าทายที่องค์กรทั่วไปต้องเผชิญ และการเรียกร้องให้มีความยืดหยุ่นและการทำงานร่วมกันทางไกล เน้นย้ำถึงความจำเป็นสำหรับองค์กรในการปรับตัวและยอมรับกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม การอภิปรายยังเน้นย้ำถึงความสำคัญของการบูรณาการเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และการตัดสินใจแบบกระจายอำนาจ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการนำทางความซับซ้อนของภูมิทัศน์ธุรกิจร่วมสมัย

ผลกระทบต่ออนาคตของพลวัตการจัดการมีความชัดเจน: องค์กรต่างๆ จะต้องเปิดรับความยืดหยุ่น นวัตกรรม และการบูรณาการเทคโนโลยีในเชิงรุก เพื่อให้เจริญเติบโตในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การพัฒนาที่คาดการณ์ไว้ในเทคโนโลยีเกิดใหม่ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ บล็อกเชน และความเป็นจริงเสมือน เน้นย้ำถึงความจำเป็นที่องค์กรต่างๆ จะต้องปรับตัวให้เข้ากับแนวโน้มเหล่านี้ และรวมเข้ากับการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ การเปลี่ยนแปลงไปสู่การตัดสินใจแบบกระจายอำนาจและการรับรู้ถึงความสำคัญของการดำเนิน

ธุรกิจที่ยั่งยืนและรับผิดชอบต่อสังคม ยังส่งสัญญาณการเปลี่ยนแปลงในค่านิยมและลำดับความสำคัญขององค์กรอีกด้วย

ผลการวิจัยเรียกร้องให้องค์กรต่างๆ เรียกร้องให้ดำเนินการโดยให้ความสำคัญกับความสามารถในการปรับตัว การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และกรอบความคิดแบบก้าวหน้า การยอมรับการจัดการการทำงานที่ยืดหยุ่น การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี และการส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งนวัตกรรมถือเป็นสิ่งจำเป็น องค์กรควรแสวงหาการบูรณาการเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่ ใช้ประโยชน์จากโซลูชันดิจิทัล และมอบอำนาจให้กับพนักงานผ่านการตัดสินใจแบบกระจายอำนาจ นอกจากนี้ ความมุ่งมั่นต่อความยั่งยืนและความรับผิดชอบต่อสังคมควรถูกถักทอเป็นโครงสร้างของกลยุทธ์องค์กร ด้วยการเอาใจใส่คำกระตุ้นการตัดสินใจนี้ องค์กรต่างๆ จึงสามารถวางตำแหน่งตนเองในฐานะองค์กรที่มีความคล่องตัว ยืดหยุ่น และตอบสนองได้ดี ซึ่งพร้อมสำหรับความสำเร็จในภูมิทัศน์ที่เปลี่ยนแปลงไปของพลวัตการจัดการ

ดังนั้นอนาคตของพลวัตการจัดการขึ้นอยู่กับความเต็มใจขององค์กรที่จะพัฒนา สร้างสรรค์สิ่งใหม่ และนำทางเชิงกลยุทธ์ในจุดบรรจบของเทคโนโลยี พลวัตของพนักงาน และความคาดหวังของสังคม ในขณะที่องค์กรต่างๆ เริ่มต้นการเดินทางครั้งนี้ พวกเขาไม่เพียงแต่ปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง แต่ยังกำหนดโครงร่างของภูมิทัศน์ธุรกิจในอนาคตอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

Armbrust, M., Fox, A., Griffith, R., Joseph, A.D., Katz, R., Konwinski, A., & Zaharia, M. (2010). A View of Cloud Computing. Communications of the ACM, 53(4), 50–58. doi:10.1145/1721654.1721672

Avolio, B.J., Walumbwa, F.O., & Weber, T.J. (2009). Leadership: Current Theories, Research, and Future Directions. Annual Review of Psychology, 60, 421–449. doi:10.1146/annurev.psych.60.110707.163621

Bakker, A.B., & Albrecht, S.L. (2018). Work Engagement: Current Trends. Career Development International, 23(1), 4–11. doi:10.1108/cdi-10-2017-0198.

Bass, B.M., & Riggio, R.E. (2006). Transformational Leadership (2nd ed.). Psychology Press.

Bennis, W., & Nanus, B. (1985). Leaders: Strategies for Taking Charge. Harper & Row.

Bloom, N., Liang, J., Roberts, J., & Ying, Z.J. (2015). Does Working from Home Work? Evidence from a Chinese Experiment. The Quarterly Journal of Economics, 130(1), 165–218. doi:10.1093/qje/qju032

Brynjolfsson, E., & McAfee, A. (2014). The Second Machine Age: Work, Progress, and Prosperity in a Time of Brilliant Technologies. W. W. Norton & Company.

Brynjolfsson, E., & McAfee, A. (2014). The Second Machine Age: Work, Progress, and Prosperity in a Time of Brilliant Technologies. W. W. Norton & Company.

Brynjolfsson, E., & McAfee, A. (2017). The Business of Artificial Intelligence: What It Can — and Cannot — Do for Your Organization. Harvard Business Review, 95(1), 105–113.

Brynjolfsson, E., Hitt, L.M., & Kim, H.H. (2011). Strength in Numbers: How Does Data-Driven Decisionmaking Affect Firm Performance? SSRN Electronic Journal. doi:10.2139/ssrn.1819486.

Carnevale, A.P., Smith, N., & Melton, M. (2011). STEM. Washington, DC: Georgetown University Center on Education and the Workforce.

Choudhury, V., & Sabherwal, R. (2014). Information System Infrastructure and Digitalization within Business Networks: A Review and Agenda for Future Research. Information Systems Research, 25(3), 733–756. doi:10.1287/isre.2014.0531.

Christensen, C.M. (1997). The Innovator's Dilemma: When New Technologies Cause Great Firms to Fail. Harvard Business Review Press.

Côté, S., & Miners, C. T. H. (2006). Emotional Intelligence, Cognitive Intelligence, and Job Performance. Administrative Science Quarterly, 51(1), 1–28. doi:10.2189/asqu.51.1.1.

Dark, N., & Harris, L. (2018). Information Security and Privacy in the Networked Workplace: An Exploration of Factors That Impact Employee Compliance. Journal of Organizational Effectiveness: People and Performance, 5(2), 160–184. doi:10.1108/joepp-11-2017-0073.

Davenport, T.H. (1993). Process Innovation: Reengineering Work Through Information Technology. Harvard Business Review, 71(5), 86–93.

De Wispelaere, R.D., & Vos, D.S. (2016). Regulating Cross-Border Telework: An Impossible Task? International Labour Review, 155(2), 203–225. doi:10.1111/ilr.12016.

Dhillon, G., & Moores, T.T. (2001). Internet Security: Cryptographic Principles, Algorithms, and Protocols. John Wiley & Sons.

Drucker, P.F. (1954). The Practice of Management. Harper & Brothers.

Elkington, J. (1997). Cannibals with Forks: The Triple Bottom Line of 21st Century Business. New Society Publishers.

Fayol, H. (1916). General and Industrial Management. Pitman.

Fomenko, E.V., Luneva, T., & Nikitin, E.V. (2021). Role and functions of virtual organizations in context of COVID-19 pandemic. 2021(3):37-43. doi: 10.24143/2073-5537-2021-3-37-43

Golden, T. D., & Gajendran, R. S. (2019). Unpacking the Role of a Telecommuting Orientation for Organizational Telecommuting Success: An Empirical Investigation. The Journal of Applied Psychology, 104(4), 541–556. doi:10.1037/apl0000367.

Goleman, D. (1998). What Makes a Leader? Harvard Business Review, 76(6), 93–102.

Hertel, G., Geister, S., & Konradt, U. (2005). Managing Virtual Teams: A Review of Current Empirical Research. Human Resource Management Review, 15(1), 69–95. doi:10.1016/j.hrmr.2005.01.002.

Hertel, G., Geister, S., & Konradt, U. (2017). Managing Virtual Teams: A Review of Current Empirical Research. Human Resource Management Review, 27(3), 478–490. doi:10.1016/j.hrmr.2016.10.006.

Hinds, P.J., & Cramton, C.D. (2014). Collaborative Technologies and the Changing Nature of Work. Annual Review of Organizational Psychology and Organizational Behavior, 1(1), 315–343. doi:10.1146/annurev-orgpsych-031413-091228.

Jugdev, K., & Müller, R. (2005). A Retrospective Look at Our Evolving Understanding of Project Success. Project Management Journal, 36(4), 19–31. doi:10.1177/875697280503600404

Kelliher, C., & Anderson, D. (2010). Doing More with Less? Flexible Working Practices and the Intensification of Work. Human Relations, 63(1), 83–106. doi:10.1177/0018726709349194

Laudon, K.C., & Laudon, J.P. (2016). Management Information Systems: Managing the Digital Firm. Pearson.

Lipnack, J., & Stamps, J. (1997). Virtual Teams: Reaching Across Space, Time, and Organizations with Technology. John Wiley & Sons.

Mankins, M., & Garton, E. (2005). Stop Wasting Valuable Time. Harvard Business Review, 83(4), 62–71.

Martins, L.L., Gilson, L.L., & Maynard, M.T. (2004). Virtual Teams: What Do We Know and Where Do We Go From Here? Journal of Management, 30(6), 805–835. doi:10.1016/j.jm.2004.05.001

Mayo, E. (1933). The Human Problems of an Industrialized Civilization. Macmillan.

Men, R.L., & Stacks, D.W. (2014). The Impact of Communication Effectiveness and Service Quality on Relationship Commitment in Consumer, Professional Services. Journal of Professional Services Marketing, 32(2), 130–148. doi:10.1080/15332752.2014.922431

Mintzberg, H. (1973). The Nature of Managerial Work. Harper & Row.

Nielsen, J.F., & Nielsen, S. (2014). Decentralization, Autonomy, and Innovation: An Inquiry into the Innovation Effects of Decentralization and Employee Participation. Industry and Innovation, 21(6), 455–474. doi:10.1080/13662716.2014.959348

O'Reilly, C.A., & Tushman, M.L. (2004). The Ambidextrous Organization. Harvard Business Review, 82(4), 74–83.

Parker, S.K., Wall, T.D., & Jackson, P.R. (2017). That's Not My Job: Developing Flexible Employee Work Orientations. Journal of Organizational Behavior, 38(2), 291–313. doi:10.1002/job.2116.

Powell, A., Piccoli, G., & Ives, B. (2004). Virtual Teams: A Review of Current Literature and Directions for Future Research. ACM SIGMIS Database, 35(1), 6–36. doi:10.1145/974491.974495.

Rezazadeh, H., & Molaei, H. (2018). The relationship between the degree of organization's virtualization and the organizational ability. Management Science Letters, 8(6):619-630. doi: 10.5267/J.MSL.2018.4.029

Salas, E., Tannenbaum, S.I., Kraiger, K., & Smith-Jentsch, K.A. (2012). The Science of Training and Development in Organizations: What Matters in Practice. Psychological Science in the Public Interest, 13(2), 74–101. doi:10.1177/1529100612436661

Schwab, K. (2017). The Fourth Industrial Revolution. Crown Business.

Schwalbe, K. (2018). Information Technology Project Management. Cengage Learning.

Stefan, H., & Fayzullin, R. (2020). The organizational concept of the virtual corporation and its integration into Industry 4.0. 5(3):132-137.

Taylor, F.W. (1911). The Principles of Scientific Management. Harper & Brothers.

Twenge, J.M., Campbell, S.M., & Freeman, E.C. (2012). Generational Differences in Work Values: Leisure and Extrinsic Values Increasing, Social and Intrinsic

Values Decreasing. Journal of Management, 36(5), 1117–1142. doi:10.1177/0149206311419687.

Van den Heuvel, M., & Bondarouk, T. (2017). From "Old" to "New" Governance: The Need for Digital Literacy in the Boardroom. In Handbook of Research on Board Governance (pp. 327–347). Edward Elgar Publishing. doi:10.4337/9781783475892.00023.

Vrba, J. (2023). Unleashing the Potential in Virtual World: Opportunities and Challenges for Non-profit and Education. International Journal of Culture and Education, 1(2). https://doi.org/10.59600/ijcae.v1i2.8

Zohar, D. (2010). Ten Essential Areas of Responsibility That Most HR Practitioners Neglect: A Review. The International Journal of Human Resource Management, 21(7), 1109–1130. doi:10.1080/09585191003778888

การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการเลี้ยงดูบุตรวัยรุ่น*

AN APPLICATION OF BRAHMA VIHARA DHARMA IN RAISING ADOLESCENT CHILDREN

บุษราภรณ์ บุญเอียด[1] และ สุปรีชา ชำนาญพุฒิพร[2]

Budsaraporn Booneiad[1] and Supreecha Chamnanphuttiphon[2]

[1-2]มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช

[1-2] Mahamakut Buddhist University Srithammasokkaraj Campus, Thailand

Corresponding author E-mail: Supreecha28@gmail.com

Received 30 November 2023; Revised 13 December 2023; Accepted 28 December 2023

บทคัดย่อ

บทความทางวิชาการเรื่อง “การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการเลี้ยงดูบุตรวัยรุ่น” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาค้นคว้า เอกสาร งานวิจัย หนังสือ ตำรา พจนานุกรม ตลอดถึงคัมภีร์ในศาสนาต่าง ๆ ทั้งภาษาไทย-อังกฤษ เพื่อให้บุตรเป็นคนดี มีความสุข และประสบความสำเร็จ ดังนี้ 1) ควรมีเมตตา มีความรัก ให้กับบุตร 2) กรุณา ไม่ว่าบุตรจะเป็นเด็กดีหรือน่ารักแค่ไหน ก็ยังทำผิดพลาดได้ง่าย ๆ แทนที่พ่อแม่จะโกรธ ควรแสดงความสงสารเห็นอก เห็นใจ และร่วมกันหาวิธีแก้ไข เพื่อให้บุตรมีกำลังใจทำสิ่ง ๆ นั้นได้ดีขึ้น 3) ควรมีมุทิตา ยินดีที่เขาประสบความสำเร็จ แม้จะเป็นเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็ตาม และ 4) ควรมีอุเบกขา การวางใจเป็นกลาง อย่าเปรียบเทียบบุตรกับเด็กคนอื่น ๆ และ อย่าเปรียบเทียบบุตรคนพี่กับบุตรคนน้อง

คำสำคัญ: การเลี้ยงดูบุตรวัยรุ่น, หลักพรหมวิหารธรรม, การใช้

CC BY NC ND

* บุษราภรณ์ บุญเอียด และ สุปรีชา ชำนาญพุฒิพร. (2566). การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการเลี้ยงดูบุตรวัยรุ่น. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 1(6), 75-87.

Budsaraporn Booneiad and Supreecha Chamnanphuttiphon. (2023). An Application of Brahma Vihara Dharma in Raising Adolescent Children. Journal of Interdisciplinary Social Development, 1(6), 75-87.;

DOI: https://doi.org/10.14456/jisdiadp.2023.21

Website: https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/

Abstract

Academic article on "Using the Brahma Vihara Dharma Principles in Adolescent Parenting" The objective was to study documents, researches, books, texts, dictionaries, as well as scriptures in various religions, both in Thai and English, using the Brahma Vihara Dhamma in raising children Instead of being angry, parents should show loving, compassion, helping and work together to find solutions so that the child can be encouraged to do things better, Honesty, neutrality, don't compare your child with other children, and don't compare your elder son with your younger son.

Keyword: Adolescent Parenting, Principles of Brahma Vihara Dhamma, Application

บทนำ

สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแรก ของมวลมนุษยชาติที่มีมาแล้วตั้งแต่มนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นหมู่บ้านในสังคมดั้งเดิมจนถึงสังคมสมัยใหม่ นอกจากนี้ครอบครัวยังเป็นหน่วยการติดต่อ โต้ตอบระหว่างบุคคล เช่น สามี ภรรยา บิดา มารดา บุตร มีการถ่ายทอดวัฒนธรรมและรับแบบการประพฤติให้ปฏิบัติต่อกัน บิดามารดามีหน้าที่เลี้ยงดูอบรม สั่งสอนบุตรตั้งแต่แรกเกิด จนกระทั่งเติมใหญ่เกี่ยวกับการดำรงชีวิตทางสังคม ให้รู้ระเบียบของสังคม ครอบครัวเป็นแหล่งการอบรมเบื้องต้น บิดามารดาจึงมีอิทธิพลต่อเด็กมากที่สุดในการสร้างและพัฒนาการทั้งทางร่างกายและจิตใจของเด็กให้สามารถเผชิญชีวิตทางสังคมได้ดี (สะอาด ศรีวรรณ, สัญญา เคณาภูมิ และ ภักดี โพธิ์สิงห์ (2560) จะเห็นได้ว่า ผู้เป็น บิดา มารดา จะต้องให้ความรัก ความอบอุ่นแก่บุตรของตน ประคับประคองเลี้ยงดูบุตรของตน โดยการเลี้ยงดู อบรม สั่งสอน ให้คำชี้แนะตักเตือนต่าง ๆ เป็นสิ่งสำคัญในการปลุกปั้น บุตร ธิดา ให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และจะต้องเป็นที่พึ่งของบุตร เมื่อบุตรของตนประสบ หรือเผชิญกับปัญหาและอุปสรรค เนื่องจากบุตรธิดาที่เป็นวัยรุ่น เป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ เป็นวัยแห่งการปรับตัว เป็นวัยแห่งปัญหาและมีความเครียดทางอารมณ์เพราะสิ่งแวดล้อมทางสังคม และสรีระทางร่างกาย ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้บุตรวัยรุ่นเกิดความขัดแย้ง ทั้งนี้ การแสดงออกของวัยรุ่นมักเปิดเผยเป็นที่รุนแรงทำให้สังคมมองวัยรุ่นว่าเป็นวัยที่ปัญหาชอบแสดงพฤติกรรมที่ขัดแย้งหรือสวนกระแส

ก่อให้เกิดปัญหาสังคมมาก และพบว่า การพัฒนาเศรษฐกิจที่มุ่งเพิ่มรายได้เป็นหลักในการส่งผลกระทบทางลบต่อสังคม ต่อคุณภาพชีวิตหลาย ๆ ด้าน รวมทั้งชีวิตครอบครัวและความสัมพันธ์ของสมาชิก มีการเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากถูกผลกระทบจากกิจกรรมนอกบ้าน การพัฒนาเศรษฐกิจทำให้ค่านิยมของคนส่วนใหญ่มุ่งเน้นวัตถุนิยม เลือกแสวงหาเงินทอง ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการงานเป็นเรื่องสำคัญอันดับแรก ขณะที่ให้ความสำคัญกับครอบครัวลงมา ผลพวงจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้ครอบครัวจำนวนไม่น้อย ประสบปัญหาหลายอย่างที่มีความรุนแรงขึ้น อาทิ การอย่าร้าง ทอดทิ้งครอบครัว การทำร้ายทุบตี การทำร้ายทางเพศ การใช้ยาเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และการตั้งครรภ์โดยไม่พึงปรารถนาของวัยรุ่น เป็นต้น (พัชชา เจิงกลิ่นจันทร์, (2557)

บิดา มารดา มีหน้าที่สำคัญต่อพฤติกรรมและคุณภาพชีวิตของบุตร หากบุตรไม่มีความสุขในชีวิตครอบครัว ก็จะโยงไปเป็นปัญหาของสังคมได้ เราคงต้องการเห็นอนาคตของชาติเหล่านี้เติบโตขึ้นมาอย่างมั่นใจในตนเอง เป็นประชากรที่ดีของสังคม และผู้ที่สามารถเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนที่ดีที่สุดแก่พวกเขาได้ คือ บิดา มารดา และบิดามารดาที่จะสามารถเลี้ยงดูบุตรให้ตามศักยภาพนั้น หน้าที่ในการให้ความรัก หน้าที่นี้ยังไม่มีสถาบันใดทำแทนได้ดีกว่าครอบครัว ความรักที่บุตรธิดาได้รับจากบิดามารดา หรือจากครอบครัวตนเป็นความรักที่ต่อเนื่อง ไม่มีวันสิ้นสุด บุตรธิดาที่ขาดความรัก ขาดความเอาใจใส่จากครอบครัว มักจะก่อปัญหาขึ้น เพื่อเรียกร้องความสนใจ และมักจะมีความโกรธ ขี้อิจฉา ไม่รักใคร จะปรับตัวให้กับบุคคลภายนอกครอบครัวก็มักจะปรับไม่ได้ หรือได้ก็ไม่ดีพอ เมื่อถึงวัยแต่งงานก็ปรับตัว ให้เข้ากับคู่สมรสของตนไม่ได้ หน้าที่ในการให้ความปลอดภัย บิดา มารดา มีหน้าที่ให้ความปลอดภัยแก่บุตร นับตั้งแต่บุตรปฏิสนธิ เมื่อคอดออกมาแล้ว บุตรจะต้องได้รับการปกป้องอย่างรอบคอบ ความก้าวหน้าในทางวิทยาศาสตร์ ความก้าวหน้าในทางโภชนาการ จะช่วยให้ครอบครัวปลอดภัยและเจริญเติบโตแข็งแรง นอกจากพ่อ แม่ จะให้ความปลอดภัยแก่บุตรโดยตรงแล้ว สมาคมผู้ปกครอง สมาคมสุขภาพจิต คลินิกสุขภาพจิต ฯลฯ ล้วนเป็นสถาบันที่ช่วยปกป้องอันตรายให้ความปลอดภัยแก่บุตร ให้ความรู้แก่ครอบครัว เพื่อทำหน้าที่นี้ได้อย่างดี (สุชล เพ็งพันธุ์, อภิวัฒชัย พุทธจร และ พระมหาจำนงค์ สิริวณฺโณ (ผมไผ), (2562)

บิดามารดา มีภาระการงานต้องรับผิดชอบเลี้ยงครอบครัว และส่วนใหญ่จะเป็นมารดาเพียงฝ่ายเดียวที่ทำหน้าที่ในการเลี้ยงดู และอบรมสั่งสอนบุตร ซึ่งมารดาบางคนจะต้องทำงานนอกบ้านเพื่อจุนเจือครอบครัว ทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอในการอบรมสั่งสอนบุตร บิดาจะ

เกิดความห่างเหินกับบุตร และบิดามารดาจะเอาความคิด ความรู้สึกของตัวเองเป็นที่ตั้ง เด็กจะเกิดความอบอุ่น และจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางลบ จะติดเพื่อน ก้าวร้าว เชื่อฟังคนอื่นมากกว่าบิดา มารดา และจะทำให้เกิดความขัดแย้งในครอบครัว และจะทำให้สังคมเกิดปัญหาตามมา (รูบิน (Rubin), 1967a; 1967b)

การส่งเสริมการนำหลักพรหมวิหารธรรมมาใช้ในการเลี้ยงดูบุตร ของบิดา มารดา เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาเป็นประโยชน์ต่อการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว และความรักความเมตตา ที่บิดา มารดา พึงมีต่อบุตร จำเป็นต้องอาศัยคุณธรรม จริยธรรม เนื่องจากบิดา มารดา เปรียบเสมือนพรหมของบุตร

ดังนั้น บิดามารดาทุกคนจะต้องมีหลักพรหมวิหารธรรม คือ เมตตา กรุณา มุทิตา และ อุเบกขา ตามหลักพรหมวิหารธรรม นับว่าเป็นหลักธรรมที่ทำให้บิดา มารดา นำไปใช้ในการเลี้ยงดูบุตร ด้วยความรัก ความเมตตา ความปรารถนาดี และการช่วยเหลือเพื่อให้บุตรเกิดความสุขกาย สุขใจ อิ่มเอิบใจและดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข

แนวคิดเกี่ยวกับการใช้หลักพรหมวิหารธรรม

พรมวิหารธรรม คือ ธรรมเครื่องอยู่อย่างประเสริฐ ธรรมประจำใจอันประเสริฐ หลักความปะพฤติที่ประเสริฐบริสุทธิ์ ธรรมที่ต้องมีไว้เป็นหลักใจและกำกับความพฤติ ซึ่งจะชื่อว่าดำเนินชีวิตหมดจด และปฏิบัติตนต่อมนุษย์ สัตว์ทั้งหลายโดยชอบ ประกอบด้วย 1) เมตตา คือ ความรักใคร่ ปรารถนาดี อยากให้เขามีความสุข มีจิตแผ่ไม่ตรีและคิดทำประโยชน์แก่มนุษย์สัตว์ทั้งหลาย 2) กรุณา คือ ความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์ ใฝ่ใจอันปลดเปลื้อง บำบัดทุกข์ยากเดือดร้อนของบ่วงสัตว์ 3) มุทิตา คือ ความยินดี ในเมื่อผู้อื่นอยู่ดีมีสุข มีจิตผ่องในบันเทิง กอปรด้วยอาการแช่มชื่นเบิกบานอยู่เสมอต่อสัตว์ทั้งหลาย ผู้ดำรงในปกติสุข พลอยยินดีด้วยเมื่อเขาได้ดี มีสุข เจริญงดงามยิ่งขึ้นไป และ 4) อุเบกขา คือ ความวางใจเป็นกลาง อันจะทำให้ดำรงอยู่ในธรรมที่พิจารณาเห็นด้วยปัญญา คือ มีจิตเรียบตรง เที่ยงธรรมดุจตราชั่ง ไม่เอนเอียงด้วยความรัก และชัง พิจารณาเห็นกรรมที่สัตว์ทั้งหลายกระทำแล้ว อันควรได้รับผลดีหรือชั่วสมควรแก่เหตุอันตนประกอบ พร้อมที่จะวินิจฉัยและปฏิบัติไปตามธรรม รวมทั้งรู้จักวางเฉยสงบใจมองในเมื่อไม่มีกิจควรทำ เพราะเขารับผิดชอบตนได้ดีแล้ว เขาสมควรรับผิดชอบตนเองหรือเขาควรได้รับผลอันสมกับความรับผิดชอบของตน ดังนั้น ผู้ดำรงตนในพรหมวิหารธรรมย่อมช่วยเหลือมนุษย์ด้วยเมตตา กรุณา และย่อมรักษาธรรมไว้ได้ด้วยอุเบกขา ดังนั้น แม้จะมี

กรุณาที่จะช่วยเหลือปวงสัตว์ แต่ก็ต้องมีอุเบกขาด้วย ที่จะมิให้เสียพรหมวิหารธรรมนี้ บางครั้งก็แปลว่า ธรรมเป็นเครื่องอยู่ของพรหม ธรรมเป็นเครื่องอยู่อย่างพรหม ธรรมประจำใจที่ทำให้เป็นพรหม หรือให้เสมอด้วยพรหม หรือธรรมเครื่องอยู่ของท่านผู้มีคุณอันยิ่งใหญ่ (พระธรรมปิฎก, 2546)

พรหมวิหารธรรม คือ ธรรมที่เป็นเครื่องอยู่ของพรหม หรือธรรมอันเป็นหลักปฏิบัติสำหรับท่านผู้ใหญ่ ซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้าได้ทรงแสดงไว้ 4 ประการ คือ เมตตา กรุณา มุทิตา และ อุเบกขา โดยหลักของการปฏิบัติแล้ว เป็นหลักของสมถกัมมัฏฐาน คือ การทำจิตใจของตนให้สงบเป็นเบื้องต้น (พระเทพดิลก, 2547)

พรหมวิหารธรรม เป็นคุณธรรม สำหรับเป็นที่อยู่ของจิตใจแห่งพรหม คือ ผู้ใหญ่หรือผู้ประเสริฐ เป็นธรรมเป็นที่อยู่ซึ่งมีทั้งความดี และความสุขโดยให้ผู้ปฏิบัตินำไปใช้ ดังนี้ ประการแรก ให้ปฏิบัติด้วยจิตคิดเกื้อกูล แผ่ออกไปในสัตว์ บุคคลทั้งหลาย คือ เมตตา ซึ่งมีอาการเป็นความคิดเกื้อกูล ต่อจากนั้นเมื่อได้เห็น หรือได้ยิน หรือได้คิดว่า เขามีความทุกข์เดือดร้อนก็ปฏิบัติช่วยบำบัดทุกข์ให้ คือ กรุณา ซึ่งมีอาการช่วยบำบัดทุกข์ จากนั้นครั้นได้เห็นเขามีสุขไม่มีทุกข์ ก็พลอยยินดีบันเทิงใจ คือ มุทิตา ซึ่งมีอาการพลอยยินดี และเมื่อไม่มีกิจที่ควรจะทำต่อไปก็อุเบกขา คือ ดูอยู่เฉย (สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช, 2543)

พรหมวิหาร คือ ธรรมเป็นเครื่องอยู่อย่างประเสริฐ ธรรมประจำใจอันประเสริฐ หลักความประพฤติที่ประเสริฐบริสุทธิ์ ธรรมที่ต้องมีไว้เป็นหลักและกำกับความประพฤติให้เป็นไปโดยชอบถูกต้องตามทำนองคลองธรรม จึงชื่อว่า ดำเนินชีวิตหมดจด และปฏิบัติตนต่อมนุษย์และสัตว์ทั้งหลายโดยชอบ ประกอบด้วย 4 อย่าง คือ 1) เมตตา คือ ความรักใคร่ ปรารถนาจะให้เขาเป็นสุข คำว่า เมตตา หมายถึง ความสนิทสนม คือ ความรักใคร่ที่เว้นจากราคะ ความกำหนัด ได้แก่ ความปรารถนาให้เกิดความสุข ความเจริญแก่ผู้อื่น ความปรารถนาดีอยากให้มีความสุข ความมีจิตอันแผ่ไมตรี และคิดทำประโยชน์แก่มนุษย์ และสัตว์ทั่วหน้า 2) กรุณา คือ ความสงสาร คิดจะช่วยให้เขาพ้นทุกข์ คำว่า กรุณา หมายถึง ความหวั่นใจเมื่อเห็นผู้อื่นได้รับทุกข์ร้อน ได้แก่ ปรารถนาเพื่อจะปลดเปลื้องความทุกข์ร้อนของเขา หรือความสงสารคิดจะช่วยให้เขาพ้นทุกข์ ความใฝ่ใจอันที่จะปลดเปลื้องบำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของปวงสัตว์ 3) มุทิตา คือ ความพลอยยินดี เมื่อผู้อื่นได้ดี คำว่า มุทิตา หมายถึง ความชื่นบาน ได้แก่ความพลอยยินดีในเมื่อเห็นผู้อื่นได้ดี หรือความยินดีในเมื่อผู้อื่นมีความอยู่ดีมีสุข มีจิตใจผ่องใสบันเทิง ประกอบด้วยอาการแช่มชื่น เบิกบานอยู่เสมอต่อสัตว์ผู้ดำรงในปกติสุข พลอยยินดีด้วยเมื่อเขา

ได้ดีมีสุข เจริญงอกงามยิ่งขึ้นไป และ 4) อุเบกขา คือ ความวางเฉย ไม่ดีใจไม่เสียใจ เมื่อผู้อื่นถึงความวิบัติ คำว่า อุเบกขา หมายถึง ความวางเฉย ได้แก่ วางตนเป็นกลาง ในเมื่อจะแผ่เมตตาไปก็ไม่สมควร เช่น เอาใจช่วยโจรเป็นต้น หรือ ความวางใจเป็นกลางอันจะให้ดำรงอยู่ในธรรม ตามที่พิจารณาเห็นด้วยปัญญา คือ มีจิตเรียบตรง เที่ยงธรรมดุจตราชั่ง ไม่เอนเอียงด้วยรักและชัง พิจารณาเห็นกรรมที่สัตว์ทั้งหลายกระทำแล้วอันควรได้รับผลดี หรือชั่ว สมควรแก่เหตุอันประกอบพร้อมที่จะวินิจฉัยและปฏิบัติไปตามธรรม รวมทั้งรู้จักวางเฉย สงบใจมองดู ในเมื่อไม่มีกิจที่ควรทำ เพราะเขารับผิดชอบตนได้ดี เขาสมควรรับผิดชอบตนเอง หรือเขาได้รับผลอันสมควรกับความรับผิดชอบของเขา (แก้ว ชิตตะขบ, 2547)

สรุปได้ว่า ในการที่จะเข้าใจและปฏิบัติพรหมวิหารธรรมให้ถูกต้อง จะต้องทราบรายละเอียดบางอย่าง โดยเฉพาะสมบัติและวิบัติของธรรม 4 ประการนั้น ดังนี้ที่แสดงความหมายของพรหมวิหารธรรมได้ชัด ซึ่งคัมภีร์ทั้งหลายมักยกขึ้นอ้าง เช่น พรหมวิหารที่บิดามารดา มีต่อบุตร เมื่อบุตรยังเล็กเป็นเด็กเยาว์วัย บิดามารดา เมตตา รักใคร่เอาใจใส่ ถนอมเลี้ยงให้เจริญเติบโต เมื่อบุตรเจ็บไข้ เกิดมีทุกข์ภัย บิดา มารดา กรุณา ห่วงใยปกปักรักษาหาทางบำบัดแก้ไข เมื่อบุตรเจริญวัยเป็นหนุ่มเป็นสาวสวยสง่า บิดามารดามุทิตา พลอยปลาบปลื้มใจ หรือหวังให้บุตรงามสดใสอยู่นานเท่านาน

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตร

การเลี้ยงดูบุตรธิดา : ปุตตะสังคะโห บุตร มาจากคำว่า ปุตฺต แปลว่า บุตร มีความหมาย 2 ประการ คือ 1) ผู้ทำสกุลให้บริสุทธิ์ 2) ผู้ยังหทัยของพ่อแม่ให้เต็มอิ่ม (ขุ. อิติ. 25/252-280) (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539)

ประเภทของบุตร

ประเภทของบุตรแบ่งโดยความดีในตัวได้เป็น 3 ขั้น คือ 1) อภิชาตบุตร คือ บุตรที่ดีมีคุณธรรมสูงกว่าบิดามารดา เป็นบุตรชั้นสูง สร้างความเจริญแก่วงศ์ตระกูล 2) อนุชาตบุตร คือ บุตรที่มีคุณธรรมเสมอบิดามารดา เป็นบุตรชั้นกลาง ไม่สร้างความเจริญแก่วงศ์ตระกูล แต่ก็ไม่ได้ทำให้เสื่อมลง 3) อวชาตบุตร คือ บุตรที่เลว มีคุณธรรมต่ำกว่าพ่อแม่ เป็นบุตรชั้นต่ำ และนำความเสื่อมเสียมาสู่วงศ์ตระกูล

วิธีเลี้ยงดูบุตร

การเลี้ยงดูบุตรมีอยู่ 2 ทาง คือ การเลี้ยงดูบุตรทางโลก และการเลี้ยงดูบุตรทางธรรม ซึ่งพ่อแม่ควรเลี้ยงดูบุตรให้พร้อมบริบูรณ์ทั้งสองทาง

วิธีเลี้ยงดูบุตรทางโลก

1. กันบุตรออกจากความชั่ว หมายถึง ป้องกันกีดกัน คือ ไม่เพียงแต่ห้าม หากต้องดำเนินการทุกวิถีทางที่จะไม่ให้บุตรตกไปสู่ความชั่ว ซึ่งบางครั้งพ่อแม่กับบุตรก็พูดกันไม่เข้าใจ สาเหตุของความไม่เข้าใจกันนั้นมักจะเกิดจากการขัดกันอยู่ 3 ประการ คือ 1) ความเห็นขัดกัน 2) ความต้องการขัดกัน 3) กิเลส พ่อแม่ต้องการให้ใจบุตรให้มีทั้ง 2 อย่าง จึงจะเป็นการปลูกฝังในทางที่ดี ทำได้โดย 1) กระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุตร 2) เลือกคนดีให้บุตรคบ 3) หาหนังสือดีให้บุตรอ่าน 4) พาบุตรไปหาบัณฑิต เช่น พระภิกษุ ครูบาอาจารย์ที่ดี

2. ปลูกฝังในทางที่ดี หมายถึง ให้บุตรประพฤติดี มีศีลธรรม พ่อแม่ต้องพยายามเล็งเข้าหาใจบุตร เพราะใจเป็นตัวควบคุมการกระทำของคนที่ว่าเลี้ยงบุตรให้ดี คือ ทำใจของบุตรให้ดีนั่นเอง

3. ให้บุตรได้รับการศึกษา ภารกิจข้อนี้ชัดอยู่แล้ว คือให้บุตรได้เล่าเรียน เพื่อให้มีความรู้ความสามารถช่วยตัวเองต่อไปได้

4. จัดแจงให้บุตรได้แต่งงานกับคนดี ความหมายในทางปฏิบัติ มี 2 ขั้นตอน คือ 1) พ่อแม่ต้องเป็นทุรในการแต่งงานของบุตร ช่วยหาสินสอดทองหมั้นให้ 2) พ่อแม่ต้องพยายามให้บุตรได้คู่ครองที่ดี

วิธีเลี้ยงดูบุตรในทางธรรม

1. พาบุตรเข้าวัดเพื่อศึกษาหาความรู้ทางศาสนา
2. ชักนำให้บุตรสวดมนต์ก่อนนอนทุกคืน
3. ชักนำให้บุตรทำบุญ เช่น ตักบาตร รักษาศีล เป็นต้น
4. ชักนำให้บุตรทำสมาธิภาวนา
5. ถ้าบุตรเป็นชายให้บวชเป็นสามเณร หรือพระภิกษุ แล้วเข้าปฏิบัติกรรมฐาน

อานิสงค์ของการเลี้ยงดูบุตร

1. พ่อแม่จะได้ความปิติ ภาคภูมิใจเป็นเครื่องตอบแทน
2. ครอบครัวจะสงบร่มเย็นเป็นสุข
3. ประเทศชาติจะมีคนดีไว้ใช้
4. เป็นต้นแบบที่ดีงามของสังคม สืบต่อไปตลอดกาลนาน

การอบรมเลี้ยงดูแบ่งความหมายเป็น 2 ส่วน คือ การอบรม และการเลี้ยงดู

การอบรม หมายถึง การแนะนำสั่งสอนให้ความรู้ให้แนวคิด แนวปฏิบัติ ถ่ายทอดบุคลิกภาพ ค่านิยม ตลอดจนการทำตัวเป็นตัวอย่างในเรื่องต่าง ๆ ให้เด็กมีนิสัยที่พึงประสงค์ การอบรม คือ วิธีการที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อเด็กหรือบุตร โดยการให้คำแนะนำสั่งสอนให้ความช่วยเหลือ ให้ความรักคุ้มครอง ให้ความอบอุ่น และตอบสนองความต้องการให้ทั้งทางกายและจิตใจกับเด็ก

การเลี้ยงดู หมายถึง การดูแลเรื่องอาหาร ดูแลสุขภาพ ดูแลความเป็นอยู่ เพื่อสนองความต้องการของเด็ก เลี้ยงดูส่งเสริมให้เด็กได้มีการพัฒนาทั้งทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตามวัยอันเหมาะสมการเลี้ยงดู หมายถึง การดูแลในเรื่องอาหาร ดูแลสุขภาพ ดูแลความเป็นอยู่ เพื่อสนองความต้องการของเด็ก เลี้ยงดูส่งเสริมให้เด็กได้มีการพัฒนาทั้งทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาตามวัยอันเหมาะสม

การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง วิธีปฏิบัติของมารดาของเด็กก่อนวัยเรียนที่ส่งเสริมและสนองความต้องการที่จำเป็นของเด็กทั้งด้านร่างกาย ด้านจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินทร์ ชูมชม และ งามตา วนินทานนท์, 2528)

การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การดูแลแนะนำสั่งสอน อบรมฝึกฝนให้เด็กมีสุขภาพดี อารมณ์แจ่มใสมีความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ซึ่งการอบรมและการเลี้ยงดูนี้ ต้องกระทำควบคู่กัน จึงจะได้ผลสมบูรณ์โดยที่พ่อแม่ต้องเป็นแบบอย่าง (ทัดดาว ลิมพะสุด, 2543)

การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่บิดามารดา หรือผู้เลี้ยงอบรมสั่งสอน ปลูกฝังให้เด็กมีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย สามารถพึ่งตนเองได้ โดยการให้ความรัก ความเอาใจใส่ ให้ความช่วยเหลือคุ้มครอง สนองความต้องการทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ เพื่อให้เด็กได้ดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข (จุไรรัตน์ แสนพงษ์, 2547)

สรุปได้ว่า พ่อแม่หรือผู้ปกครองมีความสำคัญต่อการปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีแก่เด็ก เพื่อให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม และสามารถปรับตัวได้ดีในสังคม มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีระเบียบวินัย สามารถพึ่งตนเองได้

ความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดู

เด็กที่ได้รับการยอมรับ การเลี้ยงดูที่ดีจากพ่อแม่ หรือ พ่อแม่มีความเข้าใจในลักษณะธรรมชาติของเด็ก สามารถส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กให้เหมาะสมตามวัย และสามารถตอบสนองความต้องการของเด็กได้ตามความเหมาะสม ย่อมจะทำให้เด็กเติบโตขึ้นด้วยความแข็งแรงสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ และเป็นพื้นฐานในการสร้างบุคลิกภาพ ความรู้สึกนึกคิดที่ดี (อำไพพรรณ ปัญญาโรจน์, 2545)

ในการอบรมเลี้ยงดูให้มีประสิทธิภาพ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างไม่มีปัญหานั้น การปฏิบัติตนของพ่อแม่มีความสำคัญอย่างยิ่ง และวิธีการปฏิบัติที่จะช่วยให้การพัฒนาบุตรให้เป็นไปตามแนวทางที่เหมาะสม พ่อและแม่ควรปฏิบัติ ดังนี้ 1). ตั้งเป้าหมายในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ในเด็กอายุ 3-6 ปี จะมีพฤติกรรมชอบเลียนแบบพ่อแม่ หรือบุคคลที่เรารัก ดังนั้น พ่อแม่ควรเป็นแบบอย่างที่ดีของบุตรเพื่อให้เด็กเห็นเป็นแบบอย่างที่ชัดเจน การที่พ่อแม่ตั้งเป้าหมายในการอบรมเลี้ยงดูไว้นั้นจะช่วยให้เลี้ยงบุตรได้ตามแบบที่ดี ไม่เป็นไปตามอารมณ์ซึ่งจะส่งผลดีต่อเด็กอย่างดีที่สุด 2) รู้จักจิตวิทยาการอบรมเลี้ยงดูบุตร การอบรมเลี้ยงดูนั้นอย่างน้อยที่สุดพ่อแม่จะต้องรู้ถึงพัฒนาการขั้นต่าง ๆ ของเด็กแต่ละวัย โดยยึดถือพัฒนาการ ความสามารถ และความต้องการของเด็กเป็นหลัก นอกจากนั้นจะต้องเอาใจใส่ในเรื่องโภชนาการ การกิน การนอน การขับถ่าย การป้องกันโรคอุบัติเหตุ และการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีรวมทั้งมีจิตวิทยาที่ดีในการอบรมเลี้ยงดูเด็กด้วย (วราภรณ์ รักวิจัย, 2540)

คามสำคัญในการปลูกฝังบุคลิกภาพวัยเด็กเล็กมากที่สุด ตามแนวคิดของ (Freud) โดยกล่าวว่า ในช่วง 1-5 ปีแรกของชีวิต เป็นช่วงสำคัญที่เด็กจะมีการพัฒนาบุคลิกภาพมากโดยการเลียนแบบการกระทำของบิดามารดาและผู้ที่อยู่ใกล้ชิด จากความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูที่กล่าวมาข้างต้น เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมของเด็กให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ (ดวงเดือน มูลกลาง, 2546)

ลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู

มีผู้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู และได้เสนอรูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูไว้หลายท่าน ซึ่งจากการศึกษาวิจัย พบว่า ที่มีรูปแบบล้ายคลึงกัน เช่น เฉลิมศรี ตั้งสกุลธรรม (2544) ได้เสนอรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูเป็น 3 แบบ และมีลักษณะที่สอดคล้องกับนักจิตวิทยาท่านอื่น ๆ คือ 1) การเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจ คือ การที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองตั้งกฎเกณฑ์ข้อบังคับที่เข้มงวดและเผด็จการ มีความคาดหวังในตัวบุตรสูง บุตรเกิดความกดดันมีลักษณะไม่

ไว้วางใจใคร ซึ่งอาจเป็นผลให้บุตรมองโลกในแง่ร้าย มีแต่การตำหนิและวิพากษ์วิจารณ์ ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ 2) การเลี้ยงดูแบบตามใจ คือ การที่บิดามาดาเลี้ยงดูโดยทะนุถนอมจนเกินเหตุ ไม่มีการตั้งกฎเกณฑ์ หรือระเบียบใด ๆ ไม่ตำหนิหรือลงโทษเมื่อบุตรทำความผิด บุตรจะกลายเป็นบุคคลเอาแต่ตัวเอง ก้าวร้าว ยึดความคิดของตนเองเป็นศูนย์กลางของความสนใจ มีอารมณ์อ่อนไหวง่าย ขาดความมั่นคงทางอารมณ์ 3) การเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล เป็นการเลี้ยงดูที่บิดามารดารู้จักความพอดี ยืดหยุ่นไม่เข้มงวด จนเด็กขาดศักยภาพในตนเอง หรือปล่อยจนเสียเด็ก ให้คำแนะนำเมื่อบุตรมีปัญหา แต่ไม่ควบคุมหรือ ออกคำสั่ง เมื่อบุตรทำความผิดจะชี้แจงและให้เหตุผล บุตรจะเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีใช้ความคิด อย่างมีเหตุผล มีความมั่นคงทางอารมณ์หนักแน่น ควบคุมอารมณ์และปรับตัวได้ดี (เฉลิมศรี ตั้งสกุลธรรม, 2544)

ดวงเดือน พันธุมนาวิน อรพินทร์ ชูมชม และ งามตา วินทานนท์ (2528) แบ่งการอบรมเลี้ยงดูตามแบบสังคมไทย ออกเป็น 5 แบบ ได้แก่ 1) การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน หมายถึง การที่บิดา มารดาปฏิบัติต่อบุตรด้วยความรักใคร่เอาใจใส่ทุกข์สุขของบุตรมาก การอบรมเลี้ยงดูแบบนี้เป็นการให้ในสิ่งที่เด็กต้องการ เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้จะให้ความสำคัญกับบิดา มารดา ยอมรับการอบรมสั่งสอน ต่าง ๆ 2) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล หมายถึง บิดา มารดา อธิบายเหตุผลแก่เด็กในขณะที่ส่งเสริมหรือขัดขวางการกระทำของบุตรหรือลงโทษบุตร มีการให้รางวัลหรือลงโทษอย่างเหมาะสมกับการกระทำของบุตรมากกว่าการปฏิบัติต่อบุตรตามอารมณ์ 3) การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตหรือทางกาย หมายถึง การที่บิดา มารดาใช้วิธีการลงโทษทางกายหรือทางจิตกับเด็ก การลงโทษทางกายจะเป็นวิธีปรับพฤติกรรมที่บิดามารดาใช้อย่างจงใจใช้มากหรือบ่อยกว่าการให้รางวัล การลงโทษทางกายมีประโยชน์น้อย ยับยั้งพฤติกรรมได้ชั่วคราว ทำให้เด็กก้าวร้าว รังแก ข่มเหงผู้อ่อนแอ ส่วนการลงโทษทางจิตจะช่วยส่งเสริมจริยธรรมของเด็ก 4) การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม หมายถึง การที่บิดามารดาออกคำสั่งให้เด็กปฏิบัติ แล้วคอยตรวจตราใกล้ชิดว่าทำตามที่ต้องการหรือไม่ ถ้าไม่ทำตามจะลงโทษเด็ก ถ้าควบคุมน้อยลง จะปล่อยให้เด็กคิดและตัดสินใจเองว่าควรทำหรือไม่ เปิดโอกาสให้เด็กเป็นตัวของตัวเองบ่อยครั้ง 5) การอบรมแบบพึ่งตนเร็ว หมายถึง การที่บิดา มารดาเปิดโอกาสให้เด็กทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันภายใต้การแนะนำและฝึกฝนจากบิดา มารดาหรือผู้เลี้ยงดู ช่วยให้เด็กช่วยตนเองเร็ว และไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นมากและนานเกินไป การอบรมเลี้ยงดูเด็กจะให้บรรลุตามความคาดหวังของพ่อแม่นั้นเป็นไปได้ยาก

ไม่มีวิธีการเลี้ยงดูแบบใดที่ดีที่สุด ทั้งนี้เพราะการดำเนินชีวิตของแต่ละคน แต่ละครอบครัวมีความแตกต่างกัน ดังนั้น แต่ละครอบครัวอาจมีวิธีการเลี้ยงดูที่เหมาะสมต่างกัน

ดวงเดือน มูลกลาง (2546) ได้สรุปแนวคิดของ วราภรณ์ รักษ์วิจัย เกี่ยวกับองค์ประกอบปัจจัยหลัก ที่ทำให้เกิดความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดู ดังนี้ 1) อาชีพของพ่อแม่ 2) สภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัย 3) ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว 4) ประสบการณ์ชีวิตและความมุ่งหวังในความสำเร็จของพ่อแม่ 5) เวลาว่างของพ่อแม่ที่มีให้กับบุตร 6) จำนวนบุตรและสมาชิกในครอบครัว 7) ความเข้มแข็งทางจิตใจของพ่อแม่ ทั้งนี้ยังเสนอแนวทางการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิตไทย ไว้ดังนี้ 1) ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแต่ยังเล็ก โดยเฉพาะคุณธรรม 9 ประการ (ความมีวินัย มีสติ ความกตัญญู ความเมตตา ความอดทน ความซื่อสัตย์ ความประหยัด ความขยัน ความไม่เห็นแก่ตัว) 2) นำพุทธธรรมและสมบัติผู้ดีมาใช้เป็นหลักในการเลี้ยงดูเด็ก 3) ฝึกพัฒนาเด็กทางจิตใจให้มีความสงบผ่องใสโดยการทำสมาธิ

สรุป

เมื่อบุตรยังเล็กเป็นเด็กเยาว์วัย บิดามารดา เมตตา รักใคร่เอาใจใส่ ถนอมเลี้ยงให้เจริญเติบโต เมื่อบุตรเจ็บไข้ เกิดมีทุกข์ภัย บิดา มารดา กรุณา ห่วงใยปกปักรักษา หาทางบำบัดแก้ไข เมื่อบุตรเจริญวัยเป็นหนุ่มเป็นสาวสวยสง่า บิดามารดามุทิตา พลอยปลาบปลื้มใจ หรือหวังให้บุตรงามสดใสอยู่นานเท่านาน

การจะอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาให้เด็กเจริญเติบโตเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพของสังคมนั้น บุคคลแรกที่ให้การเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิด คือ พ่อ แม่ บทบาทของพ่อแม่ที่มีต่อบุตร คือ การให้ความรัก ความอบอุ่น การดูแลเอาใจใส่ ตั้งแต่แรกเกิดนั้นจะช่วยให้เด็กเติบโตทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม ได้อย่างเต็มที่

การอบรมเลี้ยงดูที่บิดา มารดามีต่อบุตร คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล บิดามารดา ควรให้โอกาสบุตรได้ตัดสินใจเองว่าควรทำหรือไม่ เปิดโอกาสให้เด็กเป็นตัวของตัวเองบ่อยครั้ง การอบรมเลี้ยงดูบุตรใน 2 รูปแบบจะส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมแก่บุตรได้มากกว่า ในขณะเดียวกันผู้ที่อบรมเลี้ยงดู ควรเป็นคนมีจริยธรรม เพราะเด็กจะมีพฤติกรรมเลียนแบบผู้อบรมเลี้ยงดู

วัยรุ่น คือวัยที่จะเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ หรือเป็นวัยที่เข้าสู่ความเป็นหนุ่มสาว โดยพิจารณาจากเกณฑ์ทางร่างกาย ช่วงอายุและเกณฑ์ทางสังคม และเป็นวัยที่อยู่

ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่อยู่ในวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่เป็นวัยที่มีความสำคัญมากที่จะสร้างเด็กให้เป็นบุคคลที่เติบโตขึ้นมาอย่างมีความสุข เป็นสมาชิกที่ดีต่อสังคม และเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

แก้ว ชิตตะขบ. (2547). รวมวิชาธรรมศึกษา ชั้นตรี. กรุงเทพมหานคร: การศาสนา.

จุไรรัตน์ แสนพงษ์. (2547). ความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูของมารดาสัมพันธภาพระหว่างบิดามารดากับความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กก่อนวัยเรียน. ในวิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยมหิดล.

เฉลิมศรี ตั้งสกุลธรรม. (2544). การศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของเด็กวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาให้คำปรึกษา. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน อรพินทร์ ชูมชม และงามตา วินทานนท์. (2528). ปัจจัยทางจิตวิทยานิเวศที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของมารดาไทย. รายงานการวิจัยฉบับที่ 32. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ดวงเดือน มูลกลาง. (2546). การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองโรงเรียนบ้านบวกอำเภอลี้ จังหวัดลำพูน. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ทัดดาว ลิมพะสุด. (2543). แบบแผนการอบรมเลี้ยงดูบุตร และสัมพันธภาพในครอบครัว. ในวิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พระเทพดิลก. (2547). ศาสนาประจำชาติ. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย.

พระธรรมปิฎก. (2546). สู่การศึกษาแนวพุทธ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

พัชชา เจิงกลิ่นจันทร์. (2557). กระบวนการปรับตัวและการอบรมเลี้ยงดูบุตรของแม่วัยรุ่นที่ต้องดูแลบุตรเพียงลำพังกรณีศึกษา : ผู้ใช้บริการจากสหทัยมูลนิธิ. สักทอง : วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 20(1), 73-90.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

วราภรณ์ รักวิจัย. (2540). การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: แสงศิลป์การพิมพ์.

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช. (2543). หลักพระพุทธศาสนา. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: ชวนพิมพ์.

สะอาด ศรีวรรณ, สัญญา เคณาภูมิ และภักดี โพธิ์สิงห์. (2560). ความเข้มแข็งทางสังคมบนฐานสถาบันครอบครัว. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา, 4(2), 93-111.

สุชล เพ็งพันธุ์, อภิวัฒชัย พุทธจร และพระมหาจำนงค์ สิริวณฺโณ (ผมไผ). (2562). การกล่อมเกลาครอบครัวตามหลักทิศเบื้องหน้า. วารสารปัญญาปณิธาน, 4(2), 36-49.

อำไพพรรณ ปัญญาโรจน์. (2545). การอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพมหานคร: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏจันทร์เกษม.

Rubin, R. (1967). Attainment of the maternal role: Part II. Models and referents. Nursing Research, 16(4), 342-346.

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม

_**********_

1. นโยบายการตีพิมพ์ในวารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม เป็นวารสารในกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความปริทัศน์ บทวิจารณ์หนังสือ แก่นักวิชาการ นักวิจัย คณาจารย์ นักศึกษาทุกระดับ และผู้สนใจทั่วไป ในมิติทางด้านศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ใน 3 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-reviewed) เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยรับพิจารณาตีพิมพ์ต้นฉบับของบุคคลทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสารทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา **ทางวารสารกำหนดออกวารสารปีละ 6 ฉบับ (ราย 2 เดือน) ดังนี้ ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - กุมภาพันธ์, ฉบับที่ 2 เดือน มีนาคม - เมษายน, ฉบับที่ 3 เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน, ฉบับที่ 4 เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม, ฉบับที่ 5 เดือนกันยายน – ตุลาคม และ ฉบับที่ 6 เดือน พฤศจิกายน – ธันวาคม**

2. ประเภทของผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม

1) บทความวิจัย (Research Article) เป็นบทความที่นำเสนอการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

2) บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นบทความวิเคราะห์ วิจารณ์หรือเสนอแนวคิดใหม่

3) บทความปริทัศน์ (Review Article) เป็นบทความที่เขียนขึ้นจากการทบทวนเอกสารวิชาการ ทั้งทางด้านทฤษฎีและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งที่ก าหนดไว้ โดยมีการทบทวนวรรณกรรมค้นคว้า รวบรวม ข้อมูลที่มีอยู่แล้วจากแหล่งต่างๆ และน ามาประมวลเรียบเรียงในรูปบทความ

4) บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review) เป็นการค้นหาข้อดีและข้อไม่ดีของเรื่องที่จะวิจารณ์ชี้ให้เห็นข้อบกพร่อง พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขให้ดีขึ้น เป็นการวิจารณ์เพื่อสร้างสรรค์

3. รูปแบบของการจัดเตรียมต้นฉบับ

1) ต้นฉบับบทความต้องมีความยาว 8 - 12 หน้ากระดาษ A4 (ไม่รวมเอกสารอ้างอิง) พิมพ์บนกระดาษหน้าเดียว ใช้ตัวอักษรแบบ THSarabunPSK ตั้งค่าหน้ากระดาษโดยเว้นขอบบน ขอบซ้าย 1 นิ้ว และขอบขวา ขอบล่าง 1 นิ้ว กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเท่ากับ 1 และเว้นบรรทัดระหว่างแต่ละย่อหน้า การนำเสนอรูปภาพและตาราง ต้องนำเสนอรูปภาพและตารางที่มีความคมชัดพร้อมระบุหมายเลขกำกับรูปภาพไว้ด้านล่าง พิมพ์เป็นตัวหนาเช่นตารางที่ 1 หรือ Table 1 และ ภาพที่ 1 หรือ Figure 1 รูปภาพที่นำเสนอต้องมีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วนและเข้าใจได้โดยไม่จำเป็นต้องกลับไปอ่านที่เนื้อความอีก ระบุลำดับของรูปภาพทุกรูปให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่อยู่ในต้นฉบับ โดยคำอธิบายต้องกระชับและสอดคล้องกับรูปภาพที่นำเสนอ

2) ชื่อเรื่องต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้ตรงกลางหน้าแรก

3) ชื่อผู้เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พร้อมระบุชื่อสังกัดหรือหน่วยงาน

4) มีบทคัดย่อภาษาไทย จำนวนคำอยู่ที่ 250-300 คำ

5) กำหนดคำสำคัญ (Keywords) 3-5 คำ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

6) การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจากหัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษร และหัวข้อย่อยขนาดเดียวกัน ต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ให้เว้นระยะห่าง 1 บรรทัด

7) การใช้ตัวเลข คำย่อ และวงเล็บ ควรใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็น สากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Student centred learning)

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

1) ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2) ชื่อผู้เขียนและผู้ร่วมเขียนบทความ

3) สถาบันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

4) Corresponding Author's Email (อีเมลผู้ติดต่อประสานบทความ)

5) บทคัดย่อ (Abstract) เสนอวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัยและผลการวิจัยโดยสรุป สั้นกะทัดรัดได้ใจความ

6) บทนำ (Introduction) ระบุความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาในการวิจัยและระบุวัตถุประสงค์ของการวิจัย

7) วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology) ระบุแบบแผนการวิจัย การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

8) ผลการวิจัย (Results) เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปตารางหรือแผนภูมิ

9) อภิปรายผล (Discussion) เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด

10) องค์ความรู้ใหม่ (ถ้ามี) (Originality and Body of Knowledge) ระบุองค์ความรู้อันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย สังเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ เข้าใจง่าย

11) สรุป (Conclusion) /ข้อเสนอแนะ (Recommendation) ระบุข้อสรุปที่สำคัญและข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไป

12) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการอ้างอิงที่มีปรากฏในบทความเท่านั้น

บทความวิชาการ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

1) ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2) ชื่อผู้เขียนและผู้ร่วมเขียนบทความ

3) สถาบันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

4) Corresponding Author's Email (อีเมลผู้ติดต่อประสานบทความ)

5) บทคัดย่อ (Abstract)

6) บทนำ (Introduction)

7) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ

8) สรุป (Conclusion)

9) เอกสารอ้างอิง (Reference)

บทความปริทัศน์และบทวิจารณ์หนังสือ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

1) ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2) ชื่อผู้เขียนและผู้ร่วมเขียนบทความ

3) สถาบันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

4) Corresponding Author's Email (อีเมลผู้ติดต่อประสานบทความ)

5) ข้อมูลส่วนประกอบของหนังสือที่วิจารณ์ ดังนี้

5.1 ภาพปกหนังสือ

5.2 แปลจากหนังสือ: .....

5.3 ผู้เขียน: .....

5.4 ผู้แปล: .....

5.5 สำนักพิมพ์: .....

5.6 ปีที่พิมพ์: .....

5.7 จำนวนหน้า: .....

6) บทนำ (Introduction)

7) เนื้อเรื่อง (Content)

8) บทวิจารณ์

9) สรุป (Conclusion)

10) เอกสารอ้างอิง (Reference)

4. ระบบการอ้างอิงและเอกสารอ้างอิงทางวิชาการ

เอกสารที่นำมาใช้ในการอ้างอิงบทความ ควรมีที่มาจากแหล่งตีพิมพ์ที่ชัดเจน และมีความน่าเชื่อถือ สามารถสืบค้นได้ เช่น หนังสือ วารสาร หรืองานวิจัย เป็นต้น ผู้เขียนบทความจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการอ้างอิง เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่มีการอ้างอิงไม่ถูกต้อง จะไม่ได้รับการส่งต่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา จนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้สมบูรณ์

การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อเรื่องและท้ายเล่มใช้**วิธีการอ้างอิงระบบนาม – ปี ตามรูปแบบของ American Psychological Association (APA)** ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุชื่อ-นามสกุลของผู้เขียนและปีที่ตีพิมพ์ กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง ตัวอย่างเช่น *การปฏิวัติทางอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 (Industry 4.0) ภาครัฐและภาคอุตสาหกรรมจะต้องเตรียมพร้อมในหลาย ๆ ด้านและสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ การเตรียมพร้อมด้านทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมใหม่และเศรษฐกิจยุคใหม่ เป็นการพัฒนาคนสู่อุตสาหกรรมอนาคต เชื่อมโยงทรัพยากรบุคคล ความรอบรู้ นวัตกรรมทางความคิด และเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นหนึ่งเดียวกับการขับเคลื่อนอุตสาหกรรม (ธนิต โสรัตน์, 2559)* โดยเอกสารอ้างอิงที่ใช้ในการอ้างอิงในบทความ จะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ โดยรูปแบบของเอกสารอ้างอิง มีดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

1) พระไตรปิฎกและอรรถกถาให้อ้างชื่อคัมภีร์ /เล่มที่/ข้อที่/เลขหน้า แล้วตามด้วยชื่อหน่วยงานผู้จัดทำ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) พร้อมปีที่พิมพ์ ตัวอย่าง เช่น “ภิกษุทั้งหลาย รูปเวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ เป็นอนัตตา ภิกษุทั้งหลาย ถ้ารูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณนี้จักเป็นอัตตาแล้วไซร้รูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณนี้ไม่พึงเป็นไปเพื่ออาพาธ” (วิ.ม. 4/20/27) (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539)

2) ผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างชื่อ-นามสกุลผู้แต่ง แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (เกสาวดี เชี่ยวชาญ, 2557)

3) ผู้แต่งสองราย ให้อ้างชื่อ-นามสกุลของผู้แต่งทั้งสองรายโดยใช้คำว่า “และ” ในการเชื่อมผู้เขียนทั้งสองแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (นิรมัย คุ้มรักษา และอัจจิมา ศิริพิบูลย์ผล, 2560)

4) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างชื่อ-นามสกุลของผู้แต่งรายแรก แล้วเพิ่มคำว่า “และคณะ” แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (ทศพร คำผลศิริ และคณะ, 2560)

5) กรณีที่เนื้อความเป็นเรื่องเดียวกัน หรือผลการวิจัยเหมือนกัน แต่มีผู้อ้างอิงหลายคน ให้ใช้รายการอ้างอิงที่ใกล้เคียงกับปีปัจจุบันมากที่สุด (ค้นพบล่าสุด) หรือหากเป็นแนวคิดทฤษฎี ก็ควรอ้างอิงเจ้าของแนวคิดทฤษฎี หรือบุคคลผู้เป็นที่ยอมรับของวงการวิชาการส่วนใหญ่เป็นสำคัญ

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Phathong, K., 2007)

2) ถ้ามีผู้แต่งสองราย ให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษ ตามด้วยเครื่องหมายแอนด์ (&) คั่นกลาง ตามด้วยนามสกุลของผู้แต่งรายที่สอง และตามด้วยอักษรย่อของชื่อภาษาอังกฤษ แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Werker, J. F. & Desjardins, R. N, 2004)

3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษตามด้วย et al. ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Bloom, B. S., et al.)

เอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม

(1) พระไตรปิฎก อรรถกถา

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อพระไตรปิฎกอรรถกถา.//สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(2) หนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อหนังสือ.//(ครั้งที่พิมพ์).//สถานที่พิมพ์/:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

เกษฎา ผาทอง. (2548). ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ : แนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: พิสิษฐ์ ไทย ออฟเซต.

(3) บทความในหนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อบทความ.//ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ).//ชื่อเรื่อง/(เลขหน้าที่อ้าง).//สถานที่พิมพ์/: /สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

ชลิตา บัณฑุวงศ์. (2556 ข้าวและชาวนาไทยในกระแสการเปลี่ยนแปลง ใน พจนก กาญจนจันทร (บรรณาธิการ), คน ข้าว นา ควาย ในวัฒนธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (หน้า 39-68). กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์.

(4) บทความจากวารสาร

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อบทความ.//ชื่อวารสาร.//ปีที่/(ฉบับที่), /เลขหน้าแรก ที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ตัวอย่าง :

เกษฎา ผาทอง และคณะ. (2562). พระพุทธศาสนากับการเมือง. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทรรศน์, 3(2), 16-31.

(5) บทความในสารานุกรม

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อบทความ.//ใน ชื่อสารานุกรม,/(เล่มที่อ้าง, หน้า เลขหน้าที่อ้าง). สถานที่พิมพ์: /สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

สนิทอาจพันธ์. (2537). หม้อคอควาย. ใน สารานุกรมของใช้พื้นบ้านไทยในอดีตเขต หัวเมืองฝ่ายเหนือ, (หน้า 274-275). กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้น.

(6) หนังสือพิมพ์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//(วันที่ เดือน ปีที่พิมพ์).//ชื่อบทความ.//ชื่อหนังสือพิมพ์,/เลขหน้า.

ตัวอย่าง :

สุชาติ เผือกสกนธ์. (9 มิถุนายน 2549). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. ผู้จัดการรายวัน, น.13.

(7) สารนิพนธ์, วิทยานิพนธ์, ดุษฎีนิพนธ์, รายงานการวิจัย

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).// ชื่อวิทยานิพนธ์.//ใน/ ระดับวิทยานิพนธ์ สาขา./ชื่อมหาวิทยาลัยที่พิมพ์.

ตัวอย่าง :

พรไทย ศิริสาธิตกิจ. (2558). การพัฒนารูปแบบการปรับตัวของชาวนาอย่างยั่งยืนในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นายมนัส ภาคภูมิ. (2540). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางชุมชน. ใน รายงานการวิจัย. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(8) สัมภาษณ์

รูปแบบ:

ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์.//(วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์).//ชื่อเรื่องที่สัมภาษณ์.//(ชื่อผู้สัมภาษณ์)

ตัวอย่าง :

ไชยศิริ ลีศิริกุล. (5 พ.ย. 2562). วิถีการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานข้าว. (พระมหาปรัชญ์ อัตถาพร, สัมภาษณ์)

(9) สื่อออนไลน์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//(ปีที่เผยแพร่).// ชื่อเรื่อง.//เรียกใช้เมื่อ/ จาก แหล่งที่มาของข้อมูล (URL)

ตัวอย่าง :

ฤทัยชนก จริงจิตร. (2555). กลยุทธ์ข้าวไทยบนฐาน AEC เพื่อก้าวสู่การเป็น Trading Nation เรียกใช้เมื่อ 1 สิงหาคม 2563 จาก http://www.tpso.moc.go.th/sites/default/files/862-img.pdf

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2561). เลื่อนข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ 593/2562 . เรียกใช้เมื่อ 15 มกราคม 2562 จาก http://www.onab.go.th/category/news/คำสั่ง-ประกาศ/

(10) ราชกิจจานุเบกษา

รูปแบบ:

ชื่อกฎหมาย.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อเรื่อง(ถ้ามี).//ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่/ตอนที่/หน้า/(วันเดือนปี).

ตัวอย่าง:

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 49 (1 พฤษภาคม 2562).

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2562). เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระบทสิ่งแวดล้อม. ราชกิจจนุเบกษา เล่ม 129 ตอนพิเศษ 97 ง หน้า 1 (20 มิถุนายน 2555).

ตัวอย่างเอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

เกษฎา ผาทอง. (2564). ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ : แนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. ปทุมธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

ประภัสสร ปรี่เอี่ยม และธรรมนูญ รวีผ่อง. (2554). ผลการส่งเสริมพัฒนาการ กล้ามเนื้อมัดเล็ก สำหรับเด็กพัฒนาการช้าโดยพ่อแม่ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษใน จังหวัดมหาสารคาม. ใน รายงานการวิจัย. สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.

พระสุดรักษ์ วิสุทฺโธ และเดชชาติ ตรีทรัพย์. (2561). บทบาทของผู้สูงอายุในการพัฒนาชุมชนในตำบลทรายขาว อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม, 2(2), 8-13

พระสถาพร ปุณฺณนนฺโท (รำจวนจร) และคณะ. (2562). การวิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการทำงานจิตอาสา ของชุมชนวัดสระเกษ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม, 3(2), 16-31.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 49 (1 พฤษภาคม 2562).

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.(2535). พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาเตปิฎกำ 2500. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สำนักงานสาธารณสุขอ่างทอง. (2560). รายงานทารกน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ DSPMปีงบประมาณ 2560 (อินเตอร์เน็ต). เรียกใช้เมื่อ 15 มิถุนายน 2562 จาก http://atg.hdc.moph.go.th

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพัทลุง. (2563). ศิลปะการแห่งโนราห์. เรียกใช้เมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2563 จาก https://www.m-culture.go.th/phatthalung/ewt_news.php?nid=508&filename=index.

Elizabet, B. (1990). Ecotourism: The Potentials and Pitfalls. Vol.1 and 2. World Wildlife Fund. Washington, D.C.

Dunst, C. J. & Triette, C. M. (1996). Empowerment, effective helpgiving practices and family-Centered care. Pediatr Nurs, 22(2), 334-337.

5. หลักเกณฑ์การส่งต้นฉบับบทความเพื่อได้รับการตีพิมพ์

การส่งในระบบ (Online Submission) สามารถส่งเข้าระบบออนไลน์ได้เว็บไซต์ของวารสารวารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม ได้ที่ https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/ เมื่อส่งเข้าระบบสำเร็จให้แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมทาง Email : journalsocialdevelopment@gmail.com

6. ขั้นตอนการนำบทความลงตีพิมพ์ลงในวารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม

ต้นฉบับบทความที่เสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารให้อยู่ในรูปแบบของไฟล์เอกสาร *.docx ของ Microsoft Word Version 2010 หรือมากกว่า หากต้นฉบับประกอบด้วยภาพ ตาราง หรือสมการ ให้ส่งแยกจากไฟล์เอกสาร ในรูปแบบไฟล์ภาพ สกุล *.PDF*.JPG*.GIF หรือ *.bmp ความยาวของต้นฉบับต้องไม่เกิน 12 หน้า (ไม่รวมเอกสารอ้างอิง) กองบรรณาธิการจะพิจารณาบทความเบื้องต้น เกี่ยวกับความถูกต้องของรูปแบบทั่วไป ถ้าไม่ผ่านการพิจารณาจะส่งกลับไปแก้ไข ถ้าผ่านจะเข้าสู่การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อผลการประเมินผ่านหรือไม่ผ่านหรือมีการแก้ไข จะแจ้งผลให้ผู้เขียนทราบ โดยการพิจารณาบทความเพื่อลงตีพิมพ์ได้จะคำนึงถึงความหลากหลายและความเหมาะสม

7. สิทธิของบรรณาธิการ

ในกรณีที่กองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับเชิญให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินบทความมีความเห็นว่าควรแก้ไข กองบรรณาธิการจะส่งคืนเพื่อให้เจ้าของบทความแก้ไข โดยจะยึดถือข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินเป็นเกณฑ์หลัก และหรือขอสงวนสิทธิ์ที่จะพิจารณาไม่ตีพิมพ์ ในกรณีที่รายงานการวิจัย บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัยไม่ตรงกับแนวทางของวารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม หรือไม่ผ่านการพิจารณาของกองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญเมื่อบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ผู้เขียนจะได้รับวารสารลิ้งค์ฉบับที่นำบทความลงตีพิมพ์ พร้อมกับหนังสือรับรองการตีพิมพ์บทความในวารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิจัย

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน[1] (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน[1] (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด[1] (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด[1] (อังกฤษ) (12 pt)

Corresponding Author's Email: (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (300 คำ)

(16 pt) วัตถุประสงค์ของการวิจัย ระบุประเภทของวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัยที่พบ (เลือกนำเสนอเฉพาะผลการวิจัยที่มีความน่าสนใจมากที่สุด)

คำสำคัญ: 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

(16 pt) ให้ตรงตามบทคัดย่อภาษาไทย

Keywords: 3-5 words

บทนำ (18 pt) (ไม่ควรเกิน 4 ย่อหน้า)

(16 pt) 1. กล่าวถึงความเป็นมาแล้วความสำคัญของปัญหา โดยกว้าง ๆ (อ้างนโยบาย กฎหมาย หรือแนวคิดทฤษฎีมารองรับ)

2. กล่าวถึงสภาพปัญหาปัจจุบันที่เกิดขึ้น (อ้างงานวิจัยหรือทฤษฎีมารองรับ

3. กล่าวถึงสภาพปัญหาของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา

4.สรุปความเป็นมาทั้งหมดชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการวิจัยและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (16 pt)

1. (16 pt)
2. (16 pt)
3. (16 pt)

วิธีดำเนินการวิจัย (18 pt)

(16 pt) ระบุรูปแบบของการวิจัย, ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง, วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง, การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ, การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย (18 pt)

(16 pt) ผลการวิจัยต้องตอบวัตถุประสงค์ทุกข้อ

ภาพที่ 1 (ชื่อภาพ) (ถ้ามี)

ตารางที่ 1 (ชื่อตาราง) (ถ้ามี)

อภิปรายผล (18 pt)

(16 pt) อภิปรายผลการวิจัยที่พบตามวัตถุประสงค์ ผลการวิจัยสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของใคร สามารถนำมาอภิปรายได้ทั้งหมด

องค์ความรู้ใหม่ (18 pt) (ถ้ามี)

(16 pt) ระบุองค์ความรู้อันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย สังเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ เข้าใจง่าย

สรุป/ข้อเสนอแนะ (18 pt)

(16 pt) สรุปผลการวิจัยทั้งหมด สั้น ๆ กะทัดรัดได้ใจความ พร้อมข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย และการนำผลการวิจัยไปใช้ ร่วมถึงเสนอแนะแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป

กิตติกรรมประกาศ (18 pt) (ถ้ามี) (ให้ใส่เฉพาะกรณีที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย หรือกรณีชื่อบทความมีชื่อเรื่องไม่ตรงกับงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์)

(16 pt) ตัวอย่าง เช่น ขอขอบคุณทุนสนับสนุนวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2559 และข้อมูลจากโครงการวิจัยย่อย เรื่องสภาพปัญหาและความต้องการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุในบริบทภาคใต้ตอนล่าง

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt)

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน[1] (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน[1] (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด[1] (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด[1] (อังกฤษ) (12 pt)

Corresponding Author's Email: (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (300 คำ)

(16 pt)

คำสำคัญ: 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

(16 pt)

Keywords: 3-5 words

บทนำ (18 pt)

(16 pt)

เนื้อหา (18 pt)

(16 pt)

สรุป (18 pt)

(16 pt)

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt)

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความปริทัศน์และบทวิจารณ์หนังสือ

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน[1] (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน[1] (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด[1] (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด[1] (อังกฤษ) (12 pt)

Corresponding Author's Email: (12 pt)

(14 pt)

แปลจากหนังสือ:

ผู้เขียน:

ผู้แปล:

สำนักพิมพ์:

ปีที่พิมพ์:

จำนวนหน้า:

บทนำ (18 pt)

(16 pt) บริบท ความเป□นมา ของหนังสือหรือประเด็นที่ศึกษา

เนื้อเรื่อง (18 pt)

(16 pt) องค□ประกอบของหนังสือหรือประเด็นที่ศึกษา บท หมวดหมู□ ลักษณะ ชนิด ประเภท วัตถุประสงค□ สาระ ประเด็น แง□คิด มุมมอง ฯลฯ

บทวิจารณ์ (18 pt)

(16 pt) นำเสนอหลักการ แนวคิด ผ□านการวิเคราะห□ สังเคราะห□ วิจารณ□ ที่สะท้อนมุมมองเหตุผลความคาดหวัง ผลกระทบ สาระสำคัญ ตามหลักทฤษฎีเชิงวิชาการ พร□อมเสนอแนะแนวทางเพื่อการแก□ไข การส□งเสริมและพัฒนาต□อยอด (อ□างอิงถ□ามี)

จุดเด่น

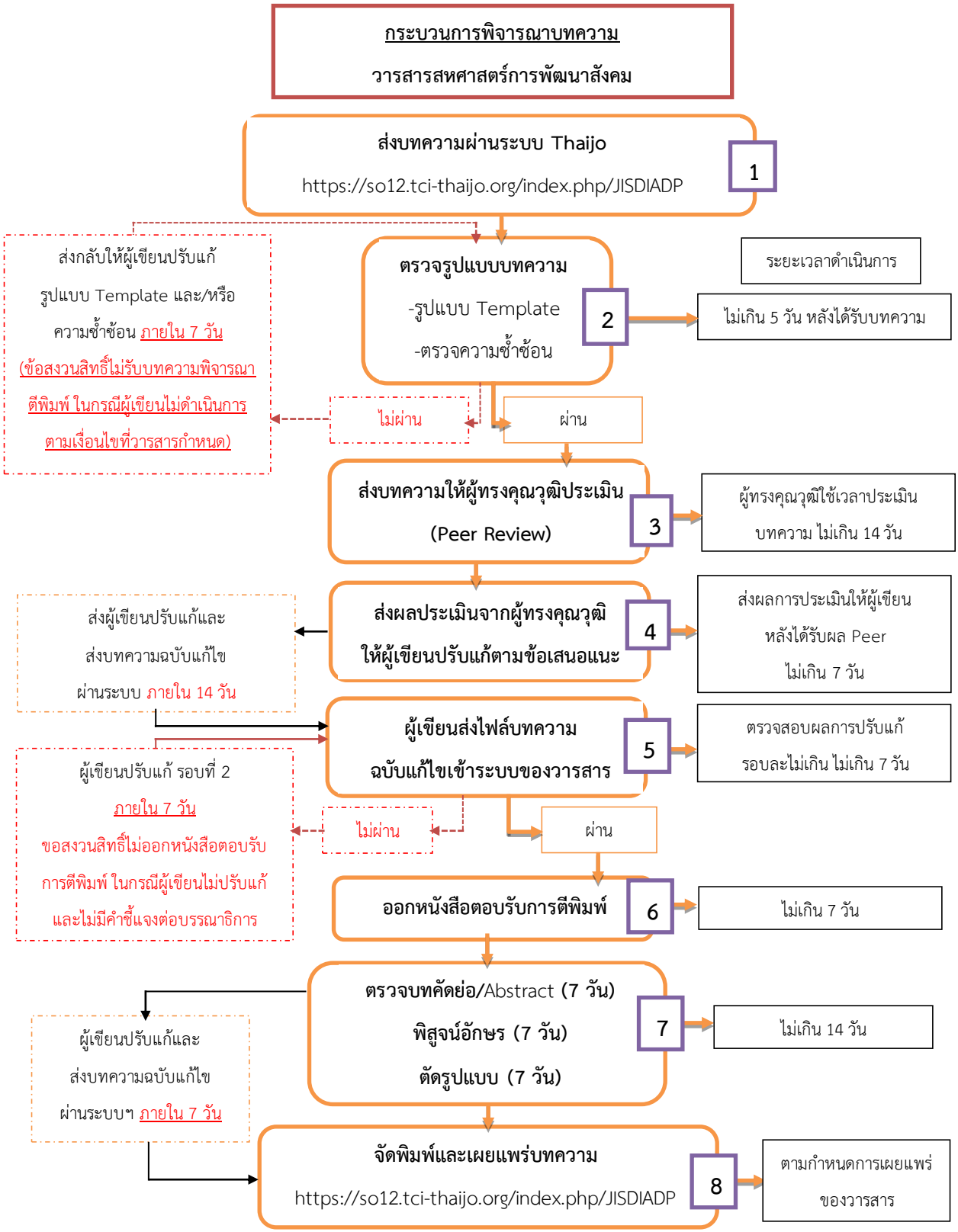
จุดด้อย

สรุป (18 pt)

(16 pt) สรุปภาพรวมครอบคลุมผลการศึกษาที่นำเสนอ สะท□อนคุณค□า การนำไปใช□ประโยชน□ เป□นความเรียงไม□ใส□เลขเป□นข□อมาตรา ไม□เอียง ไม□หนา ไม□แทรกภาพโมเดล สะท□อนคุณค□าทางวิชาการ

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt)

หมายเหตุ: ระยะเวลาของกระบวนการพิจารณาบทความตั้งแต่ผู้นิพนธ์ส่งบทความเข้าระบบ ขั้นตอนที่ 1-6 ใช้ระยะเวลาประมาณ 1 เดือน ในการออกหนังสือตอบรับการตีพิมพ์ (ผู้นิพนธ์บทความต้องปรับแก้บทความตามกำหนด)